

ПОГОДЖУВАЛЬНА НАРАДА

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Завдання — завершити сесію компромісом

Цього тижня парламент намагатиметься надолужити згаяне під час блокування за рахунок напруженішої роботи. Лідери депутатських фракцій, груп та голови парламентських комітетів на погоджувальній раді вирішили працювати в режимі голосування три дні — у середу, четвер і п'ятницю.

До розкладу засідань Верховної Ради останнього пленарного тижня включено 198 питань, які охоплюють 208 проектів законів. Із них дев'ять визначено Президентом України як невідкладні, а шість — уряд просить розглянути в першочерговому порядку.

(Закінчення на 2-й стор.).

ОФІЦІЙНО

Як запобігти кризам

Учора Голова Верховної Ради України Володимир Литвин зустрівся з представниками Міжнародної кризової групи (МКГ). На зустрічі сторони обговорили роботу МКГ над поточними світовими кризами, перспективи закінчення війни у Конго та Ліберії, майбутнє Іраку. Також йшлося про посилення співробітництва групи з Україною. Нагадаємо, що МКГ є однією з найвпливовіших організацій світу, яка запобігає та вирішує конфліктні ситуації в 35 країнах світу, зокрема в Африці, Азії, Європі, на Близькому Сході та у Латинській Америці. МКГ є неурядовою організацією, яку очолює колишній президент Фінляндії Марті Ахтісаарі.

Співчуття

Голова Верховної Ради України надіслав телеграми-співчуття голові Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації Геннадію Селезньову, голові Ради Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації Сергію Миронову. В них, зокрема, йдеться про те, що народ України глибоко сумує за жертвами терористичних актів у Тушино: «Теракт у Тушино знову показав нам, що боротьбу з цим злом людства треба вести жорстко і разом». У зв'язку з цим Верховна Рада України висловлює цілковиту солідарність і підтримку Російській Федерації у боротьбі з тероризмом у всіх проявах. Голова Верховної Ради просить передати співчуття рідним і близьким загиблих і постраждалих.

Президент України Леонід Кучма засудив терористичні акти, що призвели до жертв серед мирного населення у Москві. Він висловив співчуття Президентові Росії Володимирі Путіну, рідним і близьким загиблих і постраждалих. Міністр закордонних справ України Анатолій Зленко, у свою чергу, надіслав співчуття главі МЗС Росії Ігорю Іванову. В листі міністра на ім'я російського колеги сказано: «Ми знову побачили спотворне обличчя тероризму і переконалися в тім, що злочинці не гребують жодними методами, виконуючи свою чорну справу».

Чоловікові — вила, бабі — сапу, і робіть міцні господарства

Колаж Євгенія ВАСИЛЬЧЕНКО.

«КРУГЛИЙ СТІЛ»: ЗЕРНО І ХЛІБ

Продовольча безпека країни, теоретично, полягає у здатності держави досита годувати населення. Продуктами високої якості, які відповідають медичним нормам. Великий плюс для економіки, коли ті харчі — вітчизняного виробництва. Але в реальному житті держава не завжди здатна ефективно регулювати продовольчий ринок. Ціни на збіжжя стрімко поповзли вгору, через що в деяких регіонах України ще до жнив-2003 забракло зерна для випікання хліба. Відповідно, піднялася ціна буханця. Громадяни в цьому випадку почали керуватися панічним правилом, коли «спасіння потопаючих — справа рук самих потопаючих». А падіння рейтингу довіри до владних структур кожен може побачити на базарах і в крамницях. Основа продовольчої безпеки — у стабільності, у перспективі розвитку. Зокрема, для сільгосппідприємств. Досі її немає. Стрибок цін, що, ймовірно, спричинить новий виток інфляції, зробив перспективу ще примарнішою. Навіть найсильнішим господарствам вистояти буде важко.

(Закінчення на 10—11-й стор.).

Як удобрювали, те й виросло

Урожай продовольчої пшениці цього року становитиме 4,5—4,7 млн. тонн. Про це сьогодні на прес-конференції заявив Міністр аграрної політики Сергій Рижук. Окрім того, за його словами, можливо, зберемо один мільйон тонн жита і 700 тисяч — ярої пшениці.

(Закінчення на 4-й стор.).

У НОМЕР

Високий гість із Бейрута

Сьогодні в Україну з офіційним візитом прибуває президент Лівану Еміль Лахуд. Він зустріне з своїм українським колегою Леонідом Кучмою у вузькому колі, а потім відбудуться україно-ліванські переговори під головуванням президентів двох країн. А сьогодні плановано зустріч ліванського

президента з послами арабських країн, які акредитовані в Україні.

Кафе

З подвійним «дном»

виявили співробітники Костопільського райвідділу міліції та управління карного розшуку УМВСУ в Рівненській області під час проведення загальнодержавної операції «Фірма». Захід мав на меті знайти осіб, причетних до торгівлі людьми.

Ця тема актуальна для Рівненщини, розташованої неподалік від західного кордону України.

Господарка кафе утримувала будинок розпусти, в якому постійно працювало п'ять повій. За цим фактом порушено кримінальну справу. Загалом по області виявлено більш як десять подібних злочинів, **передає наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.**

Баланс тижня

Винна система, а точніше, безсистемність дій

3

Та вас уб'ють! — застерігали авторів винаходу

8

Закон України «Про землеустрій»

14—17

Податківців департизують, а партії фінансуватимуть з бюджету

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Денне засідання 4 липня

Нині в Україні залишилося близько 100 політичних партій. Утім, існування тих, які створювали напередодні парламентських виборів за рахунок «тіньового» капіталу олігархів, щоб розпрошити голоси виборців, становить небяжку безпеку для демократії. Саме про це йшлося під час розгляду низки законопроектів, що регламентують діяльність по-

літичних партій.

Зміни до деяких законодавчих актів України, за словами Міністра юстиції Олександра Лавриновича, доповнюють Цивільний процесуальний кодекс України. Згідно із законопроектом Міністерство юстиції та Генеральна прокуратура уповноважені звернутися до Верховного Суду з поданням про заборону діяльності політичної партії у випадку невиконан-

ня нею вимог законодавства. Проте саме деякі «нюанси» цього положення, на переконання Юрія Кармазіна («Наша Україна»), можуть звести нанівець демократію в Україні.

Іншими змінами до закону «Про політичні партії» первинні партійні організації, які утворюють в селах та селищах, можуть легалізувати свою діяльність шляхом письмового повідомлення про утворення до місцевого управління юстиції. Крім того, пропонується заборонити працівникам Державної податкової адміністрації членство в партіях. Закон підтримав і Комітет з питань правової політики, думку якого оприлюднив Олександр Мороз.

Зміни до деяких законодавчих актів України дадуть можливість встановити щорічний обсяг фінансування державою статутної діяльності партії в розмірі 0,01 мінімальної заробітної плати, помноженому на кіль-

кість громадян, включених до списку виборців на останніх виборах народних депутатів. Але партію фінансуватимуть лише у разі, коли на останніх виборах вона здолала тривідсотковий виборчий бар'єр. А відшкодування витрат на фінансування виборчої кампанії відбуватиметься, якщо партія на виборах подалає чотиривідсотковий бар'єр. За словами доповідача Ігоря Гриніва («Наша Україна»), державне фінансування збільнить партії від тиску фінансів олігархічного походження. На доцільності прийняття законопроекту акцентували увагу Міністр юстиції Олександр Лавринович та Голова ВР Володимир Литвин, який наголосив на необхідності посилення ролі політичних партій. Окрім того, це дасть змогу відшкодувати кошти парламенту, витрачені на фінансування апарату, який обслуговує фракції і депутатські групи.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У штаб-квартирі виконкому СНД у Мінську створено музей організації, обладнаний стендами країн-учасниць.

На знімку: керівник музею Людмила Руда розповідає про документи та експонати українського стенду.

Наголос на економіку

Питання торгового співробітництва були основними на саміті ГУУАМ. Про це Голову Верховної Ради України Володимира Литвина під час зустрічі поінформував посол США в Україні Карлос Паскуаль. Як заявив після зустрічі прес-секретар Голови Верховної Ради Ігор Сторожук, сторони обговорили «конкретні питання співпраці у рамках ГУУАМ». Зокрема, Голова Верховної Ради відзначив, що подальша співпраця у рамках цієї організації потребує певних законодавчих змін. Карлос Паскуаль також наголосив на потребі приведення українського законодавства до норм та вимог СОТ.

Тетяна ПАСОВА.

У КОМІТЕТАХ ВР

Для зняття напруженості

Бюджетний комітет ВР узгодив з урядом пакет законодавчих актів, прийняття яких має сприяти розв'язанню продовольчої проблеми та ситуації у вітчизняному АПК. Як повідомив голова комітету Петро Порошенко (фракція «Наша Україна»), загалом змінами до Держбюджету-2003 та до інших законів передбачається виділити додатково на потреби села 760 млн. грн. Ці законопроекти парламентарії розглядатимуть і голосуватимуть пакетом у середу, 9 липня. За словами П. Порошенка, бюджетний комітет вважає, що головним джерелом для подолання кризових явищ у сільському господарстві мають стати запозичення, які повинні бути повернуті у бюджеті наступного року. Зокрема, пропонується надати сільгоспвиробникам адресну дотацію за кожен посіяний гектар озимих. Крім того, для зняття напруженості з зернового ринку передбачається тимчасово дозволити реалізовувати з держрезерву 200 тисяч тонн зерна, передусім у тих регіонах, де найбільше зросли ціни. А щоб захистити сільгоспвиробників у сезон падіння цін, пропонується збільшити на 400 млн. грн. видатки держрезерву на закупівлю зерна і створення його гарантованого страхового запасу.

Олександра КУЧЕРЯВА.

Завдання — завершити сесію компромісом

(Початок на 1-й стор.).

Розпочнеться пленарний тиждень з інформації Прем'єр-міністра України про ситуацію в АПК та заходи, які вживає уряд для стабілізації ринку зерна. Потім у парламенті пройде день уряду, присвячений вступу України до Світової організації торгівлі. Сьогодні депутати розглянуть за скороченою процедурою нову редакцію закону про транспорт, зміни до законів про ПДВ, про статус ветеранів війни, про Держбюджет-2003, закони про державну програму приватизації, ринок землі та інші.

Середа буде присвячена аграрним законам, пройде і вечірнє засідання, на якому парламент має затвердити постанову про обрання та звільнення суддів, схвалити ряд законів у другому і треть-

ому читанні. Загалом цього тижня Верховній Раді треба визначитися з 56 законопроектів, підготовлених до другого і третього читання.

У четвер парламент планує схвалити україно-польську заяву в зв'язку з 60-ю річницею Волинської трагедії. За словами Голови Верховної Ради Володимира Литвина, проект цієї заяви вже опрацьовано двома сторонами. І на переконання робочої комісії, всі неузгодженості вже знято.

Питання про політреформу — направлення на висновок до Конституційного Суду двох проектів змін до Основного Закону — розглядатиметься одним із перших у четвер, 10 липня. На погоджувальній раді більшість керівників фракцій і депутатських груп підтримали таку процедуру направ-

лення проектів конституційних змін до КС: Голова Верховної Ради підписує подання до КС обох законопроектів без розгляду їх у сесійній залі парламенту. А вже розгляд їх по суті й попереднє схвалення відбудеться після позитивного висновку КС. За словами заступника Голови парламенту Олександра Зінченка, проти такої процедури виступили три фракції — партії ППУ і «Трудова Україна», «Народний вибір» і СДПУ(о), однак упевненості, що ця сесія вдасться завершити компромісом, у всіх лідерів фракцій немає, і вони передбачають у сесійній залі надзвичайно гостру дискусію.

Опозиційні фракції запропонували на погоджувальній раді заслухати цього тижня звіт Генерального прокурора про

розслідування справ Гонгадзе та Александрова. Але рішення про це на погоджувальній раді прийнято не було. Це питання ще може виникнути у сесійній залі, якщо депутати зберуть необхідну кількість підписів для внесення його до порядку денного.

Пріоритетами на останній пленарний тиждень депутати визначили ті законопроекти, на прийнятті яких особливо наполягають уряд і Президент. Це передусім аграрні законопроекти. І якщо до завершення сесії парламентарії встигнуть їх розглянути і схвалити, а також поставлять крапку в суперечці навколо направлення до КС конституційних змін, вони розійдуться на канікули з почуттям виконаного обов'язку.

Ганна ШЕВЧЕНКО.

Економічних питань уже немає.

ПІДСУМОК ТИЖНЯ

Емоції, що спалахнули в сесійній залі парламенту минулого тижня, прогнозували і очікували. До них готувалися. Бо все це — дедалі менше приховані тренування перед основним політичним змаганням під назвою президентські вибори.

Недарма глава парламенту Володимир Литвин часто зізнається, що коли парламент працює злагоджено й спокійно, це його навіть лякає. Адже відносний спокій у сесійній залі здебільшого передує новим політичним пристрастям. Минулий тиждень, який в економічному житті нашої країни пройшов під знаком продовольчої проблеми й шалених стрибків цін на крупи і хліб, розпочався в парламенті з на диво дружніх зусиль парламентаріїв стабілізувати ситуацію на ринку зерна та підставити плече уряду, схва-

ливши низку конче потрібних аграрних законів. Це, зокрема, закони про продовження податкових пільг в АПК до 2010 року, про безмитне ввезення хліба в Україну, створення резервного запасу зерна, чіткий контроль на зерновому ринку тощо. А в середу депутати навіть викликали уряд на парламентський «килим».

У день голосування, четвер, 284 парламентарії і з більшовицьких, і опозиційних фракцій проголосували за те, щоб пленарний день у ВР розпочався із розгляду постанови стосовно села. З'явився в

ложі уряду і прем'єр. Однак поки депутати-аграрники пішли в кулуари радитися, щоб виробити єдиний узгоджений проект рішення ВР, дійшла черга до питання про відправку на висновок до Конституційного Суду проектів змін до Конституції. Ось тут і схрестилися мечі.

«Більшовики» вирішили направити до КС лише один, президентський, законопроект. А меншість, усвідомлюючи, що необхідні 226 голосів їй не «нашкребти», запропонувала декілька варіантів постанов: або проголосувати одним рішенням одразу за направлення двох законопроектів, або взагалі не голосувати за це питання в сесійній залі, а доручити передавати законопроекти до КС Голові Верховної Ради. Проте суть кон-

флікту набагато глибша. Закулісні переговори та консультації під час численних перерв були ніби зачаровані. «Коли ми збираємося з керівниками фракцій, то про все домовляємося. Всі погоджуються. А коли заходимо в сесійну залу — то виходить навпаки, оскільки з'являються нові моменти. Іде тупе, цинічне блокування роботи Верховної Ради», — нарікав Володимир Литвин і пояснював його так: не хочуть змінювати систему влади ті фракції, які бачать реального кандидата на президентських виборах у своїх лавах. Адже кому захочеться обмежувати владні повноваження для того крісла, в якому вже хтось бачить себе?

Але й більшість не квапилася демонструвати свою перевагу. «Зно-

Є взаємна відповідальність за майбутнє

Коментуючи на прес-конференції спільну українсько-польську заяву про річницю Волинської трагедії, за яку парламент має головувати в четвер, 10 липня, заступник голови ВР Олександр Зінченко зазначив, що ця заява набере чинності лише в тому разі, якщо обидві сторони схвалять її однаковий текст. Нині текст українсько-польської заяви передано керівникам усіх депутатських фракцій для ознайомлення та вироблення власної позиції. Олександр Зінченко

наголосив, що в доопрацьованому тексті заяви, над якою сім місяців працювала робоча група, немає визначення «геноциду», а є «взаємна відповідальність нинішніх політиків за майбутнє».

Більшість запитань до заступника глави парламенту, щоправда, стосувалися його виходу з керівних органів СДПУ(о). О. Зінченко наголосив, що це питання глибше, ніж здається. «Такі речі даються досить непросто, але це не емоційні заяви, — сказав

він. — Мотиви мають системний характер. Йдеться про стратегію і тактику дій партії».

Олександр Зінченко зазначив, що ніколи не тримався за будь-яке крісло. Й не тримається за нього тепер, бо для політики — це безперспективно. Він підкреслив, що в сесійній залі парламенту керівництво Верховної Ради це насамперед менеджери, які мають організувати роботу всього вищого законодавчого органу держави.

Одразу «бігти» до якоїсь

іншої політичної сили Олександр Зінченко не збирається. «Це не моя логіка», — сказав він. Про плани СДПУ(о) порушити питання про перерозподіл посади заступника Голови ВР, яке О. Зінченко посів за квотою СДПУ(о), йому ще не відомо. Але, запевнив, що він готовий до будь-яких подій. Нині Олександр Зінченко залишається членом СДПУ(о) і має намір зустрітися з декількома партійними організаціями.

Юліана ШЕВЧУК.

Танюку — 65!

НАШ КАЛЕНДАР

вивезли з Києва на роботу до рейху, причепили тавро «неблагонадійних» і заборонили проживати у столиці. Так після поневірянь по країні Танюки опинились у Луцьку, на батьківщині батька майбутнього режисера і політика. І тут на юного Леся чекали несподівані витівки долі. Йому, як комсorghу заводу, доручили читати перед комсомольцями знамениту закриту доповідь Микити Хрущова на XX з'їзді партії. У той момент з якихось причин на підприємстві виникла пожежа. Всі побігли приборкувати полум'я. Серед вогнеборців був і комсорг. Після пожежі заводський партком охопила ще більша паніка: зникла таємна доповідь Хрущова! Її ніде не було,

хоч як ретельно шукали. Лесь Танюк несподівано знайшов уже дома цінну пропажу... за пазухою. Всю ніч конспектував доповідь у товстий зошит, який став одним з «перших томів» його знаменитих щоденників.

Коли вступив до Київського театрального інституту, у своїх нотатках він з прикрістю писав про мовну трагедію у столиці України. Небайдужий до демократичних перетворень в країні, він брав активну участь у політичних подіях, став ініціатором створення Клубу творчої молоді, який був справжнім центром шістдесятників.

Нестандартні театральні вистави, бажання відкинути в роботі фарисейську мораль того часу, участь у громадських ак-

ціях вплинули на «відсторонення» Леся Танюка від великої української сцени. Він змушений був виїхати до Москви.

Повернувшись під час перебудови в Київ, він стає не тільки головним режисером Молодіжного театру, постановки якого інтригували незвичністю, а й активним ініціатором створення «Меморіалу» та інших політичних утворень. У 1991-му разом з В'ячеславом Чорновілом він очолив рух опору ГКЧП у Києві. Проте і досі ні парламентські, ні рухівські барикади не витіснили з його життя головного — творчості.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Колектив редакції зичить ювілярю щастя, міцного здоров'я та плідної роботи в парламенті і на мистецькій ниві.

ФОТОФАКТ

Другий із чотирьох запланованих на цей рік запуск ракети «Зеніт-3SL» за програмою «Морський старт» має відбутися на початку серпня.

На знімку: під час діагностування ракети-носія на ВО «Південний машинобудівний завод імені Макарова» у Дніпропетровську.

Фото Олексія ШИБАНОВА (Україноформ).

решт до чогось домовитися на міжфракційних переговорах, або знову голосувати бюлетенями чи підписами. Це вже пообіцяли «більшовики», якщо опозиціонери знову блокуватимуть зібрання. Відновилися навіть розмови про перерозподіл парламентських комітетів. Хоча у «невідкладній» черзі перебуває майже сто важливіх законів, без компромісу в питанні про політреформу жодне рішення, у тому числі й суто економічне, нині через ВР не пройде. Щоправда, з наближенням президентських виборів суто «економічних» питань у парламенті вже немає. За кожним — політика, за якою майбутнє певних особистостей.

Юліана ШЕВЧУК.

Р. S. Президент України Леонід Кучма на зустрічі з послом США в Україні Карлосом Паскуалем у Криму заявив, що можливою датою проведення в один рік президентських і парламентських виборів може стати 2014 рік.

Його біографія часом нагадує карколомний гостросюжетний драматичний твір, у якому миттєвості розвитку подій балансують на межі смерті та життя. У п'ять років Лесь Танюк опинився з родиною у фашистському рабстві за колючим дротом у Німеччині: там пізнав справжній голод, свою, як він каже, «інакшість»...

Щемлячу несправедливість відчув і в Україні: батькам-освітянам, яких

За кожним — політика

ву меншість заблокувала, стоять 15—20 депутатів, а більшість сидять, як сови на деревах, і кліпають очима, що робити», — обурювався позафракційний депутат Олександр Волков. «Конфлікт розіграний більшістю, яка хотіла протягти результативне рішення про направлення проекту Президента до КС, що давало б сумнівні за юридичною ознакою підстави Президенту наполягати на референдумі про свій законопроект», — у свою чергу переконував лідер соціалістів Олександр Мороз. Унаслідок — жодного рішення стосовно політреформи не було прийнято, і більшість звинуватила опозицію у зриві важливих аграрних законів. А до політичних засобів впливу «більшовики»

вдалися наступного дня, у п'ятницю, коли на знак незгоди з учорашніми діями опозиції зранку не зареєструвалися в сесійній залі.

Незважаючи на зовні злагожену гру опозиції під час блокування роботи парламенту, єдності в її лавах немає. Дві ліві фракції — комуністи та соціалісти — не проти політреформи загалом, але захищають свій варіант конституційних змін, представлений у депутатському законопроекті. Лідер фракції БЮТ Юлія Тимошенко заявила, що мета опозиції — «не допустити за будь-яких обставин початку процедури проходження змін до Конституції в редакції Президента». А в лідера «Нашої України» настрої знову змінюються швидше за погоду. Два тижні тому Віктор Ющенко

виступав за мораторій на будь-які конституційні зміни до 2006 року, тиждень тому — за вільне голосування найчисленнішої фракції за обидва законопроекти. Минулого четверга зранку розповсюдив заяву із закликом узагалі не змінювати Конституцію, а обмежитися ухваленням законів про Кабмін, імпичмент, слідчі комісії, пропорційні вибори, а надвечір Віктор Андрійович знову казав, що... не проти, щоб обидва законопроекти було направлено до КС.

Вибір подальшої стратегії та тактики в парламентаріїв невеликий: доведеться або врешті-

БАЛАНС ТИЖНЯ

Невизначеність

Безсистемність дій

У перший тиждень липня тривали баталії навколо стрибка цін на основні харчові продукти. Словесні. Хоча, судячи з усього, ажіотажний попит на борошно, крупи, макарони й цукор трохи згас — черг за ними ми якось не бачили, — державні мужі і аналітики продовжували з'ясовувати, що стало причиною масштабної спекулятивної операції і хто винний.

Та навіть якщо прокуратурі, котрій доручено «розібратися» в ситуації, пощастить знайти ініціаторів картельної угоди, що теоретично неможливо, але на практиці — вельми ймовірно, нам, споживачам, легше від того, безперечно, не стане. Адже, як точно визначив Віктор Пинзеник, винна система. А точніше, безсистемність дій виконавчої влади на сільськогосподарському сегменті ринку.

Як то кажуть, і коза зрозуміє, що за будь-яких примх погоди втрати врожаю тим менші, чим вищим є рівень застосування на ланах засобів агрохімічного захисту рослин. Однак агрономи безсильні, якщо господарства не мають елементарного — грошей. А доходи сільгоспвиробників торік порівняно з попереднім роком зменшилися на 400 мільйонів гривень. Скільки вони зможуть заробити цього, неврожайного, року — Бог один знає. За бездіяльності реального ринкового інструменту — зернової біржі — будь-які цінові прогнози, а отже, й економічні розрахунки перетворюються на фікцію.

Те, що українське село потребує грошей, зрозуміло навіть стороннім спостерігачам. От і Світовий банк висловив готовність до кінця року виділити нашим хліборобам системний кредит у 200 мільйонів доларів строком на 20 років на досить м'яких, як для України, умовах — відсоткова ставка Libor плюс 1 відсоток. Інше питання, чи дійдуть ці кошти до безпосередніх сільгоспвиробників? Хоча у попередніх умовах і обумовлено безпосереднє кредитування сільгосппідприємств, але тут-таки передбачено кредитування лізингових і факторингових операцій, торгове фінансування і страхування. Тобто грошове накачування саме тих ринкових інструментів, котрі, як засвідчує практика, на вітчизняному ґрунті перетворюються на чорні дірки, звідки гроші не повертаються.

А крайніми залишаємося ми, споживачі. Ціни, і це вже очевидно, назад не повернуться, а лише зростатимуть.

Дорога біжутерія

Прикраси з дорогоцінних металів і каменів, звичайно, не предмет першої потреби. Але от що цікаво. Якщо ще кілька років тому українські ювеліри переробляли на дорогі брязкальця трохи більш як дві тонни золота за рік, то вже торік — 13 тонн. Отака, як кажуть французи, се ля ві, і українське жіноцтво полюбляє перстеніки і браслети аж ніяк не менше, ніж американки чи пакистанки.

Узагалі ринок ювелірних виробів більш ніж цікавий. Саме на ньому діють наймайстерніші ошуканці і високо професійні контрабандисти. Ще один факт. За часів СРСР в Україні працювало п'ять ювелірних фабрик, і республіка була найбільшим постачальником золотих виробів до інших, передусім цілковито ненаситних на цей товар середньоазійських республік. Нині, за даними Держкомстату, ювелірок удесятеро більше. Офіційно зареєстрованих. Підпільним майстерням і цехам — нема краю.

І ще. Доступні за ціною для більшості населення золоті брязкальця — то по суті елементарна, але дуже дорога біжутерія. Передусім ідеться про турецькі та італійські вироби. Те, що вміст у них золота завжди набагато менший за нанесену пробу — ні для кого не секрет. В Європі навіть скандал зчинився. Навколо італійських ювелірів. На турецькі вироби взагалі ніхто всерйоз не зважає. Наші, українські, дотепер також не відповідали світовим стандартам. Бо найпоширеніша 583 проба дозволяла виробникові так звані мінусові допуски.

Тепер ухвалено закон, який гарантує покупцеві заявлену якість. По-перше, проба 583 і нижче взагалі вилучено з ужитку. По-друге, закон цілковито забороняє мінусові допуски за вмістом золота навіть для найнижчої, тепер уже 585 проби. По-третє, узаконено в обороті пробу 999,9. Тож найближчим часом ціни на ювелірні вироби зростуть. Однак за заявних обсягів контрабанди і тіньового виробництва в Україні гарантію, що ви придбали саме те, за що заплатили гроші, може дати лише пробірна палата. За додаткову плату, звичайно.

Кредитори не в захваті

Оприлюднено умови випуску облігацій, що їх держава рекомендує прийняти експортерам замість живих грошей за неповернений державою ПДВ, сума якого вже перевищила 7 мільярдів гривень. Однак оголошена маржа у 120 відсотків облікової ставки Нацбанку ажіотажу не зумовила. Це лише 8,3 відсотка річної доходності. Тоді як доходність звичайних держоблігацій, що їх через силу приймають комерційні банки, 11—13 відсотків. За облікової ставки у 7 банки на держпозиках накручують (без вирахування власних затрат) в середньому 5 відсотків.

Очевидно, що не менший буде й дисконт, за яким вони погодяться купити ПДВ-облігації в експортерів. Отже, з урахуванням інфляції, на таких оборудках експортери матимуть абсолютний програш. А тому запропонований урядом механізм погашення боргу з повернення ПДВ навряд чи спрацює. У легальному бізнесі.

Ігор НАУМЕНКО. ▼

АКТУАЛЬНО

Хліб не всюди однаковий

У Запорізькій області встановлено граничні роздрібні ціни на основні харчові продукти. Максимальна вартість 1 кг борошна становить 2 грн. 15 коп., макаронних виробів — 2,50 грн., цукрового піску — 3,5 грн. тощо. А в Одесі відновлено роздрібні ціни на борошно вищого сорту в муніципальній торговельній мережі ВАТ «Одеський коровай». Двокілограмові пакети продаються згідно з розпорядженням міськвиконкому по 3 грн. 30 коп. Однак покупець може придбати не більш як один пакет борошна, повідомляє агентство УНІАН.

А от у вітчизняній житниці — на Полтавщині, яка трималась майже до останнього, хліб подорожчав. За інформацією нашого власного кореспондента Григорія ГРИНЯ, в області на різні його сорти ціна підскачила від 10 до 50 копійок. Схоже, що нині повсюди «бал правлять» пекарі й реалізатори, не надто прислухаючися до застережень влади.

Без зупинки руху потягів

Спорудження тунелю під коліями на залізничній станції Вінниця розпочали спеціалісти «Київметробуду». Про потребу прокладення такого підземного переходу в місті ведуть мову не один... десяток років. Користуватися навісним переходом через колії мешканцям мікрорайону незручно, особливо взимку, а для людей похилого віку або з фізичними вадами взагалі неможливо.

За словами головного інженера Південно-Західної залізниці Володимира Тягульського, перехід споруджується за кошти залізниці, а щоб не порушувати графік руху потягів, до роботи залучили спеціалістів і техніку «Київметробуду». Завершити планують до кінця нинішнього року, повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.

Нові розвідки в історії

У Чернігові відбулися другі Костомарівські читання. Історики, співробітники музеїв України обговорили актуальні питання української історіографії, ознайомили з новими розвідками минулого. Чимало наукових доповідей було присвячено внеску відомого вченого Миколи Костомарова в біографістику. Доктор історичних наук Сергій Леп'явко презентував науковій громадськості реконструйований історичний прапор Чернігова XVIII ст.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

ВІСТІ З РЕГІОНУ

Соціальна домівка

Щотижня десятки громадян звертаються до міського голови Луцька Антона Кривицького з житлових питань. Дешо зняти соціальну напруженість у місті дасть змогу зведення будинків для дітей-сиріт, багатодітних сімей, інвалідів, що розпочнеться нинішнього року. Для цих категорій населення в обласному центрі планують спорудити 60 квартир. Поряд будуть зупинка транспорту, заклади торгівлі та громадського харчування, а в самих будинках — пандуси, вантажні ліфти, зручні під'їзди. Це житло буде комунальне і не підлягатиме приватизації.

Золотоординські монети під скатертиною

Неабияку знахідку — золотоординські монети з Криму переважно XIV століття — виявили митники на прикордонній станції Ягодин під час митного контролю потяга сполученням «Київ—Берлін».

Громадянин Німеччини Герре Тіто 36 монет переховував у купе на столі під скатертиною, ще три знайшли за обкладинкою його блокнота, а решту десять виявили за допомогою металодетектора серед кредитних карток у портмоне цього пана в оглядовому залі Ягодинської митниці. Там же знайшли ще одну вельми цікаву річ — загорнений у серветку залізний цвях. Як з'ясувалося, це ковальський виріб XII—XVII століть. Монети покриті арабським написом, деякі мають прикраси у вигляді рамок, шести- та восьмикутних зірок. На одному їх боці вказано імена ханів, на другому — місце і час чеканки.

Експерти Волинського краєзнавчого музею відзначили високу культурну та історичну цінність речей, які намагався незаконно вивезти за межі України громадянин Німеччини. Орієнтовна вартість усіх 50 предметів — десять тисяч гривень. Цю справу розслідують правоохоронці.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Як удобрювали, те й виросло

(Початок на 1-й стор.).

Як наголосив міністр, дефіцит продовольчого зерна цього року становитиме 1—1,2 мільйона тонн. Ще донедавна в стінах Мінагрополітики запевняли, що в засіки держави загалом ляже 25—30 мільйонів тонн зернових.

Тим часом уряд України, не задоволений, мабуть, як подають у засобах масової інформації зернові проблеми, створив тимчасову інформаційну групу для висвітлення ситуації на продовольчому ринку і в АПК.

Розпочали!

Більшість районів Миколаївської області розпочали збирання врожаю. На сьогодні скошено дві тисячі гектарів, обмолочено одну тисячу. Всього цього року має бути зібрано ранніх зернових на 462,8 тисячі гектарів, у тому числі 28,3 тисячі га озимої пшениці, 5,6 тисячі га озимого жита, 5,8 тисячі ярової пшениці, 391,8 тисячі га ярового ячменю, більш як 20 тисяч га вівса і 10 тисяч гороху. Голова облдержадміністрації Олексій Гаркуша зобов'язав керівників районів провести збирання урожаю в стислі терміни.

Олена ІВАШКО. Миколаївська область.

БОРГИ

Догазувалися...

НАК «Нафтогаз України» попередив комунальне підприємство «Кам'янець-Подільськтеплокомуненерго» про відключення газу за несплату боргу в сумі понад вісім мільйонів гривень. Таке саме попередження отримали і в Хмельницькому та Старокостянтинові. Але якщо підрахувати частку

боргу на душу населення, то Кам'янець опиниться в сумних лідерах. Мешканці міста не поспішають розраховуватися з підприємством за спожиту гарячу воду та тепло. Заборгували вони і за газ 2,2 мільйона гривень.

Віра ШПИЛЬОВА. Хмельницька область.

Фото Сергія СВЕТИЦЬКОГО.

У Севастополі буде відремонтовано пам'ятник затопленим кораблям. На реставраційні роботи міським бюджетом виділено 99 тисяч гривень.

ПОСЛУГИ

Щоб відпочинок не затьмарювався дорогою

Літньої пори помітно зростають пасажирські та вантажні потоки через Керченську протоку. Збільшенню кількості росіян, які заохотили відпочити у Криму, сприяє і спрощена схема переміщення через кордон.

Туристів перевозять 267 транспортних засобів, із яких 125 належать приватним підприємцям. Запроваджено додаткові залізничні рейси в напрямку Львова, Дніпропетровська і Сум. Регулярно під марш

«Прощання слов'янки» від перону Керченського вокзалу вирушає швидкий потяг до Москви.

Повітряний міст зв'язав приморське місто з Москвою, Києвом, Запоріжжям і Бердянськом.

На гостей чекають пансіонати і бази відпочинку в Героївці, на Аршинцевській косі та в інших чудових, екологічно чистих місцях міста.

Наталя СЕДОВА.

Керч.

Разом з дипломом — авто і квартира

ІНІЦІАТИВИ

Спеціальні призи від обласної ради отримали кращі випускники вузів Донеччини. Троє вчорашніх студентів нагороджені легковими автомобілями за успіхи в галузі технічних, гуманітарних наук і будівництва: Вікторія Па-

рамонова (Донецький державний університет економіки й торгівлі імені М. Тугана-Барановського), Вікторія Щур (Маріупольський гуманітарний інститут) та Олександр Радченко (Донбаська державна академія будівниц-

тва та архітектури). Чек на 10 тисяч гривень за успіхи у фундаментальних науках вручено випускниці Донецького національного університету (математичний факультет) Тетяні Васильєвій.

Не залишилися в боргу і міські голови Донецька, Краматор-

ська, Маріуполя, Горлівки, Слов'янська. На урочистостях з нагоди вручення дипломів кращі студенти обласного центру отримали комп'ютери та іменні годинники, а студентська сім'я Олени та Вадима Авраменків — ключі від квартири.

Ліна КУЦЬ.

ФОТОФАКТ

У Львові знімають україно-китайський серіал «Овод» за однойменним романом Етель-Ліліан Войнич.

Фото Віталія ГРАБАРА (УНІАН).

Приплив кораблик «Артекіно»

Біля підніжжя Аю-Дагу в Міжнародному дитячому центрі «Артек» водинадцятье стартував Міжнародний дитячий кінофестиваль. Його президенти Олег Фіалко і Василь Лановий та гості — актори Ада Роговцева, Раїса Недашківська, Ольга Остроумова, Сергій Шакуров та чимало інших разом з дітьми переглянуть художні фільми режисерів з Англії, Швеції, Росії, Чехії. Дітвора займатиметься у майстер-класах, відвідуватиме ретрокінотеатр «Золота фільмотека». За традицією кращі картини визначить тритисячне дитяче журі, а номінанти отримують головний приз — бронзовий кораблик «Артекіно».

Віктор ХОМЕНКО. Крим.

Гроші відмивали не бомжі

НАШІ ІНТЕРВ'Ю

До зустрічі з прокурором Рівненської області, державним радником юстиції третього класу Миколою ГОЛОМШЕЮ спонукали листи наших читачів на адресу корпункту «ГУ». Інтерес до роботи органів прокуратури зрозумілий — поки що люди не втратили довіри до них. Чи завжди вдається допомогти тим, хто до вас звернувся? З цього запитання почала розмову з прокурором області.

— У нас завжди людно. Ніде правди діти: досі проблемними стосовно роботи із зверненнями громадян були Гощанський, Костопільський, Здолбунівський, Дубнівський, Рівненський райони і Рівне. Тому я посилив контроль за цим питанням, і ситуація поліпшується. Найчастіше людей турбує заборгованість із зарплати. Лише цього року завдяки втручанням прокурорів громадянам виплачено майже 12,1 мільйона гривень. Відносно керівників, які тривалий час не виплачують зарплати, порушено 41 кримінальну справу, 34 із них уже направлено до суду.

Чимало скарг на державну виконавчу службу,

яка не завжди вчасно забезпечує виконання рішень судів. Нині проводять перевірку Рівненської міської державної виконавчої служби. Сподіваюсь, що запровадження посади старшого помічника прокурора області з наглядом за додержанням законів у виконавчому провадженні допоможе нам краще контролювати діяльність ДВС.

Багато звернень громадян і стосовно реформування АПК, особливо щодо розподілу майнових паїв, рішень зборів колективних сільськогосподарських підприємств. Але такі скарги віднесено до компетенції судів. Однак не всі це знають, а дехто не має коштів, аби захистити свої інтереси в суді, а тому звертаються до нас.

— У редакційній пошті чимало листів, в яких читачі пишуть, що після того, як з органів прокуратури було знято нагляд за судами, затягують терміни розгляду справ (згадаймо кримінальну справу колишнього капітана міліції В. Мельника — вбивство працівником ДАІ неповнолітнього рівнянина та інші).

— Побільшало таких скарг і у нас. Мало того, люди скаржаться на суди. Але згідно із законом України про судоустрій прокурор не має права ні ініціювати притягнення до дисциплінарної відповідальності, ні порушувати дисциплінарне провадження проти суддів за порушення вимог закону. Тобто зараз я не можу забезпечити конституційні права громадян, коли їх порушують суди. На жаль, є випадки розгляду справ понад п'ять років. І скарги на це через народних депутатів надходять до нас. Одна громадянка порушила питання про відповідальність суд-

ді, в якого справа пролежала у сейфі і минули терміни притягнення до кримінальної відповідальності. Я порадив би людям у таких випадках звертатися до судів вищих інстанцій.

— Микола Ярославовичу, наші читачі піднімають ще таку болючу проблему. Після того, як «Рівнеобленерго» пройшло етап приватизації, а відтак вийшло з державної власності, почастішали випадки від'єднань за борги соціально важливих споживачів електроенергії. Це й зрозуміло: приватник хоче, аби йому платили за послугу. З другого боку, держава не завжди має кошти, щоб розрахуватися за використану електроенергію лікарнями, школа-

■ ■ ■

Лише цього року завдяки втручанням прокурорів громадянам виплачено майже 12,1 мільйона гривень.

■

ми та іншими об'єктами. І тоді прокуратура виконує роль такого собі «буфера» у стосунках між енергопостачальною компанією і споживачами. Зокрема, це спостерігали щодо водоканалу...

— Таке втручання буває лише у випадках, коли від'єднання електроенергії може мати техногенні наслідки. Стаття 48 Конституції України передбачає забезпечувати людям нормальні умови для життя. Закон про питну воду забороняє від'єднання об'єктів питного водопостачання від енергозабезпечення, оскільки це стратегічний об'єкт, і від'єднання може мати техногенні негативні наслідки. Водночас діє постанова

Кабміну, яка дозволяє відключати боржників. Тому в цьому випадку я втрутився.

А причиною складних відносин «Рівнеобленерго» і споживачів є непрозоре нарахування боргів. Їх передають з року в рік. Я доручив дослідити структуру боргу і недавно порушив кримінальну справу за результатами перевірки із залученням податкової адміністрації та міліції області про ухилення від сплати податків ВАТ «Ей-І-Ес Рівнеенерго» на суму 6,7 мільйона гривень. Досліджується тема відмивання коштів. Узагалі, вважаю, що приватизація «Рівнеобленерго» була великою помилкою.

— А тепер про болюче для Рівненщини питання — крадіжки та незаконну легалізацію ввезених в Україну автомобілів. Наші читачі пишуть, що авто-

мобільні злочини нерідко вимагають викуп у розмірі третини вартості авто. А деякі з викрадених «легковушок» після сплати викупу залишають біля приміщення УМВСУ у Волинській області. До того ж мені відомий випадок, коли жертвою автозлочинів став навіть суддя...

— Найближчим часом ми оприлюднимо деякі факти про викрадачів автомобілів.

Щодо незаконної легалізації ввезених в Україну автомобілів, то викрито організовану злочинну групу, куди входив і колишній начальник державної виконавчої служби Демидівського району, яка цим займалася і завдала державі збитків

на 5,9 мільйона гривень. Є кримінальні справи по колишньому керівництву МРЕВ Острозького району та колишньому начальнику МРЕВ Рівного.

— А як щодо боротьби з бандитизмом?

— Відколи я очолюю прокуратуру Рівненської області (а це неповні два роки. — Авт.), порушено дві кримінальні справи за фактом бандитизму. Пам'ятаєте, як в області не давала спокою банда Раєвського. У жовтні 2001 року вона вбила підприємця у Рівненському районі. Відразу ми проаналізували подібні злочини в регіоні — помітили п'ять

■ ■ ■

Злочинці ретельно готували розбійні напади, діяли за схемою «розвідка—напад—приховування злочину».

■

схожих за «почерком». Злочинці ретельно готували розбійні напади, діяли за схемою «розвідка—напад—приховування злочину». П'ять членів банди заарештовано, кримінальна справа вже в суді.

А 29 червня під час дослідження «діяльності» іншого бандугруповання оперативними службами УБОЗ УМВСУ в Рівненській області спільно із слідчими прокуратури області розкрито резонансне вбивство мешканця Рівного Полунця.

— Відомі приклади, коли кримінальні авторитети легалізували свої кошти і нині мають свій легальний бізнес. І, наскільки мені відомо, такий процес легалізації, відмивання «брудних» грошей триває. Чи не так?

— Ви маєте рацію. Але ми всіляко перешкоджаємо в легалізації тіньового капіталу. Ось викрито конвертаційний центр у

Рівному. Порушено кримінальну справу поки що стосовно двох осіб, які на території міста створили п'ять комерційних структур. За попередніми підрахунками, тут злочинцям вдалося відмити 1,5 мільйона гривень. З'ясувалося, що ті структури зареєстровані на бомжів, яким платили по сто гривень за підпис.

Порушено кримінальну справу і проти «лохотронщиків», які ошукували людей на ринках Рівненської та Волинської областей. Уже доведено 17 епізодів їх «діяльності», під час яких приватним особам завдано збитків на 50 тисяч гривень.

— Микола Ярославовичу, кілька слів про резонансні справи щодо корупції, хабарництва. Чи дозволяє Закон «Про боротьбу з корупцією» боротися з цим злом?

— Цього року виявлено 33 факти хабарництва. Порушено кримінальну справу проти арбітражного керуючого за незаконну приватизацію одного з приміщень у Корці та кількох викладачів вузів. Нині проводимо перевірку стосовно лікаря районної лікарні, який нібито вимагав від пацієнтів хабарів.

Щодо згаданого вами закону, то він, на мою думку, проблемний. Це — стрільба по горобцях. І він дає підстави формувати негативну думку про правоохоронні органи і про владу, тому що дає можливість боротися з дріб'язковими порушеннями. А кримінального закону про боротьбу з корупцією, по суті, немає. Так само недосконалий закон про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю. Адже він не надає конкретних реальних повноважень спецпідрозділам. І окремі його пункти щодо функціонування спецпідрозділів з а л и ш а ю т ь с я тільки на папері. Цей закон є відсилочним до кримінального закону. Не описує він і обов'язків спецпідрозділів, тому їх завантажують іншою роботою. Вважаю, що спецпідрозділам треба надати належні повноваження і встановити за ними контроль, щоб вони працювали не на кількість, а на якість.

— Чи налагоджена співпраця з правоохоронцями інших країн?

— Із сусідніми країнами ми маємо договори про співпрацю і правову допомогу, що знімає чимало бюрократичних перепон на шляху боротьби з міжнародною організованою злочинністю. Нещодавно успішно провели операцію із затримання наркоділків, які везли з Польщі велику партію синтетичних наркотиків. Злочинців передано польській стороні.

— Дякую за розмову. Олександра ЮРКОВА. Рівне.

ОФІЦІЙНО

Заява фракції «Наша Україна» у Верховній Раді України

Співвітчизники!

Сьогодні ми всі стоїмо перед епохальним вибором. Непростим і складним вибором свого майбутнього. Народні депутати, уповноважені представляти інтереси народу, повинні визначитися щодо того, яким буде завтрашній день України. Або ми будемо жити в правовій державі, матимемо розвинене громадянське суспільство, або наші діти дізнаються про диктатуру не з підручників історії, а зі свого життєвого досвіду.

Багато хто на сьогодні ще продовжує перебувати у полоні ілюзій і стереотипів. Хтось думає, що режим насправді хоче демократизації держави, створення балансу повноважень і відповідальності гілок влади. Ні! Режим прагне самозбереження, а олігархічні клани — гарантованого збагачення. Заради цього вони задумали так звану «конституційну реформу». Насправді — це наживка, на яку збираються зловити демократичні сили, тих, хто насправді хоче докорінних змін.

Коли ми, представники блоку «Наша Україна», прийшли до Верховної Ради України, одразу запропонували всім політичним силам укласти Договір про спільні дії, в якому було закладено реальні механізми демократизації життя держави та суспільства та здійснення ефективних перетворень у соціально-економічній сфері. Відповідь не забарилася — ми одержали серію телезвернень, в яких влада намагалася перекрутити наші ідеї для своїх потреб. А коли стало зрозуміло, що «одобрямсів» не буде — український народ став свідком неприхованого бажання позбавлених довіри політиків за будь-яку ціну утриматися при владі. Режим витер ноги об Конституцію, якою пишається український народ, яку визнає світ. Водночас парламент втягнули у гру, зміст і правила якої незрозумілі людям на тлі реальних продовольчих проблем.

Ми переконані, що сьогодні головна проблема України — не зміна Конституції, а її дотримання і виконання всіма посадовими особами, починаючи з Президента.

Тому ми не будемо підтримувати нинішні зміни до Конституції, бо розуміємо, що вони і сам процес їх внесення будуть використані режимом для продовження своїх повноважень, для остаточного придушення демократії.

Ми свідомі своєї позиції. Ми були і залишаємося політичною силою, що поставила собі за мету здійснити справжні демократичні політичні зміни в Україні заради блага кожного українця та майбутнього держави. Сьогодні ми пропонуємо суспільству, політичним силам, представленим у Верховній Раді й поза нею, ефективну модель демократичних перетворень в усіх сферах суспільного життя:

- прийняття закону про вибори до Верховної Ради України на пропорційній (за партійними списками) основі;

- недоторканність термінів проведення парламентських і президентських виборів;

- розведення у часі виборів до парламенту та органів місцевого самоврядування;

- забезпечення чесних і прозорих виборів Президента України;

- початок масштабної політичної, економічної, соціальної та адміністративної реформ;

- обрання нового складу Верховної Ради України на пропорційній основі;

- завершення процесу реформування і вихід України на європейські стандарти демократії та якості життя.

Ми звертаємося до українського народу, до парламентських і позапарламентських політичних сил: не дайте втягнути себе у махінації режиму навколо конституційних змін! Пам'ятайте, що політичні, соціальні та економічні перетворення можуть бути здійснені лише по-справжньому демократичною владою, що має підтримку суспільства. Тирани ще ніколи не дарували свободи.

Віктор ЮЩЕНКО, голова фракції «Наша Україна» у Верховній Раді України.

ПАРТІЙНІ РЯДКИ

Гуртуються слов'яни

«Слов'янський народно-патріотичний союз» (СНПС) декларує бажання будувати в Україні громадянське суспільство. Підґрунтям мають стати принципи соціальної справедливості та відродження національних меншин. Про це йшлося на прес-конференції керівництва молодієї партії, зареєстрованої Мін'юстом тільки місяць тому.

Заради досягнення своєї мети партійці планують увійти до Верховної Ради наступного скликання. Стверджують, що їхнім потенційним електоратом є 18 відсотків українських виборців. Проте партія вже тепер має «своїх» у парламенті. Мандати народних депутатів є у співголів СНПС Олексія Ременюка та Петра Толочка, а також у члена президії політради партії Сергія Правденка.

Серед «союзників» нашої держави ідеологи «слов'янської» партії бачать Росію та Білорусь, з якими ми «генетично єдиний народ». Партнерів серед українського політикуму планують визначати безпосередньо «на марші». А найбільшим лихом для вітчизняної політики називають радикалізм і «барикадність».

Сергій ХОМІНСЬКИЙ. ▼

Забути про своїх, щоб не згадали чужі

Операція «Вісла». Велике переселення народів у самому центрі Європи. Польща — для поляків, для українців — Україна... Про депортацію українців Лемківщини, Надсяння, Холмищини, Підляшшя писано немало. Події 1944—1947 років офіційно засуджено польським парламентом і президентом. І... досі обійдено увагою наших законодавців та виконавців.

Наступного року виповниться 60 літ відтоді, як почалося виселення понад 500 тисяч осіб зі східних територій сучасної Польщі в Україну. Проте досі Українська держава офіційно не визнала факт переселення примусовим. Відповідно немає і жодних юридичних документів. «Держкомнацміграції» розробив законопроект про визнання депортованими осіб, примусово переселених з території Польщі в Україну в 1944—1946 рр., — розповіла начальник відділу нормативно-правового регулювання процесу репатріації Ольга Власенко. — Ми відправили його на розгляд Кабміну. У Міністерства юс-

тиції виникли зауваження. Оскільки угода 1944 року між урядом СРСР і Польським комітетом національного визволення називалася Угодою про евакуацію, то вважати переселення примусовим не можна. Тож Кабмін повернув законопроект з дорученням привести його у відповідність до зауважень Мініюсту. Але тоді про що буде цей закон?»

На думку Ольги Іванівни, щоб зрушити питання з мертвої точки, необхідно на державному рівні прийняти принципове рішення: примусовим було переселення чи ні. А для цього провести публічне обговорення за участю істориків, представників заці-

кавлених міністерств і відомств, законодавців. Як повідомив голова Комітету ВР з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Геннадій Удовенко, цей законопроект уже розглядає його комітет. Обговорити ситуацію пропонували на парламентських слуханнях. Проте ВР цю ідею відкинула. Щоправда, Генадій Удовенко не втрачає надії, що слухання таки відбудуться, можливо, на початку наступного року.

А взагалі створюється враження, що проблеми депортованих українців нашу державу цікавлять значно менше, ніж проблеми інших депортованих народів. Коли йдеться про примусових переселенців з Польщі, міністерські чиновники воліють відійти в тінь. Недавня спроба (до речі, четверта) Держкомнацміграції провести

науково-практичну конференцію завершилася кулуарним зібранням науковців Інституту історії НАН України та кількох міністерських представників середньої ланки. А МЗС узагалі проігнорував конференцію. Дарма що при ньому створено україно-польську комісію з питань захисту прав нацменшин. «І таке ставлення ми відчуваємо завжди, коли йдеться саме про депортованих українців», — констатувала Ольга Власенко.

Чому? «Якщо ми почнемо ворушити ті події, вимагати якогось особливого статусу для депортованих українців, уявляєте, скільки може постати проблем?» — запитувала Ольга Буцько, кандидат історичних наук, до речі, одна з небагатьох істориків України, що серйозно вивчає це питання. «Те саме можуть вимагати і поляки, яких у

той саме час також примусово виселяли з України в Польщу, — вторила їй представник Мініюсту. — Доведеться виходити на міжнародний рівень».

Ну то що, доведеться, то й доведеться. Хіба в нас бракує чиновників і фахівців, які могли б провести такі переговори? І якщо такого статусу зажадають поляки, яких, до речі, виселяли не з етнічних земель і приймали в Польщі не так, як наших переселенців в Україні, вони теж мають право його отримати. Хоча можна піти й іншим шляхом, який пропонують, наприклад, самі депортовані: «Нехай би кожна держава зайнялася тими громадянами, яких дістала. А як це сталося, хай вирішують історики»...

Ну а щодо того, примусово було переселення чи ні і чи законна угода, підписана Польським комітетом,

створеним, по суті, в Москві (який самі поляки, до речі, вважають нелегітимним)? НАН України, історики, що досліджували події тих років на підставі архівних документів, численних розповідей очевидців, не сумніваються: депортацію здійснено тоталітарними методами за законами феодального суспільства. Згідно з результатами опитування товариства «Меморіал», 97,4 відсотка депортованих заявили, що переселення було примусове. 95 відсотків підтвердили, що відбувалося воно з порушенням усіх гуманітарних і санітарних норм. І більша частина опитаних вважають, що вони так і не отримали матеріальної компенсації за залишені в Польщі майно, землі, хати. А щодо моральної компенсації...

Наталія ФІЛІПЧУК.

ФОТОФАКТ

Дворняжок Бангкока тепер тренують для служби у королівських збройних силах. Вони шукатимуть вибухівку та наркотики.

Фото. АП.

Невелика перукарня, в якій працює 59-річний Вітторіо Сантіно, типова для римських житлових кварталів.

— Яка зачіска наймодніша нинішнього літа в Римі?

— Наймодніша та, при якій голові не спекотно, — сміється Вітторіо, маючи на увазі спеку, що стоїть сьогодні в Римі. — По телебаченню передають, що такої спеки цього періоду в нас не було 112 років. А коли серйозно, то переважно мої клієнти — чоловіки, і найбільше вони віддають перевагу класичним зачіскам. Тим, які носять уже стільки, скільки я їх пам'ятаю. А це років із 30—40. Адже клієнти в мене в основному постійні і їх кількість скорочується тільки у зв'язку зі смертю. А нових — практично немає.

А ЯК У НИХ?

— То скільки коштує у вас підстригтися?

— Стандартна стрижка з укладанням феном, а укладання мої клієнти роблять завжди, коштує 11 євро (майже 66 грн. — Авт.). 3 миттям голови — 16 євро (майже 96 грн.).

— Скільки коштує підстригтися «під нуль»?

— Ті самі 11 євро. Але я не пам'ятаю, коли востаннє так стриг. Можливо, років з 20 тому.

— А який колір волосся наймодніший нинішнього сезону?

— Модний завжди — натуральний. Хоча деякі мої клієнти, ті, кому за 70, інколи просять пофарбувати волосся та вуса в чорний колір. Я жартую, мовляв, збираються знову під вінець після смерті своєї старої.

— А яка зарплата перукаря?

— Оскільки я працюю

на себе, то заробляю те, що залишається від виручки, мінус податки та витрати на електрику. Це становить приблизно 12—15 тис. євро на рік (приблизно 90 тис. грн. на рік, а за місяць у середньому — 7,5 тис. грн. — Авт.). Щомісяця виходить по — різному. Чайові пропонують майже завжди, хоча я про них ніколи не нагадую. Якщо хтось підстригається за 11 євро, до дають приблизно 1—2 євро на чай. Часто я їх витрачаю на самих же клієнтів, частуючи їх кавою, яку замовляю в сусідньому барі.

— З чого складається ваш сімейний бюджет?

— На продукти за місяць іде, мабуть, 500 євро (3 тис. грн. — Авт.). Електрика і газ коштують у середньому 70 євро на місяць (420 грн. — Авт.). Податки, які сплачую з виручки, становлять у середньому 20%.

— Як проводите вільний час? Відпустку?

— На вихідні та свята виїжджаємо на море. В нас є невеликий будиночок, що залишився ще від батьків за 50 км від Риму. Часто зостаємося вдома, читаємо газети, дивимосся ТБ. Особливо футбол.

— Що ви знаєте про Україну?

— Практично нічого. З історії знаю, що Україна була житницею Європи, і що багато італійців загинули на її території під час Другої світової війни.

— Хотіли б побувати у нас?

— Звісно! Завжди цікаво дізнатися щось нове. Але за змоги спочатку відвідав би столиці Західної Європи та США.

— Кого з відомих українців ви знаєте?

— Андрія Шевченка, Сергія Бубку, Валерія Лобановського...

Яна СТАДІЛЬНА.

Китайці впорядковують імена

Схоже, невдовзі люблячі батьки-китайці не зможуть снагороджувати своїх єдиних і дорогоцінних діточок всілякими поетичними та унікальними іменами (серед яких такі, приміром, як «Коштовність», «Квітка Лотоса», «Той, хто прагне в Космос» тощо). Імена для новонароджених будуть уніфіковані. Міністерство освіти та Держкомітет з питань мови і писемності зв'язно працюють над створенням «Довідникового словника імен», якими майбутні матусі та татусі змушені будуть послуговуватися, вибираючи ім'я для свого новонародженого малюка.

«Словник» обов'язковий лише для вибору імен новонароджених, які з'являться на світ після його прийняття.

Ситуація з іменами в Китаї і складна, і проста водночас. Їх, імен, бракує. З одного боку, раніше науковці навіть радили батькам виявляти винахідливість стосовно імен своїх дітей, щоб потім уникнути плутанини. Адже нині в державі з населенням в 1 мільярд 300 мільйонів людей використовують близько 3100 прізвищ, однак 87 відсотків — носії лише «100 старовинних прізвищ» («лаобайсін»). А чверть населення Китаю (не мало не багато 350 мільйонів осіб) має лише п'ять прізвищ — Лі, Ван, Чжан, Лю та

Чень. Не дивно, що плутанина з іменами в таких мегаполісах, як Пекін, Шанхай та інших містах із населенням понад 10 мільйонів осіб, нерідко призводить і до помилок у банківських рахунках, і навіть помилково проведених операцій, повідомлення про що періодично з'являються в місцевих ЗМІ. З другого боку, протягом століть у Піднебесній часто траплялося так, що батьки обирали своїм дітям за імена ієрогліфи, які мало вживаються, не використовуються чи навіть вигадані ними самими. Такі імена не тільки важко прочитати або записати, ієрогліфів, що їх означають, нерідко просто немає в електронній

базі даних персональних комп'ютерів (що в наше комп'ютерне століття, погодьтеся, неприпустимо).

От і доводиться згаданим вище двом відомствам працювати в поті чола над розв'язанням проблеми. Окрім «Словника» розробляють чиновники ще низку документів та правил, які дадуть змогу поліпшити ситуацію. Серед них — «Правила ієрогліфічного написання імен представників національних меншин», «Порядок складання китайських імен», «Правила ієрогліфічного написання іноземних імен», «Правила фонетичного запису китайських імен».

До слова, китайці, коли звертаються одне до одного, вкрай рідко використовують імена — тільки в колі родичів і дуже близьких друзів. Переважно людину, щоб її не образити, кличуть прізвищем (більшість із них складається з одного, рідше — двох ієрогліфів), яке, на відміну від інших мов, і стоїть на першому місці. До Лі Вея, напри-

клад, звертаються «товаришу Лі» або просто «Лі» (Вей він лише для батьків та друзиня). Людину вже похилого віку і просто шановану старшу за віком величають «Лао Лі» («старче Лі»), а юнака або дівчину цілком слушно назвати «Сяо Лі» («маленький/а Лі»). До речі, для того щоб наголосити на тому, що носієм прізвища є жінка, кажуть або пишуть «Лі нюш» чи «Лі сяочзе» — «жінка» або «дівчина». Взявши шлюб, китайки не змінюють прізвище. Взагалі китайці дуже бережно ставляться до своїх прізвищ, більшість із яких сягає корінням у сиву давнину, і за жодних умов їх не змінюють, тоді як імена у вихідців із Китаю, які народилися за кордоном або мешкають у колишніх іноземних анклавах (Гонконзі та Макао), цілком європейські. Як приклад можна згадати хоча б акторів Джекі Чана, Брюса Лі, тенісиста Майкла Чана.

Ольга ТАНАСІЙЧУК, владискор Укрінформу в Пекіні, спеціально для «ГУ».

КАЛЕЙДОСКОП

Комуністам пити шкідливо

ЦК Компартії Японії має намір заборонити своїм партійцям вживати спиртне. Заборона існує вже давно, однак тепер лідер партії Казуо Шіі заявив, що примусить усіх своїх соратників дотримувати закон. Приводом для рішучих дій став інцидент, що мав місце в травні, коли депутат-комуніст виявився втягнутим у скандал із чіпленням до жінки.

Надія залишається

У Замбії народилася дівчинка з чотирма ногами і трьома руками. У дитини також виявили третю нирку і збільшену печінку. Попри це дитина почувається добре. Згодом їй планують зробити операцію. Фізіологічні особливості, найімовірніше, спричинені неповним розвитком однойцевого близнюка.

Фото. АП.

«Сестри Басаєва» вчинили теракт у Москві

Фото АП.

Минулої суботи в Москві вчинено черговий терористичний акт. Дві чеченські смертниці підірвали себе в натовпі людей на рок-фестивалі в районі Тушино. В результаті загинули 17 осіб, а 47 опинилися в лікарнях міста. Терор став частиною життя москвичів. Лише за три роки сталися вибухи на Пушкінській площі, знищення будинків зі сплячими людьми, за-

хоплення театрального центру «Норд-Ост», і, нарешті, нинішній терористичний акт.

Попри те, що терористичні акції проводилися в різний час, у них багато спільного. Всі «операції» було ретельно продумано і ґрунтовно підготовлено. Якщо спочатку терор був анонімний, а лідери бойовиків відхрещувалися від знищення житлових будинків, то тепер тактика змінилася.

Терор не безіменний. Особистості терористок установлено — це громадянки Чечні, «сестри Басаєва» — на їхніх покалічених тілах знайдено російські паспорти. При цьому нині терористи відкрито висуюють політичні вимоги — свободу Чечні, виведення федеральних військ.

До Москви терористи прибувають кількома групами, учасники яких навіть не здогадуються про існування один одного. Восени минулого року бойовики планували захопити Московський будинок молоді, Концертний зал ім. Чайковського і навіть будинок Державної Думи. Після суботнього потрясіння в Москві знову з подвійною силою розпочалися облоги, базари та злочні місця перевіряються з усією суворістю та жорсткістю. Взято під особливу жорсткий контроль аеропорти, вокзали, метро, парки, ринки та інші місця скупчення людей. Перевіряються всі

горища і підвали, що їх можуть використовувати як місця зберігання вибухівки та зброї, державні установи охороняють за допомогою військової техніки.

Найпопулярнішою брошурою для москвичів стала невелика книжка «Школа виживання» (короткий курс самозахисту від терору). В ній автори навчають «не потрапляти у проблемні ситуації», «як упоратися зі страхом», «не піддавайтеся жаху», «не впадайте в паніку», «чи вмієте ви відчиняти двері у власній квартирі?». Схоже, російське суспільство остаточно вирішило, як ставитися до терору, який для багатьох асоціюється з Чечнею. Хоча президент Володимир Путін і переконує, що ватажкам терору не вдасться посварити народи, проте для більшості росіян терор у москві має власне обличчя, національність і релігію.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

Чергові жертви

Двох американських солдатів убито внаслідок двох нових атак на американські військові колони в Багдаді. Про це заявили американські військові. В результаті перестрілки також було вбито одного іракця, ще один дістав поранення. А в німецькому шпиталі помер звукорежисер австралійської телекомпанії NBC News, який працював в Іраку. 27-річний Джеремі Літл, який дістав поранення минулого тижня під час атаки на третю піхотну дивізію армії США неподалік Ель-Фалуджі, помер від «післяопераційних ускладнень».

Війна триває: учора на заході Іраку в місті Рамаді за 100 км від Багдада стався сильний вибух. Цю територію контролюють американські військові. Про жертви і потерпілих поки що нічого не повідомляють. Американське командування не підтвердило, та й не спростувало цю інформацію, обмежившись словами про те, що там тривають військові дії.

Корсиканці проти

Більшість учасників референдуму на Корсиці, який відбувся у неділю, проголосувала проти нового адміністративного статусу острова: створення на Корсиці єдиної адміністративної одиниці замість двох нинішніх департаментів. Президент Франції Жак Ширак висловив жаль з приводу відхилення проекту адміністративної реформи. Як відзначають спостерігачі, цей проект виходив за рамки простого переоблаштування і тому викликав неоднозначну реакцію в суспільстві і політичних колах. Тому опозиційні сили і навіть деякі прихильники правлячої партії закликали голосувати проти, оскільки мали побоювання, що адміністративна реформа зіграє на користь корсиканським націоналістам, які вже багато років ведуть боротьбу за незалежність острова.

службами. Крім того, величезні штрафи мають відлякувати робітників, які працюють «по-чорному», їхніх роботодавців і «всіх, хто сприяє нелегальній праці». Окремі порушення каратимуться навіть позбавленням волі.

Штрафи теж збільшаться. Виконання робіт без дозволу на них обійдеться у п'ять тисяч євро. А от роботодавець, котрий узяв на роботу іноземців, що не мають на це дозволу, платитиме до 250 тисяч євро. Таку суму йому доведеться викласти за непряме надання нелегальної роботи. В окремих випадках роботодавцеві загрожує ув'язнення строком від одного до п'яти років.

Тим часом у Кельні триває судовий процес над співучасниками злочинної групи, затриманої два роки тому за надання громадянам України фальшивих документів для одержання віз на в'їзд до Німеччини, де вони потім працювали нелегально. За повідомленням радіо «Німецька хвиля», до суду викликають трьох свідків — спів-

робітників МЗС ФРН, які працюють у консульському відділі Посольства Німеччини в Україні. Однак без дозволу міністерства закордонних справ вони не можуть давати будь-яких свідчень. Зовнішньополітичне відомство не дає на це згоди, посилаючись на те, що їм загрозували розправою по телефону.

Газета «Кельнер штатт-анцайгер», повідомляє «Німецька хвиля», процитувала суддю Ульріха Хьоппнера, який заявив, що «міністерство закордонних справ торпедує цю справу», оскільки вона може розкрити низку зловживань, котрі ляжуть тінню на все відомство. Представник суду Ганс-Георг Шипанські, щоправда, не став коментувати таку заяву судді, однак повідомив: «Головуючий суддя тепер має намір ще раз звернутися до міністерства закордонних справ з проханням все-таки надати співробітникам посольства дозвіл. Якщо його не буде надано, то вони не зможуть давати свідчення в суді».

Валентина ПИСАНЬКА.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ Анкара

Конструктивний діалог

У суботу під час робочого візиту заступника Голови Верховної Ради України Олександра Зінченка до Туреччини відбулася його зустріч з Головою Великих національних зборів (парламенту) Бюлентом Аринчем, повідомляє інформуправління парламенту України. Заступник глави ВР висловив зацікавленість в активізації міжпарламентських зв'язків України й Туреччини, відзначивши важливість обміну візитами на рівні голів парламентів. Сторони досягли домовленості про створення реальних механізмів посилення організаційної ролі парламентів у забезпеченні правових підвалин двосторонніх відносин і запровадження відповідних контрольних функцій парламентів.

О. Зінченко відзначив позитивну роботу турецького парламенту з приведення законодавства цієї країни до правових норм Євросоюзу, наголосивши, що одним з важливих напрямів міжпарламентського співробітництва України й Туреччини може стати сфера євроінтеграції. За його словами, ми могли б скористатися досвідом підготовки Туреччини до членства в ЄС і готові розробити механізм регулярних міжпарламентських консультацій з питань євроінтеграції на рівні голів відповідних комітетів. О. Зінченко висловив подяку турецькій стороні за підтримку України в Парламентській асамблеї Ради Європи, а також за сприяння, надане українській делегації під час 48-ї сесії Парламентської асамблеї НАТО.

В Анкарі відбулися також переговори О. Зінченка з головою депутатської групи дружби Туреччина—Україна М. Більгічем і заступником партії справедливості і прогресу, радником прем'єр-міністра Туреччини з міжнародних питань Шабаном Дішлі.

■ Улан-Уде

Отруїлися американською курятиною

Кількість захворілих на сальмонельоз у республіканській лікарні в Улан-Уде сягнула 85 осіб, серед них двоє дітей і 32 медичні працівники. Як повідомив у понеділок міністр охорони здоров'я Республіки Бурятія Валерій Кожевников, всі ті, хто захворів тиждень тому, вживали курятину виробництва США.

■ Джидда

За наркотики — смертна кара

У Саудівській Аравії було відтято голову пакистанцю, якого визнали винним у контрабанді героїну. Страта Махдума Ахмада бін Валі Мохаммеда відбулася в Джидді і стала 18-ю за цей рік. Згідно зі суворим ісламським законом за такі злочини, як убивство, зґвалтування і контрабанда наркотиків, карають у саудівському королівстві стратою, зазвичай привселюдним відтинанням голови.

ФОТОФАКТ

Китай остаточно відкрився світу після епідемії атипової пневмонії. Туристи в Шанхай.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Штрафів для нелегалів уже замало

За даними статистичних відомств, спад німецької економіки триває. Але є виняток: нелегальна праця, так звана робота по-чорному. Вона забезпечує її приріст на 5,6 відсотка, що становить 370 млрд. євро. Інститут прикладного дослідження економіки з Лінца дійшов висновку, що рівень тіньової економіки в Німеччині сягнув рекордної позначки: майже 17,1 відсотка. А ще торік він становив 16,6 відсотка. Головною причиною розквіту тіньової економіки експерти називають збільшення податків і соціальних виплат.

Упродовж тривалого часу вважалося, що в Німеччині нелегально працювали лише іноземці з бідних країн. Але з'ясувалося, не всі громадяни ФРН законослухняні й не всі хочуть сплачувати податки. Днями відомство з питань праці оприлюднило дані про нелегальну працю: торік було виявлено 315 тисяч таких випадків. Казна недоодержала 195 млн. євро соціальних внесків і податків. Найбільша частка зароблених «по-чорному» грошей — 146 млрд. євро — припадає на будівництво та ремісничу сферу. В інших галузях, приміром, готельній чи гастрономії, нелегально зароблено майже 63 млрд. євро. Ще 56 млрд. євро — за надання різноманітних послуг: перукарських, допомогу в

приватному господарстві, догляд за дітьми чи хворими.

Але реальна цифра, як твердять експерти, набагато вища. Уряд Німеччини і надалі вживатиме рішучих заходів до тінювиків. Як повідомило міністерство фінансів, кабінет уже ухвалив відповідний пакет документів. Зокрема, в майбутньому вистежуватиме «нелегалів» тільки митне відомство. Для цього плановано вдвічі збільшити кількість персоналу: в ньому працюватиме п'ять тисяч співробітників. Досі за контроль, приміром, на будівельних майданчиках чи в гастрономічних закладах відповідала не лише митниця, а й відомство з питань праці. Уряд також має намір розширити співпрацю з податковими

ПОЛІТИКА

Хто і що стоїть за «антигосподарською» кампанією

Мені вже доводилося звертати увагу на сторінках газети, кому й чому не потрібен Господарський кодекс (див. «Голос України», 18 жовтня 2002). Але кампанія проти кодексу і після його прийняття Верховною Радою та підписання Президентом України триває. І, схоже, підтримується зовнішніми силами, мішенню яких є не так кодекс, як економіка України загалом.

Не встигли українські юристи й промисловці як слід ознайомитися з опублікованим Господарським кодексом, як у пресі стали з'являтися заяви, що треба вводити його в дію не з 1 січня 2004, як це передбачено законом, а років на два пізніше чи навіть зовсім не вводити. Мотив — є різночитання з деякими статтями прийнятого Цивільного кодексу. Мін'юст підготував проект закону про внесення уточнень у сімнадцять (з 418) статей Господарського кодексу, у тому числі такі, як, наприклад, заміна слова «кодекс» у розділі IX словом «закон». Здавалось би, поправки цілком можна розглянути до кінця цього року і, якщо їх буде визначено обґрунтованими, внести свої пропозиції з удосконалення проекту Господарського кодексу під час його більш як шестирічного обговорення у Верховній Раді, прийняття в трьох читаннях. Що ж тепер так непокоїть критиків у змісті Господарського кодексу після його прийняття, про що вони не хочуть заявити прямо? Це можна зрозуміти, зіставивши з деякими положеннями Господарського кодексу окремі положення кодексу Цивільного, що залишилися в ньому всупереч рішенню Верховної Ради про вилучення із предмета ЦК підприємницьких відносин.

Державна власність, а навіщо?

Критиків ГК, внутрішніх і зовнішніх, як видно з усього, не влаштовує, що в ньому не передбачено цілковитої ліквідації державної власності і державних підприємств. У Цивільному кодексі це пропонується зробити, визнавши підприємства просто майном, об'єктом, а не суб'єктом господарювання, яким вони є тепер, і визнавши власниками майна усіх юридичних осіб. Визнання юридичних осіб власниками (а значна частина юридичних осіб — це державні організації) означає «тиху» миттєву ліквідацію державної власності, частка якої у нас і так уже значно менша частки державності у країнах з розвинутою економікою. Не влаштовує критиків і те, що, на відміну від Цивільного кодексу, в Господарському визнається легітимність багатьох суб'єктів господарювання, а не лише господарських товариств, як у ЦК. Із виступів критиків, що

грунтуються на концепції заперечення необхідності державного регулювання економіки, можна зробити висновок, що взагалі не повинно бути поняття підприємства як суб'єкта господарювання, не повинно бути державних підприємств, казенних підприємств, підприємств колективних, орендних — тільки господарські товариства і лише відкриті.

Але прийняття такої концепції, що не має жодного соціально-економічного обґрунтування, означало б ліквідацію саме тих суб'єктів господарювання, виживання яких в умовах нав'язаної нам закордонними порадиниками «шокової терапії», дало змогу вижити нашій економіці. Ліквідувати їх — значить, завдати по економіці нового удару якраз у той період, коли вона стала виходити із штучно створеної кризи. Дурили нас уже не раз. У науковій необґрунтованості, якщо не сказати — шкідливості, «шокових реформ» і багатьох конкретних порад Сакса і йому подібних ми вже переконалися.

То що, знову будемо довірливо наступати на граблі, які підставляють нам тихою сапою? Ми вже докотилися до того, що навіть вивчення нашими господарськими суддями наших же кодексів організують закордонні структури. І це за наявності достатньої кількості й рівня своїх фахівців і організаторів. Може, час уже зрозуміти, що зарубіжні порадиники мають власні інтереси, а не дбають про наші, і почати жити своїм розумом, думати власною головою, враховуючи вже накопичений досвід? Приймання допомоги зарубіжних порадиників не повинно переходити в національне приниження, в самоприниження.

Пільговий режим для спонсорів здалеку

Не влаштовує критиків і підтвердження в Господарському кодексі легітимності СЕЗ і ТПР, що сприяє стабільному роз-

витку нашої держави. На відміну від попередніх положень, у цій частині критика, розпочата МВФ ще до прийняття кодексу, йде напрому. Зрозуміло, МВФ не зацікавлений у тому, щоб інвестиції в Україну йшли не через, а поза ним. Але чому всупереч фактам, що свідчать про корисність СЕЗ і ТПР як в інших країнах, у тому числі в США, так і в Україні, позиція МВФ знаходить підтримку в деяких українських державних діячів? Чи не є це та сама корупція, з якою нас закликають боротися деякі політичні сили США? Чи це глибоко лицемірні заклики?

Розробники Господарського кодексу ще 1996 року зазначали, що заяви декотрих закордонних посадовців про начебто цілковиту свободу підприємницької діяльності в країнах розвинутої економіки — облуда, спрямована на те, щоб створити в Україні для своїх спонсорів

Шестирічне звільнення щодо Господарського кодексу триває.

більш пільговий режим діяльності, ніж у себе на батьківщині, де існує жорстке правове регулювання.

Судячи з усього, критикам не подобається закріплення в ГК одного з напрямів економічної політики держави стимулювання науково-технічного прогресу і появи у зв'язку з цим в Господарському кодексі спеціальної глави, присвяченої інноваційній діяльності.

У який бік спрямовано стріли

Думаю, що неконкретна критика Господарського кодексу загалом має підтекст недоброзичливості до забезпечення стабільного розвитку України. Такий підтекст проглядає в багатьох сферах. Обіцяної широко розрекламованої допомоги (яка була мінімального розміру, поки «реформування» йшло за вказівками МВФ) не стало, тільки-но дещо скоригували курс і внаслідок цього почали досягати

певних успіхів. Є, мабуть, сили, котрі не зацікавлені у здійсненні заходів, які сприяють поступовому поліпшенню справ у нашій економіці. Здавалось би, якщо йдеться про різночитання двох-трьох десятків статей ЦК зі статтями ГК, то чи не простіше відрегулювати ці статті так, щоб не було різночитань чи вилучити деякі з них із ЦК як такі, що не відповідають його предмету. Ні. Уся критика спрямована на торпедування Господарського кодексу.

Критики не хочуть сказати прямо, що конкретно їх не влаштовує в ГК, оскільки в цьому разі їх можуть не підтримати. Тому і немає конкретних конструктивних пропозицій і зауважень. А просто — не вводити ГК у дію. Він, мовляв, не виправдав наших (чийх саме?) сподівань, недостатньо прогресивний (а в чому має полягати прогрес — у цілковитій ліквідації державної власності, державного регулювання?) і т. д.

Отже, кампанія, розпочата за підтримки фінансованого 3-за кордону Центру

комерційного права і, певно, інших подібних структур (чи не надто багато їх у Києві?), спрямована не проти Господарського кодексу як документа, в якому, звісно, як і в інших ухвалюваних актах, можна виявити недоліки, а проти важливих господарських структур, проти збереження необхідної частки державної власності, державних і недержавних підприємств, проти ефективних методів залучення власних і зарубіжних інвестицій, забезпечення інноваційної діяльності тощо, тобто проти нашого національного господарства.

Кодекс повинен діяти

Щодо різночитань між Господарським і Цивільним кодексами в питаннях, які стосуються господарської діяльності, то їх треба усувати. І насамперед шляхом вилучення з Цивільного кодексу норм, які дублюють регулювання господарських відносин. Звичайно, Господар-

ський кодекс, як і більшість нових нормативно-правових актів, не позбавлений недоліків. Але їх потрібно усувати, а не придумувати, під яким приводом загальмувати введення його в дію. Господарський кодекс — інструмент подолання дезорганізації, сприяння упорядкуванню, стабілізації економічних відносин, стабільному розвитку України. Цей інструмент треба і можна було задіяти ще 1996 року, що поставило б тоді заслін «тінізації» та криміналізації економіки. Але цьому завадили ті самі сили, що заважають і тепер. Шестирічне звільнення і підкилимове вогнутення навколо Господарського кодексу призвели до вихолощування низки важливих положень, що містилися в проекті, внесеному в березні 1996 року, до скорочення обсягу найактуальніших розділів і кодексу загалом на двадцять відсотків. Але і в такому вигляді ГК — стрижневий акт господарських законів — може відіграти позитивну роль у національному господарстві, сприяти «детінізації» і декриміналізації економіки, протидіяти відомчій сваволі, забезпеченню багатоманітності і розвитку підприємницьких структур, гарантуванню їхніх прав.

Реалізація лише однієї — двісті п'ятдесятої — статті ГК, що обмежує застосування до суб'єктів господарювання різних штрафів контрольними органами — «не пізніш як півроку з моменту виявлення порушення, але не більше року з моменту скоєння» — захищає права підприємців краще, ніж усі статті Цивільного кодексу разом узяті (тепер можна нараховувати і стягувати ці штрафи без обмеження будь-яким терміном). І це — не єдина в ГК гарантія.

Треба прискорити внесення уточнень, поправок в окремі статті ЦК і ГК і забезпечити реалізацію Господарського кодексу з 1 січня 2004 року. Як це передбачено законом.

Валентин ЛАНДИК, народний депутат України.

Та вас уб'ють!

— застерігали авторів винаходу

ОЧЕВИДНЕ—НЕЙМОВІРНЕ

Спеціалісти ЧАЕС і деяких науково-дослідних інститутів не заперечують: мета-слоконструкції «Укриття» з часом нсуються — і не раз повідомляли, що там робиться для того, щоб не допустити їх руйнування. І головний їхній висновок: якщо й завалиться цей об'єкт, то ні вибуху, ні катастрофи не станеться, а радіоактивний пил не розповсюдиться за межі відомої 30-кілометрової зони відчуження.

Однак голова правління АТ «МАВТ» Михайло Бершадський і член-кореспондент Міжнародної академії інформатизації Анатолій Кіндєревич доводять інше.

Ядерне паливо і тепловмісні матеріали, що залишилися в «Укритті», прискорено перетворюються на пил. І значно скоріше, аніж стверджують спеціалісти, які працюють на об'єкті. Процеси, що відбуваються там, можуть перерости в ланцюгову реакцію.

Який пропонують вихід? Щоб запобігти катастрофі, потрібно негайно вилучати паливовмісні матеріали й пил з черева саркофагу. Здійснити це через завали й високу радіоактивність буде, зрозуміло, неймовірно важко й складно. І тут у пригоді може стати установка, яку на основі теоретичних і практичних досліджень «МАВТ» може створити протягом одного-двох років. Така уста-

новка дасть змогу знизити активність радіоактивних елементів майже до фонового рівня. Радикальним чином буде розв'язано завдання повної дезактивації вилучених матеріалів. Після цього можна ліквідувати нинішнє «Укриття» з його небезпечною начинкою і врешті-решт зняти ядерну загрозу в центрі Європи. А отже, можливо, відпаде потреба будувати нове укриття.

Прочитавши це, передбачаю різну реакцію. Фізики, можливо, сміятимуться. Необізнані з фізичними таємницями і ті, хто повірить аргументації авторів застереження, мають повне право вигукнути: то в чому ж справа? Чому ідею не підхоплено і вона не втілюється в життя негайно?

Зізнаюся відверто, мене зацікавила ідея. Михайло Бершадський охоче погодився на зустріч.

Інший співрозмовник, Анатолій Кін-

деревич, — автор кількох наукових книг. За його твердженням, опис можливої ланцюгової реакції побудовано на базі нового наукового напрямку — потоків простору часу, тобто сутності поля в ядерній фізиці. На його думку, в Україні немає науковців, здатних зрозуміти й оцінити їхню теорію. А Національна академія наук, мовляв, користується застарілими знаннями і зовсім не знайома з дослідженнями в галузі польової фізики.

— Ми вже демонстрували свій дослідний зразок установки, — каже Анатолій Володимирович. — Хто її бачив, у того очі на лоба лізли від здивування.

— Яких же результатів вам вдалося досягти?

— У спеціальній камері інтенсифікації процесів за допомогою лінзи фокусації за 32 години було знижено активність цезію-137 на 15 відсотків. А це означає, що за 10 діб можна доставити її до фоновой. У природних умовах це відбулося б за 100 років. Щоб наша установка стала довершеною й продуктивною, нам потрібен потужний генератор-нагромаджувач.

— Нам потрібне найголовніше, — додає Михайло Іванович, — право займатися цим. Щоб нам офіційно могли надати ядерні відходи для досліджень. Грошей ми не просимо — лише право.

Подальша наша розмова доводить нас до відомого на практиці правила замкнутого кола. Бо щоб надати товариству

право, треба визнати їхнє відкриття. Визнати ніби немає кому. У червні вони знову написали листи Президенту, Голові Верховної Ради, Прем'єр-міністрам. Знову з нетерпінням чекають хоча б якої-небудь реакції на них.

Так, до їхніх теоретичних викладок і установок можна поставитися як до фантастичних вигадок — нереального і нездійсненого. Утім, ми знаємо з історії, як за відкриття, що випереджали час, знищували їхніх авторів. Відомо, як у нас на початку зародження відкидали генетику й кібернетику. А нині без них уже немислиме життя.

Один з відповідальних працівників, котрий бачив у дії роботу установок, бучіміто вигукнув: «Та вас, хлопці, уб'ють за неї!» Чому? І тому, що їхні пропозиції не вкладаються у жодні рамки існуючих наукових досліджень та способів, які вже напрацьовуються, з вилучення з «Укриття» й поховання радіоактивних відходів. І щодо прискорення упередження можливої катастрофи. Чи, може, це замаскований спосіб вибити кошти? Але ж автори твердять: «Ми не просимо грошей, нам потрібне право і дозвіл».

Та що б за цим не стояло, будь-яка ідея і пропозиція, особливо щодо чорнобильських справ, потребує особливої уваги й аргументованих висновків. Чорнобиль справді не може довго чекати.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Київ.

Фельд'єгерський зв'язок: конфіденційність і надійність

СПІВРОБІТНИЦТВО

У Державному комітеті зв'язку та інформатизації відбулось 20-те засідання координаційної ради Міжурядового фельд'єгерського зв'язку. В ньому взяли участь керівники фельд'єгерських служб Азербайджану, Вірменії, Білорусі, Грузії, Казахстану, Киргизстану, Молдови, Російської Федерації, Таджикистану, Узбекистану, України, спостерігач від фельд'єгерської служби Латвії, а також представники Верховної Ради України, адміністрації Президента України, Міністерства закордонних справ, Міністерства внутрішніх справ, Служби безпеки України, Держкомзв'язку та його структурних підрозділів.

Вітаючи учасників засідання, заступник голови Держкомзв'язку Володимир Коляденко зазначив, що вже понад 10 років Міжурядовий фельд'єгерський зв'язок є однією з важливих сполучних ланок країн Співдружності в усіх сферах міждержавних відносин — політичних, економічних, культурних, науково-технічних та військових. Він наголосив на особливому характері роботи фельд'єгерів, які забезпечують надійний і швидкий зв'язок з центральними та місцевими органами державного управління, з главами зарубіжних держав шляхом передачі термінової та секретної інформації. Відзначивши важливість міжурядового фельд'єгерського зв'язку за сучасних умов, він навів, зокрема, деякі дані: тільки головним управлінням Державної фельд'єгерської служби України за залізничним міжурядовим фельд'єгерським маршрутом Київ—Москва—Київ перевезено торік 34 тисячі 430 одиниць кореспонденції загальною вагою 2645 кг.

На порядку денному двадцятого чергового засідання — підсумки діяльності координаційної ради Міжурядового фельд'єгерського зв'язку за минулий рік, завдання нинішнього і перспективи на 2004 рік, напрями роботи Виконавчого ко-

мітету СНД з міждержавними, міжурядовими та міжгалузевими органами СНД, обмін досвідом фельд'єгерських служб і взаємодії з доставки офіційної кореспонденції. Як зазначив начальник головного управління Державної фельд'єгерської служби України генерал-лейтенант внутрішньої служби Петро Кравченко, на розгляд учасників засідання українські фельдзв'язківці внесли низку пропозицій. Зокрема, про прийняття єдиних для фельд'єгерських служб держав СНД методичних рекомендацій з організації та забезпечення виконання службових обов'язків особовим складом, а також типової форми підготовки та інструктажу осіб, що виконують міждержавні фельд'єгерські маршрути. Такі документи, на його думку, сприятимуть посиленню відповідальності за роботу з приймання, обробки, обліку, збереження, доставки та вручення кореспонденції, навчання фельдзв'язківців діям за екстремальних умов, гарантуванню безпеки працівників і кореспонденції. До цього зобов'язує і прийнята Кабінетом Міністрів України цього року постановою про порядок роботи з кореспонденцією, що має ознаки підозрілих вкладень.

Головне управління Державної фельд'єгер-

ської служби України забезпечує співробітництво з фельд'єгерськими службами країн СНД в рамках угоди про Міжурядовий фельд'єгерський зв'язок, підписаної главами урядів СНД в Мінську 22 січня 1993 р. Відповідно до цього документа і здійснюється доставка офіційної кореспонденції між главами держав і главами урядів, органами влади і управління держав—учасників угоди.

Довідка

Створення СНД зумовило необхідність започаткування міжурядової системи надійного поштово-кур'єрського зв'язку. 10 років тому в Мінську на черговому засіданні глав держав і урядів СНД підписано угоду про взаємне забезпечення охорони державних секретів та угоду і положення про Міжурядовий фельд'єгерський зв'язок. Керівники урядів погодилися, що кожна сторона створює з підрозділів фельд'єгерських служб Міжурядовий фельд'єгерський зв'язок (МФЗ), на який покладено доставку кореспонденції між главами держав і урядів, органами влади й управління, а також доставку офіційної кореспонденції органів держав СНД. Для ефективного керівництва та координації дій було створено

координаційну раду МФЗ. У березні 1993 року в Москві відбулася нарада керівників фельд'єгерських служб, на якій офіційно проголошено про ухвалення рішення про створення МФЗ та координаційної ради. На нараді також було розглянуто питання становлення та розвитку Міжурядового фельд'єгерського зв'язку.

З того часу відбулося 19 робочих нарад координаційної ради МФЗ, на яких розв'язували нагальні питання діяльності МФЗ. Проведення засідань координаційної ради, що вже відбулись у Москві, Ташкенті, Санкт-Петербурзі, Алматі, Баку, Мінську, Бішкеку, Кишиневі, сприяє поліпшенню взаємодії фельд'єгерських служб з вищими органами державної влади і управління з виконання завдань Міжурядового фельд'єгерського зв'язку.

Наталія ВЕРЕТЕННИК.

На знімку (зліва направо): заступник голови Держкомзв'язку Володимир Коляденко, голова координаційної ради Міжурядового фельд'єгерського зв'язку Геннадій Корнієнко, начальник головного управління Державної фельд'єгерської служби України Петро Кравченко.

Фото Костянтина СТУПАКА.

ФОТОФАКТ

Фото Олексія ШИБАНОВА (Україна).

У цеху з випуску тролейбусів ВО «Південмаш» кипить робота. Однак продукція майже не реалізується — з початку року заводчани відправили лише три машини на замовлення севаستопольської влади. Ще 23 готових серійних тролейбуси і один у гірничому виконанні — для Криму — простоюють в очікуванні покупця.

У КОМІТЕТАХ ВР

Зима не за горами

Наприкінці минулого року, в розпал від'єднання цілих міст (Шолкіне, АР Крим) і житлових кварталів — чого не уникла навіть столиця — від теплопостачання, Комітет ВР з питань будівництва, транспорту, житлово-комунального господарства та зв'язку присвятив цій проблемі своє засідання. Скрупульозно розглянувши тоді ситуацію, що склалася в країні, комітет розробив, а ВР оперативно, 26 грудня, ухвалила постанову № 390, спрямовану на докорінне підвищення якості теплозабезпечення життя країни в зимових умовах. І ось настав час підбити підсумки. Зазначимо, що загалом проведену органами виконавчої влади роботу з виконання постанови члени комітету на своєму засіданні, що відбулося 02.07.03 р., визнали задовільною.

Як доповів голова Держжитлокомунгоспу Григорій Семчук, основну роботу з підготовки до зими сьогодні проводять органи місцевого самоврядування, міські та районні держадміністрації. Графіки розв'язання першочергових проблем, що нагромадилися, — ремонт мереж і котелень, забезпечення енергоносіями, взаєморозрахунки за надані послуги тощо — здебільшого дотримуються. Принаймні в тих областях, які було перевірено. Отож, судячи з усього, минулорічні катаклізми з теплом нашим співгромадянам не загрожують. Що, безперечно, не виключає аварійних ситуацій.

І ось тут, кажучи про надійність тепло- і водопостачання наших міст і сіл, а також про якість надаваних комунальниками послуг населенню та організаціям, тобто споживачеві, без теми реформування всього комунального господарства не обійтися.

Отже, минулорічною грудневою постановою ВР доручала Кабміну і Держжитлокомунгоспу розробити до 01.03.03 р. і подати Верховній Раді відповідну національну програму реформування та адаптації житлово-комунального господарства країни до ринкових реалій. До речі, саме минулої середи її мали обговорити члени комітету ВР. Не відбулося. З тієї простої причини, що терміни розробки програми було зірвано, а сам її текст передано буквально напередодні засідання профільного комітету.

Проте Григорій Семчук усе-таки доповів присутнім у найстиглишому вигляді основні напрями розробленого документа. Зазначимо лише два аспекти. Можна сказати, базові, на яких побудована вся програма.

Перше. Сума, затребувана її розробниками як держпідтримка реформи житлокомунгоспу, намічати до завершення в 2007 році, становить щонайменше 50 мільярдів гривень! Чи не маніловське прожектерство з огляду на те, що весь річний бюджет країни ледь-ледь за них перевалює?

І друге. Розробники програми виходять з того, що нинішні тарифи на комунальні послуги, зокрема за поставку тепла, становлять лише 60 відсотків реальної собівартості. Приблизно стільки само, за словами пана Семчука, платять за них населення. Тобто громадяни нашої країни — постійні боржники перед комунальниками.

Тим часом на руках у членів профільного комітету були дані відповідного моніторингу, який за результатами першого кварталу нинішнього року провело наше-таки Міністерство економіки і з питань європейської інтеграції. Ось лише деякі його результати. Тільки в Криму, та й то в окремих містах, тарифи нижчі собівартості тепла приблизно на три відсотки. В інших — перевищують її щонайменше на 8—12 відсотків. Це для населення. Для промисловості та бюджетних організацій тарифи ще вищі. В деяких областях вони перекидають собівартість одиниці тепла на 100 і навіть 150 відсотків! До того ж 16 регіонів цілком відшкодовують вимоги комунальників. А там, як, наприклад, у Львові, де розрахунки з населенням здійснюються за фактично споживане тепло, відшкодування навіть вище 100 відсотків!

Яка якість і реальність наступної реалізації національної програми, що ґрунтується на, м'яко кажучи, брехливих посиланнях, — питання риторичне.

Ігор НАУМЕНКО.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Чоловікові — вила, бабі — сапу, і робіть

Країна опинилася перед реальною перспективою випікати

(Початок на 1-й стор.).

Багато хто ситуацію, що склалася цьогогоріч у сільськогосподарському виробництві, розцінює як кризову. Але яка картина насправді? Скільки зернових у загальнодержавному масштабі зберемо нинішнього року? Чи вистачить цього збіжжя для задоволення внутрішніх потреб? Ці та інші проблеми АПК порушували в розмові за «круглим столом» у редакції «Голосу України» перший заступник Державного секретаря Міністерства агрополітики **Юрій ЛУЗАН**, президент Української академії аграрних наук, народний депутат України **Михайло ЗУБЕЦЬ**, народний депутат України, секретар Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики та земельних відносин **Олег ЮХНОВСЬКИЙ**, голова сільськогосподарського кооперативу «Агрофірма Матюші» (Київська область, Білоцерківський район) **Леонід НОВИЦЬКИЙ**, заступник головного редактора «Голосу України» **Леонід БРОВЧЕНКО**, заступник завідувача відділу, ведуча сторінки «Село» **Галина КВІТКА**.

Леонід БРОВЧЕНКО

Леонід НОВИЦЬКИЙ

Галина КВІТКА

Михайло ЗУБЕЦЬ

Олег ЮХНОВСЬКИЙ

Юрій ЛУЗАН

Врожаю не щастить з погодою

Ю. ЛУЗАН: Якщо аналізувати ситуацію сьогоднішню, то вона з'явилася не раптово. Це наслідок дії багатьох чинників: і об'єктивних, які мають економічний характер, і природних. Звичайно, чимало суб'єктивних чинників теж формували дану ситуацію, що склалася сьогодні на ринку хлібобулочних виробів, на ринку зерна, як і загалом на ринку сільськогосподарської продукції та продовольства. Останнім часом відбулося значне зростання цін на зерно і хлібобулочні вироби, на інші види продукції, зокрема на цукор. Чому?

Ви, мабуть, пам'ятаєте осінь минулого року — складні погодні умови під час збирання і зернових, і пізніх культур, зокрема цукрових буряків. Умови підготовки ґрунту під озимину помітно позначилися на темпах і якості виконання осінніх робіт. Значну частину площ озимих було посіяно із запізненням. Це істотно вплинуло на загальну зернову картину.

Л. БРОВЧЕНКО: Значну частину — це скільки? Половину площ? Менше? Конкретизуйте.

Ю. ЛУЗАН: Дані регіонів, статистики та аграрної науки свідчать, що майже половину площ було засіяно не в оптимальні терміни, а зі значним запізненням. Звичайно, це вплинуло на стан озимих. Пам'ятаєте, як торік розпочиналася зима — без снігу. Особливо негативно вплинули на формування рослин та вихід їх із зимівлі незвично холодна рання зима і сильні весняні морози. На жаль, такі погодні умови спостерігалися на більшій території України, особливо в південних регіонах, середній смузі країни. Постраждало багато і північних регіонів. А от на Західній Україні озимі збереглися краще.

Л. БРОВЧЕНКО: Чув, що в середньому по Україні довелося пересівати озимі на 65 відсотках площ, а в західних областях — на 13. Це реальні цифри?

Ю. ЛУЗАН: Реальні. А точнішу оцінку може дати Михайло Васильович Зубець, бо це питання агрономії. За висновками фахівців міністерства, нинішня ситуація стала результатом насамперед несприятливих погодних умов. Озимих зернових культур, які можна було залишити до збирання, менш як три мільйони гектарів. Тож навесні ще довелося вдатися до відповідних заходів на рівні держави, аби підтримати сільгоспвиробників й організовано провести засів, а також спрогнозувати можливі наслідки.

Л. НОВИЦЬКИЙ: Озимі не тому загинули, що не стійкі до морозів. Навіть трави не витримали такого жорстокого удару природи. З люцерни нічого не залишилося. Все довелося пересівати. Та ще й із великим запізненням, бо думали, що щось відійде, що коренева система відродиться, але нічого не вийшло. За таких умов недобір урожаю щонайменше 50 відсотків.

Мінімум. Ситуація надзвичайно складна. Пересіяли ярою пшеницею всю озимину. Клаптики навіть розрідженої, що виціліла на ярах і за лісосмугою, залишили на насіння. Але кормів нема. І це найстрашніше. Ми говоримо чомусь про продовольче зерно. Чим годувати худобу?! У мене 2000 голів худоби, 700 корів і 2400 свиней. У селі, у приватному секторі, 1500 голів ВРХ. І мені потрібно сьогодні — хочу я чи ні — тисячу голів вирізати. Залишити лише корів і телиць. Мушу вирізати і за безцінь продати. Тому що ніхто не хоче нині за м'ясо платити нормальні гроші.

М. ЗУБЕЦЬ: Зважте, «Матюші» — це потужне господарство з розвиненим тваринництвом, де зразково працюють.

Над селом, з'ясувалося, прокотилася фінансова злива

Л. БРОВЧЕНКО: У чому виявилася конкретна підтримка сільгоспвиробників?

Ю. ЛУЗАН: Зупинюся на фінансовій підтримці коштами з державного бюджету. Торік було прийнято постанову про компенсацію втрат сільгоспвироб-

ПИТАННЯ РУБА

Кому все буде гаразд?

Мені здається, що у країні споруджується чергова фінансова піраміда? Тепер уже на ринку продовольства? Український народ укотре обдурюють спритні ділки за мовчазного потурання держави. З усіх наявних фізичних і юридичних механізмів, здатних жорстко і навіть жорстко обмежити та приборкати апетити авантюристів, вибрано найменш ефективний і бездіяльний — усе буде гаразд.

С. ПАВЛОВ, харків'янин.

ників, які постраждали від стихійного лиха, — 28 мільйонів гривень. Але ці заходи не було профінансовано. Тому уряд з коштів резервного фонду погасив минулорічну заборгованість. Окрім того, додатково виділив 30 мільйонів гривень, теж з резервного фонду. Кошти пішли на допомогу сільгоспвиробникам, які постраждали внаслідок несприятливих погодних умов. Фінансові ресурси спрямовували на здешевлення кредитів сільгоспвиробникам.

За шість місяців стовідсотково профінансовано всі статті видатків державного бюджету з підтримки сільського господарства, зокрема, що стосується підтримки тваринництва, компенсації банківських ставок, стимулювання кредитування, селекції у тваринництві та рослинництві, інших видаткових статей,

передбачених державним бюджетом. У травні Верховна Рада прийняла зміни до державного бюджету, згідно з якими додатково виділено 507 мільйонів гривень для надання допомоги сільгоспвиробникам, котрі постраждали від негоди.

Крім того, Верховна Рада розглянула проект закону про створення сприятливих умов для імпорту продовольчого зерна в Україну. За нашими оцінками, його дефіцит очікується у межах трьох мільйонів тонн.

На розгляд Верховної Ради винесено і норму про надання Кабінету Міністрів України повноважень зробити запозичення в рахунок збільшення бюджетного боргу в межах 400 мільйонів гривень, щоб спрямувати ці кошти державному резерву на закупівлю продовольчого зерна, аби гарантувати продовольчі запаси на ринку зерна і хлібобулочних виробів.

Нинішня ситуація справді спровокована багатьма чинниками. І не тільки природними, і не лише журналістами. Тут є глибокі економічні підвалини, які слід окреслити, об'єктивно оцінити, зробити відповідні висновки. Наше міністерство, Кабмін і працюють над цими питаннями, готують низку проектів законодавчих актів, щоб не в пожежному порядку робити висновки, знімати наслідки, а вирішувати питання в комплексі і системно. Зокрема, нині на розгляді у Верховній Раді перебуває проект закону про підтримку розвитку сільського господарства та регулювання аграрного ринку. Ним намагаємося комплексно вирішити проблему, передусім врегулювати ринок і сформувати стабільну ситуацію на ринку зерна та інших сільськогосподарських продуктів.

Законопроект передбачається запровадити також дотації на тваринницьку продукцію, бо населення не може її купувати за високими цінами. Виникає необхідність підтримати або споживачів, або виробників тваринницької продукції, тому і пропонується великий обсяг дотацій — у межах 1,5 мільярда гривень. Вважаємо, що саме такими фінансовими вливаннями можна сформувати економічне середовище з достатніми цінами, які забезпечували б розширене відтворення для сільгоспвиробників.

Л. БРОВЧЕНКО: Тут Юрій Якович розказує про кредити, які надавали в верхах. Леоніде Антоновичу, ви біля землі ходите, чи вони до вас дійшли?

Л. НОВИЦЬКИЙ: Кажуть, кредити врятовують. Як же вони врятовують?! Сьогодні продукція подорожчала в зв'язку з таким недобором, у три—чотири рази зросла собівартість. І все це тисне на цю продукцію. Віддача від реалізованої продукції, тваринницької маю на увазі, абсолютно низька. А м'ясо геть збиткове. І збиток сягає більш як 50 відсотків собівартості. Хто витримає в такій критичній ситуації? Сьогодні ви бачите, які ціни. Хіба тільки на хліб пішла ціна? Висівки «Київмлин», я оце звідти приї-

хав, продає по 460 гривень тонну. Висівки! Тонна макухи соняшникової — з Дніпропетровська везуть — сягає більш як 650 гривень. І мушу брати. Інакше загубимо свою працю. Нині в Поліському районі пирій заготовляємо на сіно. Там, у долині річки Тетерів, у Кухарах 100 тонн пирію взяли.

Г. КВІТКА: Ви купуєте пирій чи так берете?

Л. НОВИЦЬКИЙ: Як це так?! Я збираю в них бур'яни і 30 відсотків віддаю їм сіна. У них нема чим робити, немає техніки, виробництва. Їм тюки пирію навіть своїми машинами завозимо.

Г. КВІТКА: Тобто пирій росте на полях, де мали б рости культурні рослини?

Л. НОВИЦЬКИЙ: Ну, а де ж йому рости?!

М. ЗУБЕЦЬ: До речі, таких полів у нас багато. Наведу приклад. У Чернігівській області, у поліських бідних господарствах, навіть у Козелецькому районі, запирієні поля. Де більш-менш організований керівник, або випасає, або заготовляє. І в Прилуцькому районі таке. Косять, заготовляють пирій для годівлі худоби.

Пирій — це високопродуктивне сіно і така ж зелена маса. З'їдає і засвоює худоба дуже добре ці корми. Погано, що далеко возимо і горе збираємо своє, а для худоби це добре.

Л. НОВИЦЬКИЙ: Ви кажете, кредити. Стараюся їх не брати. Як мені платити відсотки, то краще без кредитування... Але вже десь 250 тисяч використав. Я взяв на придбання техніки, комбайна і так далі. Але все згоряло на оборотних коштах. Оборотні кошти вимиті, немає нічого абсолютно.

Я вам скажу про насіння. 100 тонн пшениці приборегли. Купуємо за страшними цінами висівки, макуху, а фуражну пшеницю очистили. Там нормальне зерно, тільки дрібне.

Сьогодні кредити потрібні. Я взяв. Спочатку оформляв під 18 відсотків, дали під 20. Але треба зібрати стоси паперів, щоб отримати часткову компенсацію відсоткової ставки. Так і не понизили банківську ставку. Вимагають — все плати і без всякого. Почав платити ці відсотки.

О. ЮХНОВСЬКИЙ: Деякі банки справді не погоджуються переоформити ці кредити.

Л. НОВИЦЬКИЙ: Треба щось робити зі стабілізацією ціни, бо інакше — біда. Хоч бери і топи маленьких поросят. Дав команду не парувати свиней. Ну, це убивство. А яка порода велика, гарна. Ви ж бачили, на виставки ж їздите...

М. ЗУБЕЦЬ: Це говорить людина, яка веде господарство на сучасному рівні навіть у цих тяжких умовах. У Верховній Раді день проговорили про біду на селі. Одноразові заходи на короткий період, може, щось і допоможуть. Але нам треба далі дивитися. Україна — держава аграрна. Бог послав нам землю, природно-кліматичні умови непогані. Це наше багатство. Чому

міцні господарства

повсякденний коровай із закордонної пшениці

ж ми не хочемо його? Чому сьогодні м'ясо таке дешеве? Чому молоко нічого не коштує? Чому високі ціни на техніку? Чому височезні ціни на міндобрива? І так далі. Чому ми не хочемо прийняти програму дотування сільського господарства? Ви ж дивіться. Хіба нам можна рівнятися за розвитком сільського господарства із західними країнами, скажімо, Німеччиною? Там фермер чітко знає: буде врожай чи не буде, він отримає гарантовану ціну за продукцію тваринництва. Ми ж хочемо самі себе обдурити.

Уряди міняються, грошей бракує. Керівник ходить, просить: дай-те нормальний кредит. Хоча треба ще й нормальну ціну або дотацію на м'ясо. Якщо за корову платять сьогодні гривню за кілограм живої ваги. Корова в дядька важить чотири з половиною центнери, навіть п'ять, а на базарі він її сьогодні продає за 300 гривень. Чому господар не повинен отримати від держави підтримку?

Те саме з міндобривами. Чому ми не можемо прийняти, скажімо, комплексну програму. Взяти на рахунок держави половину вартості міндобрив. Ми колись добрих вносили по 140 кілограмів на гектар. Нині — по 14, а тоді кажемо: чомусь немає віддачі. Та земля ж обманути не можна! Це так само, як рослину. Рослина, як і людина. Якщо до неї немає уваги, якщо її не захистити, якщо її не підживити, вона помирає перша. Оце в нас така нині складається ситуація.

Тому до крику треба порушувати це питання у Верховній Раді, щоб мати серйозну комплексну програму порятунку сільського господарства.

Л. НОВИЦЬКИЙ: Ви нічого не зробите у Верховній Раді. У нас немає там колективу однодумців. Це біда наша. І куди нас лебідь, шука й рак витягнуть? Хіба це мислимо таку чехарду з кадрами робити? Щоб зняти відповідальність з людей. Той пішов, той пішов. А прем'єрів скільки поміняли? І ніхто не хоче визнати, що це неправильно, що він помилився. Пішли на приватизацію. Чоловікові вила в руки дали, а бабі — сапу. І хочемо зберегти міцні господарства. Куди ми жахнемо наше село? Там нема кому робити. Ви ж сини із села, люди добрі. Куди ж ви гоните? Хто ж там буде сапати?

Я 400 гектарів посіяв кукурудзи в сусідньому районі. А з півночі області вожу пірій із занедбаних полів. У господарстві сьогодні ми вирішимо 12 тонн молока. А у тій місцевості, звідкіля пірій возимо, районом дають 8 тонн.

І треба визнати помилки. Треба сказати: люди добрі, помилилися. Зробили не так. Задумано, начебто, було і розумно. Монополія повинна бути в державі на зерно чи замовлення на молоко і м'ясо. Оце стратегічні продукти України.

Міражі на зернових ланах

Г. КВІТКА: Юрію Яковичу, уточніть, будь ласка, як розпорядилися із зібраним урожаєм торік. Спочатку називалася цифра: зібрано 40 мільйонів тонн, потім — 38, а експортували нібито 12. Днями на нараді у парламенті було сказано, що начебто пішло за межі країни вісім мільйонів. Нехай худоба з'їла 16 мільйонів тонн, населення — мільйонів шість, кілька мільйонів використали на насіння. Мало б залишитися на початок маркетингового року, тобто на 1 липня, три-чотири мільйони тонн. Чи є це зерно? І який прогноз щодо збирання колоскових нинішнього року? З отих трьох мільйонів гектарів уцілілих озимих скільки може бути зерна, зокрема продовольчого?

Ю. ЛУЗАН: Згідно із статистичними даними називалася одна-єдина цифра — 38,7 мільйона тонн. Інші

цифри не називалися. А якщо і називалися, то була бункерна вага, без доробки зерна, тому цифра 38,7 мільйона тонн — це цифра офіційної статистики. Інших цифр ми не знаємо. Тому називати не будемо, бо, мабуть, це недоречно. Тепер про інше. Справді, протягом минулого календарного року ми експортували 12 мільйонів тонн зерна всіх видів: пшениці, кукурудзи, ячменю, рису. З-поміж усього експортовано 8 мільйонів тонн пшениці. Така цифра і називалася — вісім мільйонів тонн пшениці.

Г. КВІТКА: З цих 38,7 мільйона тонн скільки було експортовано? Дванадцять?

Ю. ЛУЗАН: У межах десяти мільйонів тонн.

Тепер запроваджено обов'язкове декларування зерна — у тих власників, які мають його мобільні партії понад 50 тонн, і перебуває це зерно на зберіганні. Звичайно, декларування ще недосконале. І багато, особливо комерційних структур, не проводять такої звітності. На сьогодні повної інформації ще немає. На 1 червня мобільних партій продовольчої пшениці мали понад 600 тисяч тонн. Це якщо казати і про запаси менш як 50 тонн, і тих, хто не звітує. Отож, за нашими оцінками, продовольчої пшениці є в межах 1,2 — 1,5 мільйона тонн. Тобто потреба до нового урожаю практично задовольняється. До того ж, крім пшениці, є ще запаси жита, гороху, гречки, проса, ячмінної крупи тощо.

Почалися жнива, якщо десь і буде дефіцит, то ці питання вирішуватимуться оперативно. Тому казати про якісь можливі катаклізми чи дефіцит таких товарів у наших магазинах не варто.

Г. КВІТКА: А все-таки який прогноз валового збору зернових?

Ю. ЛУЗАН: Прогноз важко робити. Цифри називають різні. Ми, між іншим, зробили такий моніторинг у регіонах — ситуація із зерновими культурами значно поліпшується, особливо у північних і центральних регіонах. Нині жнива уже йдуть на повну силу в Криму, розпочинаються в південних областях.

Новий «сорт» зерна: «чуже»

Г. КВІТКА: Учора (1 липня. — Ред.) була нарада в парламенті, і там Сергій Рижук (Міністр аграрної політики. — Ред.) назвав цифру — пільговий імпорту зернових у межах двох мільйонів тонн. Сьогодні ви кажете, що дефіцит очікується в межах трьох мільйонів. Це нестача пшениці чи всіх зернових? Ми зараз можемо сказати, скільки не вистачає пшениці, жита та гречки, інших круп'яних для забезпечення внутрішнього споживання? Щоб ліквідувати ажіотаж, коли попит зростає у три, чотири і навіть у десять разів, коли люди беруть усе про запас?

Ю. ЛУЗАН: Наскільки я знаю,

Рижук не виступав. Цифру називав прем'єр. І цифру він називав два мільйони тонн, щоб завезти до кінця поточного року. А ми говоримо за маркетинговий рік до наступного врожаю. Сьогодні прогнозний баланс можна зробити. За даними господарств, за даними регіонів, 22—25 мільйонів тонн зерна можна отримати в цьому сезоні. Це приблизно обсяги, які мали в 1998—1999 роках. Хоча структура врожаю в цьому році інша, ніж була в попередні роки.

Не обвалити б ринок імпортним збіжжям

Г. КВІТКА: Ви кажете, що ситуація із зерновими в окремих регіонах вимальовується непогана. Потрібно нам три мільйони тонн. Якщо буде ухвалено закон про пільговий імпорту зерна — без сплати ввізного мита та з відстрочкою на місяць сплати ПДВ — і ми ввеземо, пустимо в країну зерна більше, ніж потрібно, то чи не впадуть ціни на внутрішньому ринку? Чи не створиться знову кризова ситуація вже з надлишком зерна?

Ю. ЛУЗАН: Ми ситуацію оцінюємо інакше. Проект закону, який запропоновано Верховній Раді і сьогодні підтримано під час обговорення, передбачає не встановлювати квоти з обсягів ввезення продовольчого зерна на територію України. Створюються тільки сприятливі податкові умови для того,

щоб не оподатковувати імпортоване зерно на території України. У нас з Росією, Білоруссю, Казахстаном

— режим вільної торгівлі, і там не стягується ввізне мито. Нині такий режим буде поширюватися, якщо Верховна Рада прийме цей закон, на інші країни. Ми розраховуємо на поставки зерна з Угорщини, з Канади, інших країн. Ми не боїмося того, що імпорту зерна негативно вплине на цінову ситуацію на ринку, бо, за нашими оцінками, ціни на зерно на зовнішньому ринку набагато вищі, ніж на внутрішньому. Тому надлишку не буде — не буде економічного інтересу в імпортера завозити зерно, яке дешевше продаватиметься на нашому ринку.

Чутки чи прибуткова схема

Г. КВІТКА: Але інколи йдуть розмови, що зерно вивозиться тільки на папері, отримується ПДВ з бюджету. І де гарантія, що знову не прокручується ця схема: те зерно, що продали, тепер на пільгових чи на інших умовах повертається в Україну. Як ви оцінюєте реальність таких схем? Чи це лише розмови?

Ю. ЛУЗАН: Це тільки розмови, але конкретних фактів, як і конкретних фірм ще, на жаль, ніхто не назвав. Можливо, є підстави для таких розмов.

(Продовження в одному з наступних номерів).
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

НАБОЛІЛО!

Ще в полі, а вже в заставі

Україна цих жнив збере щонайменше 15 млн. тонн зернових. Питання: а на скільки центнерів з цієї кількості може розраховувати держава, щоб формувати власну політику на внутрішньому хлібному ринку? Адже чи не вся кількість зернових перебуває в заставі ще «на корені» в податковій, банківській, лізинговій тощо. З огляду на це держава, якби справді переймалась інтересами своїх громадян, а не наживалася на їх гаманцях, мала б уже сьогодні зробити держзамовлення на продовольчий хліб чи закупити його необхідну кількість. Хліб у селян є, ще з минулого року, та комусь у столиці дуже вигідно його закуповувати за кордоном.

Л. НИКОЛАЄНКО, пенсіонер.

Миргород Полтавської області.

У НОМЕР

Відвернути примару голоду, зупинити галоп цін!

ЗАЯВА фракції Соціалістичної партії України у Верховній Раді України

Фракція соціалістів у Верховній Раді України змушена ще раз звернути увагу Президента, парламенту, уряду на надзвичайну ситуацію в Україні — народ опинився перед реальною загрозою голоду.

Президент і уряд заспокоюють, що в Україні нема підстав для тривоги у зв'язку з песимістичними прогнозами на врожай 2003 р. Вони обдурюють людей — підстави є.

Хліба в державі нема.

Ми змушені констатувати: таку ситуацію в Україні спровокував сам режим своїми злочинними маніпуляціями з урожаєм минулого року.

Тоді соціалісти попереджали: для того, щоб створити уявний затоварений ринок зерна і за безцінь купити хліб, влада примушувала селян приписувати вал урожаю — наслідки цього будуть трагічні, реально хліба не буде!

Так воно й сталося. На тих маніпуляціях у селянина було вкрадено 7 млрд. гривень, а обіцяної достатньої кількості хліба не було.

У результаті злочинного лихварства з'явилася небезпека лихоманки цін на хліб.

Тоді ми вимагали закупити 2,5 мільйона тонн зерна до держрезерву.

Компетентні перевірки довели, що елеватори, де повинні зберігатися державні резерви продовольчого зерна, — порожні.

Уже ніхто не сподівається на значний урожай зернових цього року. Отже, замовчувати продовольчу небезпеку сьогодні — злочинно. Тричі злочинно на ній спекулювати.

Ще не так давно влада клялася, що ціни на хліб та хлібопродукти буде утримано. Проте протягом останніх десяти днів ціни підскочили: на хліб — у 1,5—1,8 разу; на борошно — у 2—2,5; на крупи — в 2—3 рази! Закуплену по гривні за кілограм гречку продають дорожче в 6—7 разів. Це не вкладається в жодні економічні норми. Олігархи, зірвавши 7 мільярдів гривень із селян восени, намагають зірвати тепер ще 7 мільярдів гривень уже з усього населення.

Виконавча влада і президентська вертикаль, хизуючись інтервенцією на ринку хлібопродуктів, реально демонструють неспроможність впливати на ціни, які зусиллями комерційних структур, що обслуговують владу, зростають з катастрофічною швидкістю. Небезпека голоду йде не лише від зменшення запасів хлібопродуктів, а й через високі ціни на них. За умови неприпустимо низьких зарплат та пенсій, реформування яких соціалісти вимагають уже не на одному парламентському скликанні, більшість людей просто не зможуть купити хліба.

Першого тяжкого удару завдано по тваринництву — фураж за цінами став недоступний не лише окремим фермерам і селянам, а й великим сільськогосподарським підприємствам. Почалося масове вирівнювання худоби. Доморошені спритники скуповують худобу за безцінь, обдираючи селянина до нитки і розоряючи його.

Режим не визнає своєї вини у створенні ситуації в державі, не кається, а отже, і каятися не збирається, бо для нього головне — не життя народу, а нажива олігархічної верхівки, яка фактично панує в країні.

Фракція Соціалістичної партії ще раз наполягає на негайному створенні надзвичайної депутатської комісії, яка професійно вивчила б реальну ситуацію в державі і розробила план виходу із кризи. Необхідно перевірити, куди пішли 600 млн. гривень, наданих Верховною Радою України для реабілітації агропромислового комплексу, і спрямувати кошти в русло найбільшої віддачі для галузі, для виправлення ситуації на селі.

Треба негайно провести ревізію наявності стратегічних запасів зерна в країні, визначити реальний збір урожаю цього року і забезпечити закупівлю зерна для покриття дефіциту не лише продовольчих, а й фуражних потреб. Водночас необхідно обмежити ціни на електроенергію, незалежно від того, кому належать підприємства енергопостачання.

Держава повинна негайно знайти резерви для врятування тваринництва, надати довгострокові кредити для хліборобів, зупинити катастрофічний розвал у сільському господарстві і соціальній сфері.

Фракція соціалістів у Верховній Раді України вимагає повернути селянам 7 мільярдів гривень і закріпити ціни на позиціях, які були 1 січня цього року. У цьому, а не в обкраданні своїх громадян і потуранні злодіям має полягати сила і відповідальність влади перед народом.

Режим звинувачує нас у безпідставному роздуванні ажіотажу навколо цін на продукти. Насправді сам народ стривожений і зляканий, бо він давно не вірить, що ця влада може потурбуватися про нього, захистити від злиднів і голодної смерті.

Отже, режим Кучми стоїть перед одним із вирішальних, головних іспитів: знайти механізм регулювання цін на ринку зерна і хлібопродуктів, уберегти країну від примари нового голодомору і на ділі довести, що він захищає інтереси народу, а не бандитської зграї, яка наживається на його горі.

Історія дає агонізуючому режимові-банкрутові останню можливість зупинити квазіринкову стихію в державі і таким чином відвернути подальше сповзання до ганьби геноциду власного народу. Ситуація не дає часу на роздуми, потрібні негайні дії, які унеможливили б трагічний розвиток подій.

Іван БОКИЙ, заступник голови фракції. ▼

Всі колії ведуть до... Криму

Незабаром виповниться 130 років, як на станцію Сімферополь прибув перший потяг

СТАЛЕВІ МАГІСТРАЛІ

Головний залізничний вокзал Криму завирував потоками людей, котрі поспішають до морських пляжів і чарівних гір. Сюди прибуває більшість гостей півострова. Адже звідси можна дістатися у всі його рекреаційні регіони. 54 пари пасажирських і 24 приміські поїзди курсують Придніпровською магістраллю за літнім розкладом.

— До традиційної курортної повені пасажирів, коли їх потік за добу сягає майже 50 тисяч, підготувалися завчасно, — каже заступник начальника вокзалу Сімферополь Тамара Преснякова. — Тож готові прийняти значно більшу кількість подорожніх, ніж торік, коли їх тут побувало понад 4 мільйони.

Вона керує колективом майже 20 років. Була призначена сюди відразу після закінчення економічного факультету Харківського інституту інженерів транспорту. Це завдяки і її досвіду та щоденним старанням вічну вокзальну суєту, неспокій і поспіх залізничники перетворили на чітко організований, упорядкований, ритмічний рух, у вирі якого не дадуть розгубитися. Хоча влітку кількість потягів збільшується з 22 до 80, а в «дні пік» — до 90.

дистанції Дніпропетровськ—Київ до першого серпня дещо змінено маршрут і час руху 19 поїздів, зокрема напрямку Київ—Сімферополь і Севастополь—Київ. Нині з Дніпропетровська до пляжів Південнобережжя дістаються всього за 8,5 години. Із середини літа це можна буде зробити набагато швидше, як і на всіх двадцяти оновлених маршрутах. Для перевезення дітей з Києва, Житомира, Чернігова до Криму передбачено спецрейси. Цілодобово працює сервіс-центр, де можна приємно провести час в очікуванні поїзда за чашкою чаю чи кави, замовити квиток на будь-який напрям, отримати ще чимало послуг.

Поруч — прибраний від неорганізованих перекупників взірцевий ринок, неподалік двоповерхова будівля кас попереднього продажу квитків на всі напрямки, готель. Окремі кімнати призначено для матерів з дітьми. Цього року пасажирів обслуговує не лише вокзальний ресторан, а й три кафе, два кафетерії, два буфети і потужна мережа виносної торгівлі. Успішно працює очищення від непевних «ліваків» автостоянка, яка теж приносить постійний твердий прибуток. Відреставровано всі вокзальні служби, які нарешті зібрано під одним дахом у спеціальному комфортному приміщенні. Це значно поліпшило роботу персоналу. На п'яти електронних табло завжди найсвіжіша інформація про рух поїздів. Металеві крісла у вокзальних залах чекання замінили на зручні дерев'яні лави львівського виробництва. А оновлені старі, для зручності тисяч пасажирів, винесено на привокзальну площу.

Цього сезону максимально розширять і популярну минулорічну послугу: замовлення та продаж залізничних квитків на пляжах та в пансіонатах усього Криму. В кожному составі спокій подорожніх охоронятимуть працівники міліції. Вони супроводжуватимуть також і приміські електрички.

Віхи часу

Дбайливо відреставрований Сімферопольський вокзал приємно вражає не лише тисяч пересіч-

них гостей, а й професіоналів-зодчих, які не без підстав вважають його гідним захоплення витвором архітектурного мистецтва. Небуденна й історія розвитку залізниці на півострові.

14 жовтня 1874 року було здано в експлуатацію ділянку Мелітополь—Сімферополь Лозово—Севастопольської залізниці та відкрито станцію Сімферополь. Вантажні й пасажирські потяги обслуговували паровози Київського й Коломенського заводів. Їх потужність давала змогу водити поїзди середньої ваги 460 тонн і формувати пасажирські состави з 6-7 вагонів. Та хоча за добу зазвичай проходила всього одна пара пасажирських потягів і дві пари товарняків, а закладені в колії рейки, виготовлені на Путиловському заводі, були такі ненадійні, що їх доводилося міняти щомісяця, вже до 1880 року перевезли понад 600 тис. пасажирів і 20 млн. пудів вантажів. Здебільшого хліб, ліс та вугілля до Севастопольського порту і далі за кордон, а також дари ланів і садів, камінь, сіль, рибу.

Щороку значення кримської ділянки залізниці та нової станції зростало. Приміром, у популярному тоді «Путівнику по Криму» Каравулова та Сосногорова, який 1883 року вийшов уже четвертим виданням, говорилося, що «з часу створення Лозово-Севастопольської залізниці Сімферополь набув значення центрального пункту, як для тих, хто прибуває до Криму і від'їжджає з нього, так і для відправки з Криму на північ місцевих виробів: фруктів, вина і тютюну. Тому він тепер багато виграв: у сімферопольських крамницях можна знайти та придбати майже все, що потрібно, і купити за недорого ціну — чого не скажеш про інші кримські міста», що залишається актуальним і нині.

Як з'ясувалося, залізниця і станція мали також духовне та соціальне значення — історики твердять, що в 1912 році саме на сімферопольському вокзалі вперше виконано знаменитий марш Василя Агапкіна «Прощання слов'янки». З того часу склалася тра-

диція, яка зберігається і сьогодні: поїзди в сусідні столиці проводжають лише під цей марш.

Ще одним значним етапом розвою залізниці на півострові став 1880 рік, коли на станції встановили електродзвонові апарати зв'язку системи Сіменса-Гальске, по одному в кожен бік, які приводили в дію магніторедукторами. А через 20 років налагодили оперативний телефонний зв'язок.

У період революцій і громадянської війни рух потягів по напівзруйнованій залізниці був нерегулярним. Тож для того, щоб стабілізувати перевезення, знадобився не один рік. Та вже в тридцять років станцію обладнали диспетчерським зв'язком, напівавтоматичним блокуванням і механічною централізацією. А 1935-го залізничний транспорт уперше після тривалого відставання зробив серйозний крок уперед: збільшення обсягу перевезень мережею залізниць, зокрема й по станції Сімферополь, не поступилося зростанню виробництва продукції в усіх галузях народного господарства.

Відразу після визволення Криму від гітлерівців розпочалася відбудова зруйнованого господарства станції. Активне будівництво нового вокзалу за проектом Олександра Душкіна, відомого першими радянськими хмарочосами, станціями метро і чудовими вокзалами в Дніпропетровську й Сочі, за що його відзначили найвищими тоді преміями, зокрема й Сталінською, почали в 1946-му, а закінчили в

мав представляти чарівний півострів, не поскупилися. Споруда площею 6,4 тис. кв. метрів, з об'ємом приміщень головного корпусу майже 50 тис. кубометрів, яку звели силами залізничних будівельних організацій, коштувала понад 8,5 млн. тодішніх карбованців. Цікаво, що Італійський дворик вокзалу дуже нагадує однойменний архітектурний шедевр у Лівадійському палаці, де такий самий фонтан, клумби та колонада.

«Візитка» Криму

Нею стала більш як 40-метрова вокзальна вежа з годинником, за яким звіряє час весь Сімферополь. Кожен із чотирьох циферблатів, повернутих до всіх частин світу, можна розгледіти здала: діаметр — понад три метри, довжина хвилинної стрілки — два метри, годинної — півтора. Біля кожної гігантської цифри — метровий знак зодіаку. Механічний годинник рухають 250-кілограмові гір, які підтягують кожні десять днів. Усередині могутньої споруди зробили ще й артезіанську свердловину, а воду, якою забезпечується все станційне господарство, насосами піднімають у розташовану на верхівці вежі цистерну.

Шістьдесяті роки залізничники запам'ятали як час розвитку і переоснащення залізничного транспорту і зокрема станції Сімферополь. Тоді з метою концентрації вантажних операцій і поліпшення якості обслуговування збудували лінійний майданчик, замінили паровозну тягу на тепло-

1951 році. На зведення красеня у стилі італійської архітектури, який

возну, збудували другу колію, яка з'єднала станцію Сімферополь зі стан-

ПРОФСПІЛКИ

Чернігівська обласна організація профспілки державних установ — одна з найчисельніших в області. В її складі — більш як 20 тисяч членів. Про роботу спілчан ми попросили розповісти голову президії облпрофорганізації держустанов Івана Григоровича Нагула.

— Невже на Придніпров'ї така велика армія держчиновників об'єднана в одній організації?

— У нашу профспілку справді входять службовці

рад, місцевих адміністративних, їх відділів. Але не тільки. У 472 первинних профорганізаціях об'єдналися і судді, і працівники прокуратури, казначейства, СБУ, архівів, держохорони та багатьох інших установ, зокрема, «Ощадбанку», «Оранти». Тому — це велика сила.

— У таких специфічних установах хіба можна захистити людину, якщо вона не сподоба-

ється якомусь керівнику?

— Якщо її звільняють усупереч чинному законодавству, то ми відновимо звільненого на посаді.

— І такі приклади були?

— Так, наприклад, свого часу був звільнений без згоди профспілки начальник обласного управління юстиції Микола Бондар. І ось завдяки нам суд його відно-

вив на роботу. А скільки у районах виникало бажань звільнити наших голів профспілок! У багатьох конкретних випадках ми відстояли потерпілих від прийняття незаконних рішень.

— Тобто ви по-справжньому займаєтесь соціальним захистом держчиновників?

— І соціально-економічним, і правовим. Зазначу, що велике значення нині у цьому плані

набуло укладання між роботодавцями та профорганізаціями колективних договорів та угод. У них передбачено захист в оплаті праці, збереження робочих місць, максимальні терміни відпустки. Нині укладено 268 таких договорів, якими охоплено 74 відсотки працюючих. Крім того, обком профспілки уклав угоди з дев'ятьма обласними управліннями та відом-

ствами. Це, повірте, додає багатьом колективам плюсів в організації роботи, відпочинку.

— Профспілка держустанов — багата організація?

— Ми маємо бюджет, який складається з внесків членів профспілки. За минулий рік їх надійшло 681,4 тисячі. Майже третину їх витрачаємо на матеріальну допомогу. Торік оздоровили у санаторіях 205 дітей.

СУСПІЛЬСТВО

цією Джанкой, що значно збільшило пропускну спроможність усієї кримської залізниці.

30 років тому станцію електрифікували та устаткували автоматичним блокуванням на двоколійній ділянці Сімферополь—Сімферополь-Вантажний, стрілки ручного управління перевели на автоматичну централізацію.

У 80-ті роки видовжили приймально-відправні колії і почали приймати довгосоставні пасажирські потяги з 24 вагонів, автоматизували робочі місця касирів і запровадили систему продажу квитків «Експрес».

Наприкінці 90-х завдяки значній реорганізації більшу частину вантажної роботи перевели на сусідню станцію Сімферополь-Вантажний, і головна станція Криму стала повністю пасажирською. Нині за обсягом перевезень вона — одна з найпотужніших на Придніпровській залізниці і найбільша на її кримській ділянці: за 20 останніх років обсяг пасажирських перевезень зріс у два рази. Пік їх припав на 1992 рік, коли зі станції було відправлено рекордну кількість подорожніх — понад 10,6 мільйона пасажирів. У наступні роки пасажиропотік дещо знизився, в 2000 році становив 7,9 млн. Проте вже наступного року знову зріс до 8 мільйонів.

Стараннями колективу

Станція Сімферополь — підприємство, яке застосовує найсучасніші технології і комп'ютерну техніку, має на озброєнні 3 ремонтно-експлуатаційні парки відстою вагонів і добре розвинене шляхове господарство. Адже на об'єкті працювало одночасно 12 будівельних організацій, які освоїли лише на станції Сімферополь майже 40 млн. грн. і виконали шляхових робіт майже на 16 мільйонів. Замінили 105 комплектів

стрілочних переводів, 15 кілометрів колій, 3,5 км решітки, відремонтували всі мости та залізничні переїзди, відреставрували дах і приміщення вокзалу, водонапірну вежу, камери схову, замінили всі зовнішні і внутрішні інженерні мережі, вимостили плиткою всі платформи, перон та Привокзальну площу, збудували гостьовий павільйон, встановили на пероні і всіх платформах прозори навіси від негоди. Тобто, в найкоротші строки весь вокзальний комплекс станції Сімферополь приведено у відповідність до європейських стандартів.

Одягнувши у мрамур, озеленивши південними сортами рослин, наповнивши сучасними досягненнями сервісу нинішній відреставрований вокзал Сімферополь, водночас залишено незмінною пам'ятку середини минулого століття — ліпні медальйони у його головному вестибюлі. Це барельєфи: на одній стіні — полководців Хмельницького, Суворова, Кутузова, Нахімова, на другій — письменників Пушкіна, Шевченка, Толстого, Горького, на третій — учених Ломоносова, Менделєєва, Мічуріна, Павлова, на четвертій —тодішніх вождів Маркса, Енгельса, Леніна. А барельєф Сталіна було знято за особистим наказом Хрущова, як і три сусідні пам'ятники «батькові народів» — на пероні, на передвокзальній площі і бульварі, де Сталін сидів поруч з Леніним, який тепер на підкороченій лаві залишився сам.

Зразковий порядок підтримує злагоджений трудовий колектив, де працює понад 400 професіоналів. Чимало хто з них віддав рідному колективу понад 30 років життя. Серед них — чергова по парку Раїса Лисенко, черговий помічник начальника вокзалу Тамара Моцар, черговий по станції Віктор Павленко, працівниця каме-

ри схову Ніна Шереметьєва, заступник начальника вокзалу Надія Бояркіна. Майже чверть століття трудяться станційні диспетчери Микола Казиміров, Олександр Шило, складач потягів Олександр Симагін, регулювальник швидкості руху вагонів Петро Бойко, головний інженер будівельної дільниці Олександр Руденко, старший квитковий касир Ганна Стефанова та багато інших сумлінних працівників.

Друга молодість, яку здобула станція Сімферополь, дає змогу залізничникам успішно конкурувати з іншими видами транспорту, а гнучка тарифна політика та доступність зберігають пріоритетну позицію галузі в Україні. Адже масштабне оновлення «воріт Криму», забезпечивши чітку організацію приймання потягів і безпеку руху, дозволило колективу залізничного вокзалу поліпшити обслуговування пасажирів. І до ремонту вокзалу надавали до 40 видів різних послуг, а нині —майже 80.

Щоб спогади були приємними

Услід за Сімферопелем упродовж двох останніх років здійснено реконструкцію і на станціях Джанкой, Керч, Феодосія, Севастополь. У червні буде завершено масштабну реконструкцію станції Євпаторія — місто цього літа святкуватиме 2500-ліття. Для поліпшення обслуговування пасажирів на всіх вокзалах і в Ялті відкрито сервіс-центри, агенції з реалізації квитків. Для збереження часу відпочиваючих на Південнобережжі з року в рік розширюється мережа пересувних радіофікованих залізничних кас, які добре зарекомендували себе на пляжах Алушти, Ялти, Феодосії, Судака, Євпаторії і нині вводяться у Східному Криму: Керчі, Ленінському районі разом з містом Щолкіне. Кримська дирекція Придніпровської залізниці, оперативню реагуючи на нарощування пасажиропотоку, планує відкрити ще 50 залізничних кас у найзручніших для відпочивальників місцях, зокрема на найпопулярніших пляжах. Всі приміщення кас відкриті й забезпечені комп'ютерами уже з першого дня літа. Хоча, як свідчить практика, найбільший попит на квитки з другої половини липня і в серпні, коли починається масовий виїзд відпочивальників з Криму і починається спокійніший оксамитовий сезон.

Великий попит мають також електрички з їх недорогими квитками та зупинками біля моря на напрямках Севастополь, Саки, Євпаторія, Керч. Хоч основні кошти йдуть на розв'язання стратегічних завдань: реконструкцію вокзалів, колійного господарства і запровадження швидкісних потягів на напрямках Київ—Харків, Київ—Одеса, — виділено кошти на капітальний заводський ремонт приміських електричок. Усі кримські електрички, які ще недавно псували настрої обдертими кріслами та побитими вікнами, вже не впізнати. Після реконструкції вони стали прудкішими, десятикратно дешевшими. За порядком у них стежать провідники, тут створено найсприятливіші умови для всіх дорожніх потреб пасажирів. Один за одним запроваджуються нові пасажирські приміські та міжміські електропоїзди підвищеної комфортності й швидкості. Торік вони добре зарекомендували себе, підвозячи в експресному режимі як курортників, так і кримчан, економлячи їх час на переїзді на лініях Сімферополь—Севастополь, Сімферополь—Євпаторія і Сімферополь—Дніпропетровськ. Додаються й далекі маршрути вихідного дня «Ніч у поїзді — два дні на пляжі». У квитках вказане місце, мінімально підвищено ціну, зате комфорт — максимальний. Торік на напрямках «З Криму в Крим» працювало додатково до постійних поїздів 80 пар далекого прямування. Цього курортного сезону, починаючи з другої половини липня, їх буде ще більше. Збільшиться кількість так званих безпересадочних вагонів на Абакан, Барнаул, Улан-Уде, Калінінград тощо. Все це дасть змогу, як прогнозують фахівці-курортологи та залізничники, спокійно, без ажіотажу та запізнення, за особливо жорстким нині комп'ютерним графіком, привезти на півострів і вивезти з нього, невпинно розширюючи набір сервісних «дрібничок», оптимальну для курортного сезону кількість відпускників-туристів — приблизно 8 мільйонів чоловік.

Залізничники прагнуть, щоб у гостей-пасажирів про Крим залишилися лише приємні спогади. **Віктор ХОМЕНКО.** **На фото:** зустрічі і розставання на сімферопольському залізничному вокзалі.

Щоб спогади були приємними

Великий попит мають також електрички з їх недорогими квитками та зупинками біля моря на напрямках Севастополь, Саки, Євпаторія, Керч. Хоч основні кошти йдуть на розв'язання стратегічних завдань: реконструкцію вокзалів, колійного господарства і запровадження швидкісних потягів на напрямках Київ—Харків, Київ—Одеса, — виділено кошти на капітальний заводський ремонт приміських електричок. Усі кримські електрички, які ще недавно псували настрої обдертими кріслами та побитими вікнами, вже не впізнати. Після реконструкції вони стали прудкішими, десятикратно дешевшими. За порядком у них стежать провідники, тут створено найсприятливіші умови для всіх дорожніх потреб пасажирів. Один за одним запроваджуються нові пасажирські приміські та міжміські електропоїзди підвищеної комфортності й швидкості. Торік вони добре зарекомендували себе, підвозячи в експресному режимі як курортників, так і кримчан, економлячи їх час на переїзді на лініях Сімферополь—Севастополь, Сімферополь—Євпаторія і Сімферополь—Дніпропетровськ. Додаються й далекі маршрути вихідного дня «Ніч у поїзді — два дні на пляжі». У квитках вказане місце, мінімально підвищено ціну, зате комфорт — максимальний. Торік на напрямках «З Криму в Крим» працювало додатково до постійних поїздів 80 пар далекого прямування. Цього курортного сезону, починаючи з другої половини липня, їх буде ще більше. Збільшиться кількість так званих безпересадочних вагонів на Абакан, Барнаул, Улан-Уде, Калінінград тощо. Все це дасть змогу, як прогнозують фахівці-курортологи та залізничники, спокійно, без ажіотажу та запізнення, за особливо жорстким нині комп'ютерним графіком, привезти на півострів і вивезти з нього, невпинно розширюючи набір сервісних «дрібничок», оптимальну для курортного сезону кількість відпускників-туристів — приблизно 8 мільйонів чоловік.

Залізничники прагнуть, щоб у гостей-пасажирів про Крим залишилися лише приємні спогади. **Віктор ХОМЕНКО.** **На фото:** зустрічі і розставання на сімферопольському залізничному вокзалі.

Віктор ХОМЕНКО. **На фото:** зустрічі і розставання на сімферопольському залізничному вокзалі.

Великий попит мають також електрички з їх недорогими квитками та зупинками біля моря на напрямках Севастополь, Саки, Євпаторія, Керч. Хоч основні кошти йдуть на розв'язання стратегічних завдань: реконструкцію вокзалів, колійного господарства і запровадження швидкісних потягів на напрямках Київ—Харків, Київ—Одеса, — виділено кошти на капітальний заводський ремонт приміських електричок. Усі кримські електрички, які ще недавно псували настрої обдертими кріслами та побитими вікнами, вже не впізнати. Після реконструкції вони стали прудкішими, десятикратно дешевшими. За порядком у них стежать провідники, тут створено найсприятливіші умови для всіх дорожніх потреб пасажирів. Один за одним запроваджуються нові пасажирські приміські та міжміські електропоїзди підвищеної комфортності й швидкості. Торік вони добре зарекомендували себе, підвозячи в експресному режимі як курортників, так і кримчан, економлячи їх час на переїзді на лініях Сімферополь—Севастополь, Сімферополь—Євпаторія і Сімферополь—Дніпропетровськ. Додаються й далекі маршрути вихідного дня «Ніч у поїзді — два дні на пляжі». У квитках вказане місце, мінімально підвищено ціну, зате комфорт — максимальний. Торік на напрямках «З Криму в Крим» працювало додатково до постійних поїздів 80 пар далекого прямування. Цього курортного сезону, починаючи з другої половини липня, їх буде ще більше. Збільшиться кількість так званих безпересадочних вагонів на Абакан, Барнаул, Улан-Уде, Калінінград тощо. Все це дасть змогу, як прогнозують фахівці-курортологи та залізничники, спокійно, без ажіотажу та запізнення, за особливо жорстким нині комп'ютерним графіком, привезти на півострів і вивезти з нього, невпинно розширюючи набір сервісних «дрібничок», оптимальну для курортного сезону кількість відпускників-туристів — приблизно 8 мільйонів чоловік.

Залізничники прагнуть, щоб у гостей-пасажирів про Крим залишилися лише приємні спогади. **Віктор ХОМЕНКО.** **На фото:** зустрічі і розставання на сімферопольському залізничному вокзалі.

Віктор ХОМЕНКО. **На фото:** зустрічі і розставання на сімферопольському залізничному вокзалі.

Віктор ХОМЕНКО. **На фото:** зустрічі і розставання на сімферопольському залізничному вокзалі.

Віктор ХОМЕНКО. **На фото:** зустрічі і розставання на сімферопольському залізничному вокзалі.

Віктор ХОМЕНКО. **На фото:** зустрічі і розставання на сімферопольському залізничному вокзалі.

ЮВІЛЕЇ

3

видом на море

Переконаний: хоча б трішечки подібних до Одеської морської арт-галереї виставкових комплексів у нашій країні немає. Вражають не тільки розміри (1070 квадратних метрів) виставкової площі — за цим показником вона є однією з найбільших у Європі, а й саме місце розташування галереї. Уявіть лиш собі: в яке з вікон-ілюмінаторів не виглянеш — бачиш хвилю Чорного моря, що омивають галерею з трьох боків. Тому, власне, галерея і названа Морською (а ще з огляду на те, що щедро надає свої зали художникам-мариністам).

Щойно цьому «дитяти» виповнилося десять років. Є в нього, само собою, батько й мати — Микола Павлюк і Тетяна Біновська. Перший — нині народний депутат України, а тоді, при народженні арт-галереї, обіймав посаду начальника Одеського морського торгового порту. Друга, теж на той час, — хазяйка приватної галереї «На Затишній». Так от: під час якогось там із свят Біновська ризикнула (як вона тоді думала) напроситися до моряків зі своїм невеличким зібранням полотен мариністики. Павлюк не тільки не заперечив, а й заохотив: «Це те, що людям, зайнятим нелегкою працею, якраз і потрібне — хай вчаться дивитися на море очима художників. Воно — чудове». А коли пройшовся від полотна до полотна сам, загорівся: «Виставка має бути постійно діючою!» Пометикували разом та й вирішили відвести під майбутню картинну галерею складські приміщення на причалі пасажирського комплексу. Відповідно їх переобладнавши, звичайно. Уже тепер, на ювілейних урочистостях, Микола Павлюк казав:

— Свого часу, засновуючи художню галерею, Одеський порт вирішив, що це — дуже навіть цільове використання коштів! Картина галерея для міста — це куди важливіше, ніж аби ми придбали ще один навантажувач.

Так міркує фахівець-прагматик, що звик усе рахувати на тонни. Ну, а щодо Тетяни Біновської, до безтяти закоханої в образотворче мистецтво, то вона після отого десятилітньої давності вердикту Миколи Павлюка була на сьомому небі. Недовго, правда. Бо, засукавши рукави, мусила поринути в турботи: наводити лад в отих пакаузах, перетворювати їх на храм мистецтв, влаштовувати там перші виставки.

Було те все, здається, зовсім недавно. А вже стільки відтоді зроблено! Прагнула, передусім, популяризувати творчість своїх земляків — одеських художників, інших українських митців, просувати їхні роботи на вітчизняний та європейський ринки. То і їй, Тетяні Біновській, завдячують одесити Микола Прокопенко і Юрій Єгоров, Сергій Дрига і Володимир Цюпка, Адольф Лоза і Геннадій Лук'яненко, Володимир Зубек з Миколаєва і Геннадій Шликов з Нікополя, Юрій Салко з Тирасполя і ще багато хто — за те, що їхня творчість стала високо поцінованою.

З другого боку, одесити й гості міста мають змогу зблизька знайомитися з творчістю відомих зарубіжних митців, дедалі ширшу стежу до яких прокладає знову-таки Біновська. Непересічними подіями стали, скажімо, міжнародні виставки, де були представлені полотна іспанського художника Луїса Ортегі, німецького —Волкера Кюна, роботи фінського архітектора Альваро Алта.

А міжнародне бієнале «Марина», що кожні два роки збирає в Одесі відомих художників-мариністів з усієї України, з близького та далекого зарубіжжя? А масштабні художні проекти, до яких залучаються не лише живописці, графіки, скульптори, а й музиканти, дизайнери, краєзнавці, колекціонери, що дає змогу цікаво й різнобічно розповісти про видатних митців минулого й сучасності? А?... Ні, не випадково таки саме Одеська морська арт-галерея (загалом їх у нашій країні зараз близько 120) першою з-поміж інших була включена до списку «Європейські галереї». Бо ж сягнула вона справді європейського рівня. Й на вітчизняному терені найвище визнання — вручення призу «Золотий переріз» як кращій українській галереї.

... А в дні відзначення ювілею розкрився, на подив багатьох, ще один непересічний, окрім організаторського, талант Тетяни Біновської — майстра монументально-декоративного мистецтва. Виставка її робіт зачаровує яскравістю й соковитістю кольорів, злетом фантазії художника-поета, ніби аж музичністю творів. Вони й названі відповідно: «Музика в небесах», «Тріо», «Материнство»...

Одеса.

Георгій ВОРОТНЮК.

Таланти

Нашій Олі — спеціальна номінація «Срібного дзвону»

Черговий успіх випав на долю лауреатки конкурсу «Голосу України», юної співачки із села Липецької Поляни Хустського району Олі Сенинець. На IV міжнародному дитячо-юнацькому конкурсі вокалістів «Срібний дзвін», що днями завершився в Ужгороді, журі виділило нашій Олі спеціальну номінацію — «народний спів».

Участь у «Срібному дзвоні» взяли 57 юних талантів з України та Польщі. 40 із них отримали відзнаки конкурсу. Як підкреслила голова журі, одна з найкращих оперних співачок, уродженка Закарпаття Гізела Ципола, вона була приємно вражена такою кількістю юних обдарувань.

У номінації «академічний вокал» гран-прі завоювала Тетяна Борецька з Івано-Франківщини, в естрадному співі — її землячка Ганна Стрижак та ужгородка Рената Штифель.

Ужгород.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

захистом

Нинішнього літа плануємо 350. А головна стаття витрат —культурно-масова діяльність.

— Це на подарунки дітям?

— І не тільки. Добре вшановуємо ветеранів, ювілярів. Уже третій рік проводимо спартакіади серед державних службовців області. 14—15 червня цього року команди співробітників держустанов районів виборювали у Чернігові

першість з армрестлінгу, міні-футболу, перетягування каната, парк-волейболу, у грі в більярд. Профспілка, як бачимо, не тільки допомагає, а й по-справжньому здружує, сприяє згуртуванню працюючих.

— Подальших вам успіхів у всіх добродіяннях!

— Дякую.

Інтерв'ю провів

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Фото автора.

Залізничники прагнуть, щоб у гостей-пасажирів залишилися лише приємні спогади

13

Про землеустрій

Цей Закон визначає правові та організаційні основи діяльності у сфері землеустрою і спрямований на регулювання відносин, які виникають між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами із забезпечення сталого розвитку землекористування.

Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні терміни та їх визначення

У цьому Законі наведені нижче основні терміни вживаються в такому значенні:

види робіт із землеустрою — обстежувальні, вишукувальні, топографо-геодезичні, картографічні, проектні та проектно-вишукувальні роботи, що виконуються з метою складання документації із землеустрою;

діяльність у сфері землеустрою — наукова, технічна, виробнича та управлінська діяльність органів державної влади, органів місцевого самоврядування, юридичних і фізичних осіб, що здійснюється при землеустрої;

документація із землеустрою — затверджені в установленому порядку текстові та графічні матеріали, якими регулюється використання та охорона земель державної, комунальної та приватної власності, а також матеріали обстеження і розвідування земель, авторського нагляду за виконанням проектів тощо;

заходи із землеустрою — передбачені документацією із землеустрою роботи щодо раціонального використання та охорони земель, формування та організації території об'єкта землеустрою з урахуванням їх цільового призначення, обмежень у використанні та обмежень (обтяжень) правами інших осіб (земельних сервітутів), збереження і підвищення родючості ґрунтів;

землеустрій — сукупність соціально-економічних та екологічних заходів, спрямованих на регулювання земельних відносин та раціональну організацію території адміністративно-територіальних утворень, суб'єктів господарювання, що здійснюються під впливом суспільно-виробничих відносин і розвитку продуктивних сил;

межування земель — комплекс робіт із встановлення чи відновлення в натурі (на місцевості) меж адміністративно-територіальних утворень, меж земельних ділянок власників, землекористувачів, у тому числі орендарів, із закріпленням їх межовими знаками встановленого зразка;

план земельної ділянки — графічне зображення, що відображає місцезнаходження, зовнішні межі земельної ділянки та межі земель, обмежених у використанні і обмежених (обтяжених) правами інших осіб (земельних сервітутів), а також розміщення об'єктів нерухомого майна, природних ресурсів на земельній ділянці;

проект землеустрою — сукупність нормативно-правових, економічних, технічних документів щодо обґрунтування заходів з використання та охорони земель, які передбачається здійснити протягом 5—10 і більше років;

робочий проект землеустрою — сукупність нормативно-правових, економічних і технічних документів з використання та охорони земель, які вміщують розрахунок, опис, креслення технічних рішень, кошторис, реалізацію яких передбачається здійснити протягом 2—3 років;

стале землекористування — форма та відповідні до неї методи використання земель, що забезпечують оптимальні параметри екологічних і соціально-економічних функцій територій;

цільове призначення земельної ділянки — використання земельної ділянки за призначенням, визначеним на підставі документації із землеустрою у встановленому законодавством порядку.

Стаття 2. Призначення землеустрою

Землеустрій забезпечує:

а) реалізацію державної політики щодо використання та охорони земель, здійснення земельної реформи, вдосконалення земельних відносин, наукове обґрунтування розподілу земель за цільовим призначенням з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів, формування раціональної системи землеволодіння і землекористування, створення екологічно сталих агроландшафтів тощо;

б) надання інформації для правового, економічного, екологічного і містобудівного механізмів регулювання земельних відносин на національному, регіональному, локальному і господарському рівнях шляхом встановлення особливого режиму та умов використання й охорони земель;

в) встановлення і закріплення на місцевості меж адміністративно-територіальних утворень, територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, меж земельних ділянок власників і землекористувачів;

г) прогнозування, планування і організацію раціонального використання та охорони земель на національному, регіональному, локальному і господарському рівнях;

г) організацію території сільськогосподарських підприємств, установ і організацій з метою створення просторових умов для еколого-економічної оптимізації використання та охорони земель сільськогосподарського призначення, впровадження прогресивних форм організації управління землекористуванням, удосконалення структури і розміщення земельних угідь, посівних площ, системи сівозміни, сінокосо- і пасовищезміни;

д) розробку і здійснення системи заходів із землеустрою для збереження природних ландшафтів, відновлення та підвищення родючості ґрунтів, рекультивації порушених земель і землювання малопродуктивних угідь, захисту земель від ерозії, підтоплення, висушення, зсувів, вторинного засолення, закислення, заболочення, ущільнення, забруднення промисловими відходами та хімічними речовинами тощо, консервації деградованих і малопродуктивних земель, запобігання іншим негативним явищам;

е) організацію території підприємств, установ і організацій з метою створення умов сталого землекористування та встановлення обмежень і обтяжень (земельних сервітутів) у використанні та охороні земель несільськогосподарського призначення;

е) отримання інформації щодо кількості та якості земель, їхнього стану та інших даних, необхідних для ведення державного земельного кадастру, моніторингу земель, здійснення державного контролю за використанням та охороною земель.

Стаття 3. Система землеустрою

Система землеустрою включає:

а) законодавчо визначену діяльність у сфері землеустрою;

б) органи, що здійснюють державне регулювання у сфері землеустрою;

в) організацію, регулювання та управління у сфері землеустрою;

г) здійснення землеустрою на національному, регіональному, локальному і господарському рівнях (далі — загальнодержавному, регіональному і місцевому рівнях);

г) державний і самоврядний контроль за здійсненням землеустрою;

д) наукове, кадрове та фінансове забезпечення землеустрою;

е) суб'єкти та об'єкти землеустрою.

Стаття 4. Суб'єкти землеустрою

Суб'єктами землеустрою є:

органи державної влади та органи місцевого самоврядування;

юридичні та фізичні особи, які здійснюють землеустрій;

землевласники та землекористувачі.

Стаття 5. Об'єкти землеустрою

Об'єктами землеустрою є:

територія України;

території адміністративно-територіальних утворень або їх частин;

території землеволодінь та землекористувань чи окремі земельні ділянки.

Стаття 6. Принципи землеустрою

Землеустрій базується на таких принципах:

а) дотримання законності;

б) забезпечення науково обґрунтованого розподілу земельних ресурсів між галузями економіки з метою раціонального розміщення продуктивних сил, комплексного економічного і соціального розвитку регіонів, формування сприятливого навколишнього природного середовища;

в) організації використання та охорони земель із врахуванням конкретних зональних умов, узгодженості екологічних, економічних і соціальних інтересів суспільства, які забезпечують високу економічну і соціальну ефективність виробництва, екологічну збалансованість і стабільність довкілля та агроландшафтів;

г) створення умов для реалізації органами державної влади, органами місцевого самоврядування, фізичними та юридичними особами їхніх конституційних прав на землю;

г) забезпечення пріоритету сільськогосподарського землеволодіння і землекористування;

д) забезпечення пріоритету вимог екологічної безпеки, охорони земельних ресурсів і відтворення родючості ґрунтів, продуктивності земель сільськогосподарського призначення, встановлення режиму природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення.

Стаття 7. Правова основа землеустрою

Правову основу землеустрою становлять Конституція України, Земельний кодекс України, закони України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність», «Про планування і забудову територій», цей Закон, закони України та інші нормативно-правові акти.

Розділ ІІ. ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ І ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ЗЕМЛЕУСТРОЮ

Стаття 8. Органи, що здійснюють регулювання у сфері землеустрою

Регулювання у сфері землеустрою здійснюють Верховна Рада України, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Кабінет Міністрів України, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, місцеві державні адміністрації, а також центральний орган виконавчої влади з питань земельних ресурсів у межах повноважень, встановлених законом.

Стаття 9. Повноваження Верховної Ради України у сфері землеустрою

До повноважень Верховної Ради України у сфері землеустрою належать:

а) визначення засад державної політики у галузі використання та охорони земель;

б) затвердження документації із землеустрою щодо визначення та встановлення в натурі (на місцевості) державного кордону України;

в) затвердження загальнодержавних програм щодо використання та охорони земель;

г) вирішення інших питань у сфері землеустрою відповідно до Конституції України.

Стаття 10. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері землеустрою

До повноважень Кабінету Міністрів України у сфері землеустрою належать:

а) реалізація державної політики у галузі використання та охорони земель;

б) організація здійснення землеустрою;

в) розроблення і забезпечення виконання загальнодержавних програм використання та охорони земель;

г) розробка і затвердження в межах своїх повноважень нормативно-правових актів з питань землеустрою;

г) координація діяльності органів виконавчої влади з питань землеустрою;

д) організація здійснення державного контролю при проведенні землеустрою;

е) вирішення інших питань у сфері землеустрою відповідно до закону.

Стаття 11. Повноваження Верховної Ради Автономної Республіки Крим у сфері землеустрою

До повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим на території республіки у сфері землеустрою належать:

а) забезпечення реалізації державної політики у галузі використання та охорони земель;

б) розроблення, затвердження та участь у реалізації республіканських програм використання та охорони земель, підвищення родючості ґрунтів відповідно до загальнодержавних програм;

в) погодження та участь у реалізації загальнодержавних програм використання та охорони земель у межах території Автономної Республіки Крим;

г) координація діяльності районних і міських (міст республіканського значення) рад у сфері землеустрою;

г) координація діяльності місцевих органів земельних ресурсів і контролю за використанням та охороною земель;

д) вирішення інших питань у сфері землеустрою відповідно до закону.

Стаття 12. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим у сфері землеустрою

До повноважень Ради міністрів Автономної Республіки Крим у сфері землеустрою належать:

а) забезпечення реалізації державної політики у галузі використання та охорони земель;

б) участь у розробленні та забезпеченні виконання загальнодержавних та республіканських програм щодо використання та охорони земель;

в) координація діяльності державних органів земельних ресурсів;

г) координація здійснення землеустрою і державного контролю за використанням та охороною земель;

г) вирішення інших питань у сфері землеустрою відповідно до закону.

Стаття 13. Повноваження місцевих державних адміністрацій у сфері землеустрою

До повноважень місцевих державних адміністрацій у сфері землеустрою належать:

а) забезпечення реалізації державної політики у галузі використання та охорони земель;

б) участь у розробленні та забезпеченні виконання загальнодержавних і регіональних (республіканських) програм щодо використання та охорони земель;

в) координація діяльності державних органів земельних ресурсів;

г) координація здійснення землеустрою і державного контролю за використанням та охороною земель;

г) інформування населення про заходи, передбачені землеустроєм;

д) вирішення інших питань у сфері землеустрою відповідно до закону.

Стаття 14. Повноваження центрального органу виконавчої влади з питань земельних ресурсів у сфері землеустрою

До повноважень центрального органу виконавчої влади з питань земельних ресурсів у сфері землеустрою належать:

а) внесення пропозицій про формування державної політики у сфері землеустрою і забезпечення її реалізації;

б) участь у розробленні та реалізації загальнодержавних і регіональних програм використання та охорони земель;

в) здійснення землеустрою і державного контролю за використанням та охороною земель;

г) здійснення ліцензування відповідно до закону;

г) розроблення та затвердження в установленому законодавством порядку нормативно-технічних документів, державних стандартів, норм і правил у сфері землеустрою;

д) вирішення інших питань у сфері землеустрою відповідно до закону.

Стаття 15. Повноваження обласних рад у сфері землеустрою

До повноважень обласних рад у сфері землеустрою належать:

а) забезпечення реалізації державної політики в галузі використання та охорони земель;

б) координація діяльності місцевих органів земельних ресурсів;

в) затвердження та участь у реалізації регіональних програм використання та охорони земель, підвищення родючості ґрунтів;

г) організація землеустрою;

г) координація робіт із землеустрою;

д) вирішення інших питань у сфері землеустрою відповідно до закону.

Стаття 16. Повноваження Київської і Севастопольської міських рад у сфері землеустрою

До повноважень Київської і Севастопольської міських рад у сфері землеустрою на їх території належать:

а) розробка, затвердження і реалізація цільових програм, схем та проектів землеустрою щодо використання та охорони земель;

б) організація здійснення землеустрою;

в) організація і здійснення контролю за використанням та охороною земель комунальної власності при проведенні землеустрою;

г) координація діяльності місцевих органів земельних ресурсів;

г) інформування населення про заходи, передбачені землеустроєм;

д) вирішення інших питань у сфері землеустрою відповідно до закону.

ДЕРЖАВА І ПРАВО

Стаття 17. Повноваження районних рад у сфері землеустрою

До повноважень районних рад у сфері землеустрою на території району належать:

- а) забезпечення реалізації державної політики в галузі використання та охорони земель;
- б) координація діяльності місцевих органів земельних ресурсів;
- в) організація землеустрою та затвердження землевпорядних проєктів;
- г) вирішення інших питань у сфері землеустрою відповідно до закону.

Стаття 18. Повноваження районних у містах рад у сфері землеустрою

Повноваження районних у містах рад у сфері землеустрою визначаються міськими радами.

Стаття 19. Повноваження сільських, селищних, міських рад у сфері землеустрою

До повноважень сільських, селищних, міських рад у сфері землеустрою на території сіл, селищ, міст належать:

- а) організація і здійснення землеустрою;
- б) здійснення контролю за впровадженням заходів, передбачених документацією із землеустрою;
- в) координація здійснення землеустрою та контролю за використанням і охороною земель комунальної власності;
- г) інформування населення про заходи, передбачені землеустроєм;
- г) вирішення інших питань у сфері землеустрою відповідно до закону.

Розділ III. ОРГАНІЗАЦІЯ І РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЛЕУСТРОЮ

Стаття 20. Обов’язковість землеустрою

Землеустрій проводиться в обов’язковому порядку на землях усіх категорій незалежно від форми власності в разі:

- а) розробки документації із землеустрою щодо організації раціонального використання та охорони земель;
- б) встановлення та зміни меж об’єктів землеустрою, у тому числі визначення та встановлення в натурі (на місцевості) державного кордону України;
- в) надання, вилучення (викупу), відчуження земельних ділянок;
- г) встановлення в натурі (на місцевості) меж земель, обмежених у використанні і обмежених (обтяжених) правами інших осіб (земельні сервітути);
- г) організації нових і впорядкування існуючих об’єктів землеустрою;
- д) виявлення порушених земель і земель, що зазнають впливу негативних процесів, та проведення заходів щодо їх відновлення чи консервації, рекультивації порушених земель, землювання малопродуктивних угідь, захисту земель від ерозії, підтоплення, заболочення, вторинного засолення, висушення, ущільнення, забруднення промисловими відходами, радіоактивними і хімічними речовинами та інших видів деградації, консервації деградованих і малопродуктивних земель.

Заходи, передбачені затвердженою в установленому порядку документацією із землеустрою, є обов’язковими для виконання органами державної влади та органами місцевого самоврядування, власниками землі, землекористувачами, у тому числі орендарями.

Власники землі, землекористувачі, у тому числі орендарі, при здійсненні землеустрою зобов’язані забезпечити доступ розробникам документації із землеустрою до своїх земельних ділянок, що підлягають землеустрою.

Стаття 21. Організація і планування землеустрою

Організацію і планування землеустрою на загальнодержавному і місцевому рівнях здійснюють Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування відповідно до повноважень, встановлених Конституцією України, Земельним кодексом України, цим Законом та іншими законами України.

Стаття 22. Підстави проведення землеустрою

Землеустрій здійснюється на підставі:

- а) рішень органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо проведення робіт із землеустрою;
- б) укладених договорів між юридичними чи фізичними особами (землевласниками і землекористувачами) та розробниками документації із землеустрою;
- в) судових рішень.

Стаття 23. Нормативно-правові акти з питань здійснення землеустрою

Нормативно-правові акти з питань здійснення землеустрою встановлюють порядок організації, державні стандарти, норми і правила виконання робіт із землеустрою, їх склад і зміст.

Нормативно-правові акти з питань здійснення землеустрою є обов’язковими до виконання всіма суб’єктами землеустрою.

Стаття 24. Державні стандарти, норми і правила у сфері землеустрою

Державні стандарти, норми і правила у сфері землеустрою встановлюють комплекс якісних та кількісних показників, параметрів, що регламентують розробку і реалізацію документації із землеустрою з урахуванням екологічних, економічних, соціальних, природно-кліматичних та інших умов.

Державні стандарти, норми і правила у сфері землеустрою розробляються і затверджуються в установленому законом порядку.

Стаття 25. Документація із землеустрою

Документація із землеустрою розробляється у вигляді програм, схем, проєктів, спеціальних тематичних карт, атласів, технічної документації.

Види документації із землеустрою:

- а) загальнодержавні й регіональні (республіканські) програми використання та охорони земель;
- б) схеми землеустрою і техніко-економічні обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальних утворень;
- в) проєкти землеустрою щодо встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних утворень;
- г) проєкти землеустрою щодо організації і встановлення меж території природно-заповідного фонду та ін-

шого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення;

г) проєкти землеустрою щодо формування земель комунальної власності територіальних громад і проєкти розмежування земель державної та комунальної власності населених пунктів;

д) проєкти землеустрою щодо відведення земельних ділянок;

е) проєкти землеустрою щодо створення нових та впорядкування існуючих землеволодінь і землекористувачів;

є) проєкти землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь;

ж) проєкти землеустрою щодо впорядкування території населених пунктів;

з) робочі проєкти землеустрою щодо рекультивації порушених земель, землювання малопродуктивних угідь, захисту земель від ерозії, підтоплення, заболочення, вторинного засолення, висушення, зсувів, ущільнення, закислення, забруднення промисловими та іншими відходами, радіоактивними та хімічними речовинами, покращання сільськогосподарських земель, підвищення родючості ґрунтів (далі — робочі проєкти землеустрою);

и) технічна документація із землеустрою щодо встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості);

і) технічна документація із землеустрою щодо складання документів, що посвідчують право на земельну ділянку;

ї) спеціальні тематичні карти і атласи стану земель та їх використання.

Законами України та іншими нормативно-правовими актами можуть встановлюватися інші види документації із землеустрою.

Склад, зміст і правила оформлення кожного виду документації із землеустрою регламентуються відповідною нормативно-технічною документацією з питань здійснення землеустрою.

Документація із землеустрою формується і зберігається в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 26. Замовники і розробники документації із землеустрою

Замовниками документації із землеустрою можуть бути органи державної влади, органи місцевого самоврядування, землевласники і землекористувачі.

Розробниками документації із землеустрою є юридичні та фізичні особи, які отримали ліцензії на проведення робіт із землеустрою відповідно до закону.

Взаємовідносини замовників і розробників документації із землеустрою регулюються законодавством України і договором.

Стаття 27. Права та обов’язки замовників документації із землеустрою

Замовники документації із землеустрою мають право:

- а) доручати розробникам виконання робіт із землеустрою;
- б) встановлювати наукові, технічні, економічні та інші вимоги до документації із землеустрою;
- в) визначати строк виконання робіт і порядок розгляду документації із землеустрою;
- г) визначати за погодженням із розробником документації із землеустрою вартість робіт із землеустрою і порядок їх оплати;
- г) виступати власником документації із землеустрою;
- д) проводити індексацію вартості виконаних робіт із землеустрою в порядку, встановленому законом;
- е) здійснювати контроль за виконанням робіт із землеустрою в порядку, встановленому законом.

Замовники документації із землеустрою за рахунок власних коштів мають право на вибір розробника та укладення з ним договору, якщо інше не передбачено законодавством України.

Замовники документації із землеустрою зобов’язані:

- а) виконувати всі умови договору, а в разі невиконання або неналежного виконання нести відповідальність, передбачену договором і законом;
- б) надавати вихідну документацію, необхідну для виконання робіт із землеустрою;
- в) проводити відповідно до закону на конкурсній основі відбір розробників документації із землеустрою, що розробляється за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів;
- г) прийняти виконані роботи та оплатити їх.

Стаття 28. Права та обов’язки розробників документації із землеустрою

Розробники документації із землеустрою мають право:

- а) виконувати роботи із складання документації із землеустрою;
- б) погоджувати із замовником наукові, технічні, економічні та інші вимоги до документації із землеустрою, строк виконання робіт, їх вартість та порядок оплати;
- в) вимагати індексації вартості виконаних робіт із землеустрою в порядку, встановленому законом;
- г) авторства на створену ними документацію із землеустрою;
- г) здійснювати авторський нагляд за реалізацією заходів, передбачених документацією із землеустрою;
- д) вимагати зупинення робіт, що виконуються з порушенням документації із землеустрою і призводять до нецільового використання земель та їх псування;
- е) вносити пропозиції щодо оновлення застарілої або розробки нової документації із землеустрою.

Розробники документації із землеустрою зобов’язані:

- а) дотримуватися законодавства України, що регулює земельні відносини, а також державних стандартів, норм і правил при здійсненні землеустрою;
- б) інформувати зацікавлених осіб про здійснення землеустрою;
- в) виконувати всі умови договору.

Розробники документації із землеустрою несуть відповідно до закону відповідальність за достовірність, якість і безпеку заходів, передбачених цією документацією.

У разі невиконання або неналежного виконання умов договору при здійсненні землеустрою, розробники документації із землеустрою несуть відповідальність, передбачену договором і законом.

Стаття 29. Загальні вимоги до змісту документації із землеустрою

Документація із землеустрою включає в себе текстові та графічні матеріали і містить обов’язкові положення, встановлені завданням на розробку відповідного виду документації.

Документація із землеустрою розробляється на основі завдання на розробку відповідного виду документації, затвердженого замовником.

Склад, зміст і правила оформлення кожного виду документації із землеустрою регламентуються відповідною нормативно-технічною документацією з питань здійснення землеустрою.

Стаття 30. Погодження і затвердження документації із землеустрою

Погодження і затвердження документації із землеустрою проводиться в порядку, встановленому Земельним кодексом України, цим Законом та іншими законами України.

Стаття 31. Порядок внесення змін до документації із землеустрою

Зміни до документації із землеустрою вносяться за рішенням органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування або власників землі та землекористувачів, у тому числі орендарів, які затвердили проєкти землеустрою.

Стаття 32. Державний фонд документації із землеустрою

Державний фонд документації із землеустрою формується на основі збору, обробки, обліку матеріалів, отриманих в результаті здійснення землеустрою.

Документація із землеустрою Державного фонду документації із землеустрою є державною власністю і не може передаватись у приватну власність.

Доступ до матеріалів Державного фонду документації із землеустрою, що становлять державну таємницю, здійснюється відповідно до закону.

Розробники документації із землеустрою зобов’язані безоплатно передавати копії матеріалів у Державний фонд документації із землеустрою. Використання цих матеріалів дозволяється лише з дотриманням вимог законодавства про авторські права.

Положення про Державний фонд документації із землеустрою, а також порядок надходження, обліку та зберігання матеріалів у ньому затверджує Кабінет Міністрів України.

Стаття 33. Порядок користування документацією із землеустрою

Юридичні та фізичні особи мають право користуватися матеріалами Державного фонду документації із землеустрою з дотриманням вимог цього Закону, інших законів України і Положення про Державний фонд документації із землеустрою.

При користуванні документацією з Державного фонду документації із землеустрою забороняється:

копіювання топографічних, картографічних, аерозйомочних та інших матеріалів без відповідного на те дозволу;

передача вихідних матеріалів (їх копій) іншим особам без спеціального дозволу, якщо це не передбачено умовами користування відповідними матеріалами;

передача документації із землеустрою, яка є носієм відомостей, що становлять державну таємницю, організаціям, які не мають належних умов для забезпечення її зберігання.

У разі втрати документації із землеустрою, що становить державну таємницю, користувачі зобов’язані повідомити про це Державний фонд документації із землеустрою та інші державні органи відповідно до законодавства України.

Надання відомостей, що містяться в документації із землеустрою, здійснюється в порядку, встановленому законодавством України.

Стаття 34. Топографо-геодезичні та картографічні роботи при здійсненні землеустрою

Топографо-геодезичні та картографічні роботи проводяться з метою створення і своєчасного поновлення планово-картографічної основи при здійсненні землеустрою в порядку, визначеному Законом України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність».

Інформаційний зміст і масштаб топографо-геодезичних та картографічних матеріалів визначаються з урахуванням використання цих матеріалів, детальності проєктування, обстежень і вишукувань відповідно до закону.

Стаття 35. Інвентаризація земель при здійсненні землеустрою

Інвентаризація земель проводиться з метою встановлення місця розташування об’єктів землеустрою, їхніх меж, розмірів, правового статусу, виявлення земель, що не використовуються, використовуються нерационально або не за цільовим призначенням, виявлення і консервації деградованих сільськогосподарських угідь і забруднених земель, встановлення кількісних та якісних характеристик земель, необхідних для ведення державного земельного кадастру, здійснення державного контролю за використанням та охороною земель і прийняття на їх основі відповідних рішень органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

Стаття 36. Ґрунтові, геоботанічні та інші обстеження земель при здійсненні землеустрою

Ґрунтові, геоботанічні та інші обстеження земель при здійсненні землеустрою проводяться з метою отримання інформації про якісний стан земель, а також для виявлення земель, що зазнають впливу водної та вітрової ерозії, підтоплення, радіоактивного та хімічного забруднення, інших негативних явищ.

Отримана в процесі обстежень інформація використовується для:

- а) проведення агроекологічної оцінки земель;
- б) розробки прогнозів і програм використання та охорони земель, схем і проєктів землеустрою;
- в) ведення обліку про якісний стан земель;
- г) ведення моніторингу земель;
- г) прийняття органами виконавчої влади і органами місцевого самоврядування рішень про рекультивацію та консервацію земель, введення обмежень у використанні земель, відновлення, збереження та підвищення родючості ґрунтів, покращення природних ландшафтів тощо;

(Продовження на 16–17-й стор.).

д) розробки заходів із землеустрою щодо організації раціонального використання та охорони земель;
е) обґрунтування бізнес-планів та проектів землеустрою.

Стаття 37. Бонітування ґрунтів при здійсненні землеустрою

Бонітування ґрунтів проводиться з метою отримання показників для порівняння оцінки якості ґрунтів за їхніми основними природними властивостями.

Критерієм бонітування є отримані при ґрунтових обстеженнях якісні показники ґрунтів, які мають сталий характер та суттєво впливають на врожайність сільськогосподарських культур, вирощуваних у конкретних природно-кліматичних умовах, і найповніше відображають родючість ґрунту.

Дані бонітування ґрунтів використовуються при здійсненні землеустрою з метою розробки комплексу заходів із землеустрою щодо використання та охорони земель, збереження і підвищення родючості ґрунтів.

Стаття 38. Земельно-оціночні роботи при здійсненні землеустрою

Земельно-оціночні роботи при здійсненні землеустрою виконуються з метою визначення якісних характеристик, економічної цінності та вартості земель у порядку, встановленому законом.

Оцінка земель проводиться для порівняльного аналізу і прогнозу ефективності використання землі як природного ресурсу та основного засобу виробництва, а також при здійсненні цивільно-правових угод, для визначення розміру земельного податку, втрат сільськогосподарського і лісгосподарського виробництва, справляння державного мита та в інших випадках, визначених законом.

Залежно від призначення оцінки земель проводиться економічна та грошова оцінка земель за методиками, затвердженими Кабінетом Міністрів України.

Стаття 39. Природно-сільськогосподарське районування земель при здійсненні землеустрою

Природно-сільськогосподарське районування земель при здійсненні землеустрою провадиться з метою обліку і відображення положення земель з урахуванням природних умов та агробіологічних вимог сільськогосподарських культур в єдиній системі класифікації.

Природно-сільськогосподарське районування земель при здійсненні землеустрою є основою для проведення оцінки земель, розробки схем і проектів використання та охорони земель.

Порядок здійснення природно-сільськогосподарського районування земель визначає Кабінет Міністрів України.

Стаття 40. Технічне та технологічне забезпечення землеустрою

Технічне забезпечення землеустрою базується на використанні засобів обчислювальної та інформаційної техніки, технічних засобів для виконання геодезичних та інших робіт.

Технологічне забезпечення землеустрою базується на використанні сучасних інформаційних технологій і систем для збору, ведення, контролю, накопичення, зберігання, поновлення, пошуку, перетворення, переробки, відображення, видачі й передачі даних.

Основою інформаційного забезпечення землеустрою є автоматизовані системи, призначені для обробки даних земельно-кадастрових, топографо-геодезичних та інших зйомок і дистанційного зондування, ведення земельної статистики, прогнозування, планування, проектування, картографування, організаційного управління.

Стаття 41. Надання консалтингових послуг з питань землеустрою

Консалтингові послуги з питань землеустрою передбачають:

а) консультування власників землі та землекористувачів щодо раціонального використання та охорони земель;

б) надання інформації про результати досліджень щодо використання та охорони земель, запровадження і здійснення природоохоронних заходів тощо;

в) надання інформаційних послуг з питань земельного законодавства, здійснення цивільно-правових угод, оцінки земель, оподаткування, оренди та інших послуг щодо земельних ділянок;

г) надання сільськогосподарським товаровиробникам і громадянам практичної допомоги щодо складання бізнес-планів.

Консалтингові послуги землевласникам та землекористувачам надають юридичні особи незалежно від їх організаційно-правової форми господарювання і форми власності та фізичні особи, які здійснюють господарську діяльність у сфері землеустрою.

Розділ IV. ПРОВЕДЕННЯ ЗЕМЛЕУСТРОЮ НА ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОМУ ТА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНЯХ

Стаття 42. Документація із землеустрою щодо визначення державного кордону України

Державний кордон України визначається рішеннями Верховної Ради України та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Документацію із землеустрою щодо визначення державного кордону України готує комісія, створена Кабінетом Міністрів України, яка узгоджує з відповідною комісією суміжної держави питання визначення державного кордону України.

На основі узгодженого рішення цих комісій готується протокол визначення державного кордону України і відповідні графічні матеріали, які погоджуються Кабінетом Міністрів України і подаються на розгляд Верховної Ради України.

На підставі рішення Верховної Ради України розробляється документація із землеустрою щодо встановлення в натурі (на місцевості) державного кордону України.

Стаття 43. Встановлення в натурі (на місцевості) державного кордону України

Встановлення державного кордону України в натурі (на місцевості) здійснюється відповідно до закону.

Стаття 44. Загальнодержавні і регіональні програми використання та охорони земель

▼ Загальнодержавні і регіональні програми вико-

ристання та охорони земель розробляються в розвиток програм економічного, науково-технічного та соціального розвитку України і охорони довкілля.

Загальнодержавні і регіональні програми використання та охорони земель визначають склад та обсяги першочергових і перспективних заходів з використання та охорони земель, а також обсяги і джерела ресурсного забезпечення їх реалізації.

Порядок розробки загальнодержавних і регіональних програм використання та охорони земель встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 45. Схеми землеустрою і техніко-економічні обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальних утворень

Схеми землеустрою і техніко-економічні обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальних утворень розробляються з метою визначення перспективи щодо використання та охорони земель, для підготовки обґрунтованих пропозицій у галузі земельних відносин, організації раціонального використання та охорони земель, перерозподілу земель з урахуванням потреби сільського, лісового та водного господарств, розвитку сіл, селищ, міст, територій оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного призначення, природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення тощо.

Строки реалізації заходів, визначених схемою землеустрою і техніко-економічними обґрунтуваннями використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць, залежать від поставлених завдань, але не можуть бути меншими 10—15 років.

Стаття 46. Проекти землеустрою щодо встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних утворень

Для встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних утворень розробляються проекти землеустрою щодо встановлення і зміни меж відповідних адміністративно-територіальних утворень.

Проекти землеустрою щодо встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних утворень розробляються для створення повноцінного життєвого середовища та створення сприятливих умов їх територіального розвитку, забезпечення ефективного використання потенціалу територій із збереженням їх природних ландшафтів та історико-культурної цінності, з урахуванням інтересів власників земельних ділянок, землекористувачів, у тому числі орендарів, і затверджені містобудівної документації.

Порядок розробки проектів землеустрою щодо встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних утворень устанавлюється законодавством України.

Стаття 47. Проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення

Проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення розробляються згідно з законами України, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них, з метою збереження природного різноманіття ландшафтів, охорони довкілля, підтримання екологічного балансу, створення місць для організованого лікування та оздоровлення людей, масового відпочинку і туризму, створення приміських зелених зон, збереження і використання об'єктів культурної спадщини, проведення науково-дослідних робіт.

Проектами землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення визначаються місце розташування і розміри земельних ділянок, власники земельних ділянок, землекористувачі, у тому числі орендарі, а також встановлюється режим використання та охорони територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого (округи і зони санітарної (гірничо-санітарної) охорони), рекреаційного та історико-культурного (охоронні зони) призначення.

У разі зміни землевласника та землекористувача, у тому числі орендаря, у межах цих територій вони зобов'язані забезпечувати режим охорони земельних ділянок і їх збереження відповідно до встановленого правового режиму використання.

Порядок розробки проектів землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 48. Врахування громадських інтересів при здійсненні землеустрою

З метою врахування громадських інтересів при здійсненні землеустрою органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування відповідно до своїх повноважень:

а) інформують у разі необхідності населення через засоби масової інформації про заходи, передбачені землеустроєм;

б) залучають представників громадських організацій та об'єднань громадян до участі в обговоренні загальнодержавних і регіональних програм використання та охорони земель, схем землеустрою адміністративно-територіальних утворень;

в) готують пропозиції щодо врахування інтересів територіальних громад при здійсненні землеустрою.

Розділ V. ЗЕМЛЕУСТРІЙ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

Стаття 49. Проекти землеустрою щодо формування земель комунальної власності територіальних громад і проектів розмежування земель державної та комунальної власності населених пунктів

Проекти землеустрою щодо формування земель комунальної власності територіальних громад і проекти розмежування земель державної та комунальної власності визначають:

а) місце розташування і розміри земельних ділянок,

що знаходяться в державній власності за категоріями земель;

б) місце розташування і розміри земельних ділянок комунальної власності територіальної громади за категоріями земель;

в) місце розташування і розміри земельних ділянок, що знаходяться у власності юридичних та фізичних осіб за категоріями земель;

г) правове, організаційне і фінансове забезпечення, строки реалізації та економічну, соціальну й екологічну ефективність розмежування земель державної та комунальної власності.

Порядок розмежування земель державної та комунальної власності встановлюється законом.

Стаття 50. Проекти землеустрою щодо відведення земельних ділянок

Проекти землеустрою щодо відведення земельних ділянок складаються у разі надання, передачі, вилучення (викупу), відчуження земельних ділянок.

Порядок складання проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 51. Проекти землеустрою щодо створення нових та впорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань

Проекти землеустрою щодо створення нових землеволодінь та землекористувань розробляються з метою обґрунтування розмірів і меж земельних ділянок з урахуванням вимог щодо раціонального використання та охорони земель.

Проекти землеустрою щодо створення нових землеволодінь та землекористувань розробляються на основі схем землеустрою і техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель адміністративно-територіальних утворень і територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення з урахуванням матеріалів попереднього погодження місця розташування об'єкта землеустрою.

Проектами землеустрою щодо впорядкування існуючих землеволодінь та землекористувань передбачаються заходи щодо впорядкування структури земельних угідь, усунення череззсмужжя, далекоземелля, ламаності меж, ерозійних процесів та інших екологічних наслідків нерационального використання земель і створення територіальних умов для функціонування всіх галузей економіки, формування й удосконалення раціональної системи існуючого землеволодіння та землекористування.

Стаття 52. Проекти землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь

Проекти землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь, розробляються з метою організації сільськогосподарського виробництва і впорядкування сільськогосподарських угідь у межах землеволодінь та землекористувань для ефективного ведення сільськогосподарського виробництва, раціонального використання та охорони земель, створення сприятливого екологічного середовища і покращання природних ландшафтів.

Проекти землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь, визначають:

а) розміщення виробничих будівель і споруд;

б) організацію землеволодінь та землекористувань з виділенням сівозміни, виходячи з екологічних та економічних умов, формування інженерної та соціальної інфраструктури;

в) визначення типів і видів сівозміни з урахуванням спеціалізації сільськогосподарського виробництва;

г) складання схем чергування сільськогосподарських культур у сівозміні;

г) проектування полів сівозміни;

д) розробку плану переходу до прийнятної сівозміни;

е) перенесення в натуру (на місцевість) запроєктованих полів сівозміни.

Стаття 53. Проекти землеустрою щодо впорядкування території населених пунктів

Проекти землеустрою щодо впорядкування території населених пунктів складаються на основі затверджених у встановленому законодавством порядку генеральних планів населених пунктів або можуть розроблятись окремою їх частиною.

Проектами землеустрою щодо впорядкування території населених пунктів складаються з метою обґрунтування, розробки і подальшої реалізації необхідного обсягу організаційних та інженерно-технічних заходів з освоєння, поліпшення якості земель, їх раціонального використання та охорони, захисту від руйнівних процесів.

Проекти землеустрою щодо впорядкування території населених пунктів розробляються на певний період та поетапно згідно з генеральними планами населених пунктів і визначають:

а) використання земель відповідно до цільового призначення;

б) землі, що знаходяться у власності, користуванні, в тому числі орендовані;

в) організаційні, правові, фінансові та інші заходи щодо вдосконалення структури територій, освоєння земель, поліпшення їх якості, рекультивациі, консервації;

г) необхідність і обсяги економічного стимулювання раціонального використання та охорони земель;

г) заходи для забезпечення режиму використання земель охоронних зон, зон санітарної охорони, санітарно-захисних зон і зон особливого режиму використання, а також відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам внаслідок встановлення цих зон;

д) напрями природоохоронної діяльності.

Стаття 54. Робочі проекти землеустрою

Робочі проекти землеустрою складаються з метою реалізації заходів, передбачених схемами використання та охорони земель, схемами і проектами землеустрою на основі вишукувань спеціального призначення.

Робочі проекти землеустрою складаються на виконання заходів, передбачених схемами використання та охорони земель, що потребують капітальних вкладень.

Склад і зміст робочих проектів землеустрою встановлюються залежно від конкретних природно-економічних умов, передбачених заходів відповідно до нормативно-правових актів.

Стаття 55. Технічна документація із землеустрою що-до встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості)

Встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) проводиться відповідно до топографо-геодезичних і картографічних матеріалів.

Встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) здійснюється на основі технічної документації із землеустрою, якою визначається місцеположення поворотних точок меж земельної ділянки в натурі (на місцевості).

Документація із землеустрою щодо встановлення меж житлової та громадської забудови розробляється у складі генерального плану населеного пункту, проектів розподілу територій і є основою для встановлення меж земельних ділянок в натурі (на місцевості).

Межі земельної ділянки в натурі (на місцевості) закріплюються межовими знаками встановленого зразка.

У разі, якщо межі земельних ділянок в натурі (на місцевості) збігаються з природними та штучними лінійними спорудами і рубежами (річками, струмками, каналами, лісосмугами, шляхами, шляховими спорудами, парканами, огорожами, фасадами будівель та іншими лінійними спорудами і рубежами тощо), межові знаки можуть не встановлюватися.

Власники землі та землекористувачі, у тому числі орендарі, зобов'язані дотримуватися меж земельної ділянки, закріпленої в натурі (на місцевості) межовими знаками встановленого зразка.

Межові знаки здаються за актом під нагляд на збереження власникам землі та землекористувачам, у тому числі орендарям.

Стаття 56. Технічна документація із землеустрою що-до складання документів, що посвідчують право на земельну ділянку

Технічна документація із землеустрою щодо складання документів, що посвідчують право на земельну ділянку, включає:

- а) пояснювальну записку;
- б) технічне завдання на складання документів, що посвідчують право на земельну ділянку;
- в) копії заяв фізичних або клопотання юридичних осіб;
- г) матеріали польових геодезичних робіт і план земельної ділянки, складений за результатами кадастрової зйомки;
- г) рішення органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування про надання або передачу земельної ділянки у власність або надання в користування, у тому числі на умовах оренди;
- д) акт прийомки-передачі межових знаків на зберігання;
- е) акт перенесення в натуру (на місцевість) меж охоронних зон, зон санітарної охорони, санітарно-захисних зон і зон особливого режиму використання земель за їх наявності;
- є) кадастровий план земельної ділянки;
- ж) перелік обмежень прав на земельну ділянку і наявні земельні сервітути.

Стаття 57. Спеціальні тематичні карти і атласи стану земель та їх використання

Спеціальні тематичні карти та атласи складаються з метою відображення в них стану земель та їх використання, даних зонування і природно-сільськогосподарського районування, визначення заходів із землеустрою щодо організації раціонального використання та охорони земель.

Стаття 58. Врахування державних інтересів при здійсненні землеустрою на місцевому рівні

Врахування державних інтересів при здійсненні землеустрою на місцевому рівні полягає у виконанні заходів, передбачених загальнодержавними програмами щодо використання та охорони земель, схемами землеустрою і техніко-економічного обґрунтування використання та охорони земель, проведення державної експертизи і здійснення державного контролю за використанням та охороною земель.

Стаття 59. Врахування громадських і приватних інтересів при здійсненні землеустрою на місцевому рівні

Врахування громадських інтересів при здійсненні землеустрою на місцевому рівні полягає в прогнозуванні та забезпеченні комплексного розвитку соціальної та інженерної інфраструктури території.

Врахування приватних інтересів при здійсненні землеустрою на місцевому рівні полягає у забезпеченні фізичним та юридичним особам рівних можливостей набуття у власність або користування, у тому числі на умовах оренди, земельних ділянок і в захисті їхніх прав на землю.

Розділ VI. ДЕРЖАВНИЙ І САМОВРЯДНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ЗДІЙСНЕННЯМ ЗЕМЛЕУСТРОЮ

Стаття 60. Державний контроль за здійсненням землеустрою

Державний контроль за проведенням землеустрою, виконанням запроєктованих заходів із землеустрою і дотриманням вимог, встановлених цим Законом, законами України та іншими нормативно-правовими актами при розробці документації із землеустрою, здійснюється уповноваженими органами виконавчої влади з питань земельних ресурсів.

Стаття 61. Ліцензування діяльності у сфері землеустрою

Діяльність у сфері землеустрою підлягає ліцензуванню в порядку, визначеному законом.

Стаття 62. Державна експертиза документації із землеустрою

Документація із землеустрою підлягає державній експертизі з метою забезпечення її відповідності вихідним даним та технічним умовам, вимогам законів України, іншим нормативно-правовим актам.

Порядок здійснення державної експертизи документації із землеустрою визначається законом.

Стаття 63. Самоврядний контроль при здійсненні землеустрою

Самоврядний контроль при здійсненні землеустрою проводиться сільськими, селищними, міськими, районними та обласними радами відповідно до законодавства України.

Стаття 64. Авторський нагляд за виконанням проектів землеустрою

Авторський нагляд за виконанням проектів землеустрою здійснюється розробниками документації із землеустрою і передбачає перевірку повноти та якості виконання заходів, окремих рішень, передбачених цією документацією, а також вимог нормативно-правових актів з питань здійснення землеустрою.

Строки здійснення авторського нагляду за виконанням проектів землеустрою визначаються відповідно до графіка реалізації проекту землеустрою.

Результати, одержані під час авторського нагляду за реалізацією проекту землеустрою, заносяться в журнал авторського нагляду за виконанням проектів землеустрою.

Порядок ведення журналу авторського нагляду за виконанням проекту землеустрою встановлюється центральним органом виконавчої влади з питань земельних ресурсів.

Розділ VII. НАУКОВЕ, КАДРОВЕ І ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗЕМЛЕУСТРОЮ

Стаття 65. Наукове забезпечення землеустрою

Наукове забезпечення землеустрою здійснюють Національна академія наук України, Українська академія аграрних наук, мережа науково-дослідних установ і навчальних закладів у порядку, встановленому законами України.

Стаття 66. Професійна підготовка та кадрове забезпечення у сфері землеустрою

Професійною діяльністю у сфері землеустрою можуть займатися громадяни, які мають спеціальну вищу освіту відповідного рівня і професійного спрямування.

Підготовка спеціалістів у сфері землеустрою здійснюється на факультетах землевпорядного профілю у спеціальних вищих навчальних закладах відповідного рівня акредитації.

Післядипломна освіта у сфері землеустрою здобувається на факультетах землевпорядного профілю спеціальних вищих навчальних закладів відповідного рівня акредитації, курсах підвищення кваліфікації вищих навчальних закладів, спеціалізованих курсах, у навчальних центрах.

Стаття 67. Фінансування робіт із землеустрою

Фінансування робіт із землеустрою здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів, коштів юридичних осіб, громадян та інших джерел, не заборонених законом.

За рахунок коштів Державного бюджету України в порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України, фінансуються:

- а) підготовка документації із землеустрою щодо визначення та встановлення в натурі (на місцевості) державного кордону України;
- б) розробка загальнодержавних і регіональних програм використання та охорони земель;
- в) розробка проектів законів України, інших нормативно-правових актів з питань землеустрою;
- г) науково-дослідні роботи та фундаментальні дослідження у сфері землеустрою загальнодержавного значення;
- г) проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, що мають особливу екологічну, оздоровчу, наукову, естетичну та історико-культурну цінність;
- д) здійснення землеустрою на землях державної власності.

На землях комунальної власності за рахунок коштів місцевих бюджетів фінансуються роботи із землеустрою щодо встановлення в натурі (на місцевості) меж адміністративно-територіальних утворень, складання схем землеустрою, розроблення техніко-економічних обґрунтувань з використання та охорони земель адміністративно-територіальних утворень, інвентаризації земель.

Роботи із землеустрою можуть фінансуватися відповідно до укладених договорів за рахунок коштів громадян, юридичних осіб та інших джерел, не заборонених законом.

Розділ VIII. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЗЕМЛЕУСТРОЮ

Стаття 68. Відповідальність за порушення законодавства у сфері землеустрою

Особи, винні в порушенні законодавства у сфері землеустрою, несуть відповідальність згідно із законом.

Притягнення осіб, винних у порушенні законодавства у сфері землеустрою, до відповідальності, передбаченої законами України, не звільняє їх від обов'язку відшкодувати шкоду, заподіяну в результаті порушення цього законодавства.

Стаття 69. Відшкодування шкоди, заподіяної у результаті здійснення землеустрою

Шкода, заподіяна в результаті здійснення землеустрою фізичній особі, її майну чи майну юридичної особи, підлягає відшкодуванню в повному обсязі особою, яка її заподіяла, у порядку, встановленому законодавством України.

Стаття 70. Вирішення спорів з питань землеустрою

Спори, що виникають при здійсненні землеустрою, вирішуються судом.

Розділ IX. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

- Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.
- Кабінету Міністрів України в шестимісячний строк з дня опублікування цього Закону:

- а) забезпечити прийняття відповідно до своїх повноважень нормативно-правових актів, що випливають з цього Закону;
- б) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
- в) забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України Л. КУЧМА.
м. Київ, 22 травня 2003 року.
№ 858-IV.

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 45 Закону України «Про банки і банківську діяльність»

Верховна Рада України **постановляє**:

- Внести до статті 45 Закону України «Про банки і банківську діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 5—6, ст. 30) такі зміни:
 - у частині першій слова «правління (ради директорів)» замінити словами «спостережної ради»;
 - у пункті 5 частини другої слова «правління (раді директорів)» замінити словами «спостережній раді»;
 - частину третю викласти у такій редакції:
«Служба внутрішнього аудиту підпорядковується спостережній раді банку та звітує перед нею, діє на підставі положення, затвердженого спостережною радою»;
 - у частині сьомій слова «правлінню (раді директорів)» замінити словами «спостережній раді».
- Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 5 червня 2003 року.
№ 914-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди про дружбу та співробітництво між Україною та Португальською Республікою

Верховна Рада України **постановляє**:
Ратифікувати Угоду про дружбу та співробітництво між Україною та Португальською Республікою, підписану 25 жовтня 2000 року у місті Лісабон.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 5 червня 2003 року.
№ 945-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 88 Закону України «Про пенсійне забезпечення»

Верховна Рада України **постановляє**:

- Статтю 88 Закону України «Про пенсійне забезпечення» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 3, ст. 10; 2002 р., № 10, ст. 71) викласти у такій редакції:
«Стаття 88. Виплата пенсій особам, які проживають у будинках-інтернатах (пансіонатах), стаціонарних відділеннях територіальних центрів соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян і дитячих будинках-інтернатах
Особам, які проживають у будинках-інтернатах (пансіонатах), стаціонарних відділеннях територіальних центрів соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян, а також дітям, яким призначено соціальні пенсії та які проживають у дитячих будинках-інтернатах, виплачується 25 процентів розміру призначеної пенсії, але не менше 20 процентів мінімального розміру пенсії за віком на місяць.

У разі коли розмір їх пенсії перевищує вартість утримання в цих установах, виплачується різниця між розміром пенсії і вартістю утримання, але не менше 25 процентів розміру призначеної пенсії і не менше 20 процентів мінімального розміру пенсії за віком на місяць.

Якщо у пенсіонера, який проживає в будинку-інтернаті (пансіонаті), стаціонарному відділенні територіального центру соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян, є непрацездатні члени сім'ї, які перебувають на його утриманні (статті 37, 38, 40 і 41 цього Закону), пенсія виплачується в такому порядку: 25 процентів розміру призначеної пенсії, але не менше 20 процентів мінімального розміру пенсії за віком, виплачується самому пенсіонерові, а інша частина пенсії, але не більше 50 процентів призначеного розміру, виплачується зазначеним членом сім'ї.

Різниця між розміром призначеної пенсії особи, яка проживає в будинку-інтернаті (пансіонаті), стаціонарному відділенні територіального центру соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян та дитячому будинку-інтернаті, і розміром пенсії, яка виплачується їй та непрацездатним членом її сім'ї відповідно до частин першої — третьої цієї статті, перераховується будинку-інтернату (пансіонату), стаціонарному відділенню територіального центру соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян, дитячому будинку-інтернату, в якому проживає особа, за її особистою письмовою заявою або заявою батьків, опікунів (піклувальників). Зазначені кошти зараховуються на рахунки цих установ понад бюджетні асигнування і спрямовуються виключно на поліпшення умов проживання у них громадян похилого віку, інвалідів та дітей у порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 5 червня 2003 року.
№ 951-IV.

Про захист прав покупців сільськогосподарських машин

Цей Закон регулює відносини між покупцями сільськогосподарських машин та їх виробниками, продавцями, виконавцями робіт і послуг з технічного сервісу, встановлює права та обов'язки покупців, визначає механізм реалізації державного захисту покупців, обов'язки та відповідальність виробників, продавців, виконавців робіт, послуг.

Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів
У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: безпека сільськогосподарської машини, роботи, послуги з технічного сервісу — відсутність будь-якого ризику для життя, здоров'я, майна покупця і навколишнього природного середовища за звичайних умов їх використання, зберігання, транспортування та утилізації;
виконавець — юридична або фізична особа, яка виконує роботи та надає послуги з технічного сервісу для іншої особи з метою отримання прибутку;
виробник — юридична або фізична особа (підприємство, організація, установа, громадянин-підприємець), яка виготовляє машини для реалізації, представляючи себе виробником, а також будь-яка інша особа, яка імпортує машини на територію України для торгівлі або іншого виду діяльності;

гарантійний строк — строк, встановлений виробником машини, протягом якого, в разі дотримання відповідних умов використання і зберігання, машина, в тому числі комплектуючі вироби і складові частини її, повинна відповідати вимогам законодавства і протягом якого виробник, продавець, виконавець виконують гарантійні зобов'язання;
дилер — юридична або фізична особа, яка, виконуючи функції продавця, здійснює закупівлю машин для наступного їх продажу і надає послуги з технічного сервісу;
договір — угода між покупцем і виробником, продавцем, виконавцем про якість, терміни, ціну та інші умови, за якими здійснюються купівля-продаж машини, виконання роботи та надання послуг;
істотний недолік — недолік, який робить неможливим чи недопустимим використання машини, роботи, послуги відповідно до їх цільового призначення;
сільськогосподарська машина — всі види техніки і обладнання для агропромислового комплексу;
недолік — окрема невідповідність машини, роботи, послуги вимогам нормативних документів або умовам договору;

продавець — юридична або фізична особа (підприємство, організація, установа, громадянин-підприємець), яка реалізує машини оптом чи вроздріб;
покупець — юридична або фізична особа, яка використовує, придбаває, замовляє або має намір придбати чи замовити машину, роботу, послугу;
технічний сервіс — комплекс робіт та послуг із забезпечення покупців сільськогосподарськими машинами, ефективного використання та підтримання їх у справному стані протягом всього періоду експлуатації.

Стаття 2. Законодавство України про захист прав покупців сільськогосподарських машин

Законодавство України про захист прав покупців сільськогосподарських машин складається з цього Закону та інших актів законодавства, що видаються відповідно до нього.

Стаття 3. Міжнародні договори
Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що є в законодавстві України про захист прав покупців сільськогосподарських машин, то застосовуються правила міжнародного договору.

Розділ ІІ. ПРАВА ПОКУПЦІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ МАШИН ТА ЇХ ЗАХИСТ

Стаття 4. Права покупців сільськогосподарських машин
Покупці сільськогосподарських машин, які перебувають на території України, під час придбання, замовлення або використання машин, робіт, послуг з технічного сервісу для виробництва сільськогосподарської продукції мають право на: вільний вибір продавця машини й способів її доставки, а також виконавця робіт, послуг з технічного сервісу; інформацію про машини, їх виробників та виконавців робіт, послуг з технічного сервісу;
безпеку для їх життя і здоров'я, навколишнього середовища і майна, придбаних машин або виконаних робіт, послуг за звичайних умов їх використання, зберігання, обслуговування, транспортування й утилізації;
належну якість машин та робіт, послуг з технічного сервісу; відшкодування збитків, завданих машинами, роботами, послугами з технічного сервісу неналежної якості, а також майнової та моральної (немайнової) шкоди, заподіяної небезпечними (шкідливими) для життя і здоров'я людей машинами, роботами, послугами з технічного сервісу у випадках, передбачених законом;

звернення до суду, органів державної влади та місцевого самоврядування, громадських організацій за захистом порушених прав.

Стаття 5. Державний захист прав покупців сільськогосподарських машин

1. Держава забезпечує захист зазначених у статті 4 цього Закону прав покупців сільськогосподарських машин і можливість придбання або одержання іншими законними способами машин, робіт, послуг з технічного сервісу в обсягах, що забезпечують їх потреби для організації виробництва сільськогосподарської продукції.

2. Державний захист прав покупців машин, користувачів послуг з технічного сервісу в межах своєї компетенції здійснюють центральні органи виконавчої влади з питань технічного регулювання та споживчої політики, з нагляду за охороною праці, інспекція по нагляду за технічним станом машин, обладнання та якістю паливно-мастильних матеріалів та їх територіальні органи, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, інші органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, а також судові органи.

Стаття 6. Право покупців сільськогосподарських машин на вибір продавця машин, виконавця робіт, послуг з технічного сервісу

1. Покупцям сільськогосподарських машин надається право вільного вибору продавця машини і способів її доставки та виконавця робіт, послуг з технічного сервісу.

2. Продаж машин, виконання робіт, надання послуг здійснюються лише на договірній основі.

Стаття 7. Право покупця сільськогосподарських машин на інформацію

1. Покупці машин мають право на одержання необхідної, доступної, достовірної та своєчасної інформації про машини, роботи, послуги, яка забезпечує можливість їх компетентного вибору.

Інформація повинна бути надана покупцям до придбання ними машини чи замовлення роботи, послуги.

Інформація про машину, роботу, послугу повинна містити: назву машини; зазначення нормативно-правових актів, вимогам яких повинні відповідати сільськогосподарські машини, роботи, послуги;

дані про основні властивості машини, роботи, послуги, умови використання та зберігання, застереження щодо безпечності використання, а також іншу інформацію, що поширюється на конкретну машину, роботу, послугу;

відомості про можливість утворення шкідливих для здоров'я умов праці з машиною і протипоказання щодо її застосування;

дані про ціну, умови та правила придбання машин, виконання робіт, надання послуг;

дату виготовлення машини;

гарантійні зобов'язання виробника, виконавця;

правила та умови ефективного і безпечного використання машин, робіт, послуг;

ресурс машини, відомості про необхідні дії покупця після його закінчення, а також про можливі наслідки в разі невиконання цих дій;

найменування та адресу виробника, виконавця, продавця і підприємств, які здійснюють їх функції щодо прийняття претензій від покупців, а також виконують роботи, надають послуги з технічного сервісу.

Покупцеві також повинна надаватись інформація про наявність документального засвідчення відповідності машин, робіт, послуг встановленим законодавством вимогам, а щодо машин, виготовлених іноземними фірмами, — наявність документа, що засвідчує визнання іноземних документів про підтвердження відповідності продукції вимогам, встановленим законодавством України.

2. Інформація, передбачена частиною першою цієї статті, доводиться до відома покупців виробником, продавцем, виконавцем у супровідній документації, що додається до машин, на етикетках, а також маркуванням чи іншим способом (у доступній наочній формі), прийнятим для окремих видів машин, робіт, послуг.

3. Якщо надання недостовірної, неповної або несвоечасної інформації про машину, роботу, послугу та про виробника, виконавця, продавця спричинило:

придбання машини, роботи, послуги, які не мають потрібних покупцеві властивостей, — покупець має право розірвати договір і вимагати відшкодування завданих йому збитків; неможливість використання придбаної машини, роботи, послуги за призначенням — покупець має право вимагати у термін не більше місяця надання належної інформації. Якщо інформацію в обумовлений термін не буде надано, покупець має право розірвати договір і вимагати відшкодування збитків; заподіяння шкоди життю, здоров'ю, майну покупця — покупець має право пред'явити продавцю, виробнику, виконавцю вимоги щодо відшкодування збитків у порядку, передбаченому законом чи договором.

4. Збитки, завдані покупцеві машиною, роботами, послугами, придбаними в результаті недобросовісної реклами, підлягають відшкодуванню винною стороною у повному обсязі.

Продавець не звільняється від відповідальності у разі неотримання ним від виробника (імпортера) відповідної інформації про машину.

Стаття 8. Право покупців сільськогосподарських машин на безпечність машин, робіт, послуг з технічного сервісу

Вимоги до машин, робіт, послуг щодо їх безпеки для життя, здоров'я і майна покупців, а також навколишнього природного середовища встановлюються законами та іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 9. Право покупців сільськогосподарських машин на належну якість машин, робіт, послуг з технічного сервісу

1. Покупці машин, замовники робіт, послуг з технічного сервісу мають право вимагати від виробника, продавця, виконавця, щоб придбані ними машини, виконані роботи, надані послуги відповідали умовам договорів, вимогам нормативно-правових актів.

2. Покупці при виявленні недоліків у машині протягом гарантійного строку в порядку та строки, встановлені законом чи договором, мають право за своїм вибором вимагати від виробника, продавця машин та виконавця робіт і послуг з технічного сервісу:

а) безоплатного усунення недоліків машини або відшкодування витрат на їх усунення покупцем чи виконавцем робіт, послуг з технічного сервісу та відшкодування збитків;
б) надання їм (з доставкою на місце) на час ремонту неякісної машини справної машини аналогічної марки (моделі, модифікації);
в) повернення виробнику несправної машини для усунення недоліків в умовах виробництва та відшкодування збитків;
г) заміни машини на нову, якщо машина з вини виробника має істотні недоліки (три відмови третьої групи складності), та відшкодування збитків;

г) повернення машини неналежної якості, повернення коштів, відшкодування збитків і розірвання договору. Вимоги, зазначені у цій частині, щодо машин, що були у використанні й реалізовані іншому покупцеві, строк гарантії на які не закінчився, задовольняються за умови своєчасного повідомлення виробника, продавця про зміну власника.

3. Вимоги покупців, встановлені частиною другою цієї статті, пред'являються за вибором покупця виробникові, продавцеві за місцем купівлі машини, виробникові, продавцеві або дилеру (підприємствам, що виконують їх функції) за місцезнаходженням покупця.

4. У разі виявлення істотних недоліків машини (вихід з ладу базових деталей, експлуатація яких розрахована на весь строк амортизації) протягом строку амортизації покупець має право пред'явити виробнику вимогу про безоплатне усунення таких недоліків.

Стаття 10. Право покупців сільськогосподарських машин

на відшкодування шкоди, заподіяної машинами, роботами, послугами неналежної якості

1. Шкода, заподіяна життю, здоров'ю або майну покупця машинами, роботами, послугами, що містять конструктивні, виробничі або інші недоліки, підлягає відшкодуванню в повному обсязі, якщо інше не передбачено законом.

2. Право вимагати відшкодування заподіяної шкоди визнається за кожним потерпілим покупцем незалежно від того, перебував він чи не перебував у договірних відносинах з виробником, виконавцем, продавцем. Таке право зберігається протягом встановленого строку експлуатації.

3. Відповідальність перед покупцем за шкоду, зазначену в частині першій цієї статті, несе сторона, яка її заподіяла.

Стаття 11. Права покупців сільськогосподарської машини у разі порушення виконавцем умов договору про виконання робіт, надання послуг з технічного сервісу

1. Покупці мають право відмовитися від договору про виконання робіт, надання послуг з технічного сервісу і вимагати відшкодування збитків, якщо виконавець своєчасно не приступає до виконання договору або виконує роботу так повільно, що закінчити її у визначений строк стає неможливим.

2. Якщо під час виконання робіт, надання послуг стане очевидним, що їх не буде виконано згідно з умовами договору, покупці мають право призначити виконавцю відповідний строк для усунення недоліків, а в разі невиконання цієї вимоги у визначений строк — розірвати договір і вимагати відшкодування збитків або доручити виправлення недоліків третій особі за рахунок виконавця.

3. У разі виявлення недоліків у виконаній роботі, наданій послугі покупці мають право за своїм вибором вимагати:

безоплатного усунення недоліків у виконаній роботі, наданій послугі;

відповідного зменшення ціни виконаної роботи, наданої послуги;

безоплатного повторного виконання роботи; відшкодування завданих їм збитків з усуненням недоліків виконаної роботи, наданої послуги своїми силами чи із залученням третьої особи.

Зазначені вимоги підлягають задоволенню у разі виявлення недоліків під час приймання виконаної роботи, наданої послуги або під час її виконання, надання, а у разі неможливості виявлення недоліків під час приймання виконаної роботи, наданої послуги — протягом гарантійного чи іншого строку, встановленого договором або законом.

4. За наявності у роботах, послугах істотних відступів від умов договору або інших істотних недоліків покупці мають право вимагати розірвання договору та відшкодування збитків.

Якщо істотні відступи від умов договору або інші істотні недоліки було виявлено в роботі, послугі, виконаній з використанням запасних частин, вузлів, агрегатів, матеріалів покупця, покупці мають право вимагати за своїм вибором або виконання її з запасних частин, вузлів, агрегатів, матеріалів виконавця, або розірвання договору і відшкодування збитків.

Зазначені у цій частині вимоги можуть бути пред'явлені покупцями протягом строків, передбачених нормативно-правовими актами чи умовами договору.

5. Якщо виконавець не виконує, прострочує виконання роботи, надання послуги згідно з договором, він за кожний день (годину, якщо тривалість виконання визначена у годинах) прострочення сплачує покупцеві неустойку у розмірі три відсотки вартості невиконаної роботи, послуги, якщо інше не передбачено договором.

Сплата виконавцем неустойки, встановленої в разі невиконання, прострочення виконання або іншого неналежного виконання зобов'язання, не звільняє його від виконання зобов'язання в натурі.

6. Про порушення умов договору та інші недоліки в роботі, послугі, що не могли бути виявлені при звичайному способі її прийняття, покупець зобов'язаний повідомити виконавцеві не пізніше трьох діб після їх виявлення.

7. Умови договору, що обмежують права покупця сільськогосподарських машин порівняно з правами, встановленими законодавством, визнаються недійсними. Якщо в результаті застосування умов договору, що обмежують права покупця, покупцеві завдано збитків, то вони повинні бути відшкодовані винною особою у повному обсязі.

Розділ ІІІ. ОБОВ'ЯЗКИ Й ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВИРОБНИКІВ, ПРОДАВЦІВ, ВИКОНАВЦІВ І ПОКУПЦІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ МАШИН

Стаття 12. Обов'язки виробників, продавців, виконавців щодо вибору покупців

Виробники, продавці, виконавці робіт не мають права перешкоджати покупцям вільно вибирати продавця й способи доставки машин, а також виконавців робіт, послуг з технічного сервісу.

Стаття 13. Обов'язки виробників, продавців, виконавців надавати достовірну інформацію

1. Виробники, продавці, виконавці зобов'язані своєчасно надавати покупцям машин необхідну й достовірну інформацію про машини, роботи, послуги, в обсязі згідно із статтею 7 цього Закону.

2. Виробники розробляють і забезпечують покупців нормативно-технічною документацією відповідно до законодавства.

Стаття 14. Обов'язки виробників, продавців, виконавців щодо безпечності машин, робіт, послуг

1. Виробники, продавці, виконавці несуть відповідальність за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю або майну покупця, відповідно до закону.

2. Виробники, продавці, виконавці звільняються від відповідальності, якщо доведуть, що шкоду заподіяно з вини самих покупців внаслідок порушення ними встановлених правил використання, зберігання чи транспортування машин, робіт, послуг або внаслідок дії непереборної сили.

Стаття 15. Обов'язки виробників, продавців, виконавців щодо якості машин, робіт, послуг

1. Виробники, продавці, виконавці зобов'язані передавати покупцям машини, результати робіт, послуг, які за якістю відповідають вимогам нормативно-правових актів, умовам договорів, а також інформацію про них.

На кожну машину, що завозиться на територію України, повинен бути сертифікат відповідності або документ, що засвідчує визнання іноземних документів про підтвердження відповідності машини вимогам, встановленим законодавством України.

ДЕРЖАВА І ПРАВО

2. Виявлені покупцями недоліки у машині протягом гарантійного строку експлуатації підлягають усуненню виробниками, продавцями, виконавцями відповідно до умов договору.

3. При пред'явленні покупцем обґрунтованої вимоги про заміну машини виробник, продавець, підприємство, що виконує його функції, зобов'язані задовольнити цю вимогу.

Доставка машин виробнику, продавцеві, підприємству, що виконує їх функції, та їх повернення покупцеві здійснюються силами і засобами виробника, продавця, підприємства, що виконує їх функції, або за їх рахунок.

4. Під час заміни машини з недоліками на машину аналогічної марки (моделі, модифікації) належної якості, ціна на яку змінилася, перерахунок вартості не провадиться.

Під час заміни сільськогосподарської машини з недоліками на таку ж сільськогосподарську машину іншої марки (моделі, модифікації) перерахунок вартості провадиться виходячи з цін, що діяли на час обміну.

При розірванні договору розрахунки із покупцем у разі підвищення ціни на машину провадяться виходячи з її вартості на час пред'явлення відповідної вимоги, а у разі зниження ціни — виходячи з вартості машини на час купівлі. Кошти, сплачені за машину, повертаються покупцеві в строк, визначений у договорі, але не пізніше ніж протягом 7 днів.

5. Пред'явлені покупцем вимоги про усунення недоліків машини повинні задовольнятися у такі строки:

для машин у рослинництві й кормовиробництві — протягом трьох діб з часу надходження заяви покупця про відмову, якщо немає потреби у розбиранні основних вузлів; п'яти діб, якщо така потреба є; семи діб — коли необхідно розібрати й замінювати базисні деталі. Для машин сезонного використання, у міжсезонний період — не більше двадцяти діб;

для машин у тваринництві — у технічно можливій строки, але не більше 3 годин з часу надходження заяви покупця про відмову обладнання для інкубації, доїння, первинної переробки молока; не більше 5 годин — для обладнання із забезпечення поїння, кормоприготування та кормороздавання; не більше 6 годин — для вентиляційного обладнання і не більше 20 годин — для гноєвидалення.

За кожний день затримки усунення недоліків понад установлені строки покупцям машин виплачується неустойка в розмірі вартості машино-дня роботи машини.

Крім того, виробник зобов'язаний відшкодувати покупцю збитки від простою машин, включаючи упущену вигоду в частині, не покритій неустойкою.

Методика обчислення розміру вартості машино-дня та збитків встановлюється Кабінетом Міністрів України.

6. Нескладні поломки усуваються покупцем власними силами після визначення причини й попереднього погодження з виробником, продавцем, представником виробника.

Після усунення поломки складається документ про відшкодування витрат за виконані роботи, який передається виробникові, продавцю, представнику виробника протягом одного місяця з дня поломки.

7. На письмову вимогу покупців машин на час ремонту неякісної машини їм надаються (з доставкою) справні машини аналогічних марок (моделей, модифікацій). Для цього виробники, продавці, виконавці зобов'язані передбачати обмінний фонд машин.

За кожний день затримки виконання вимоги про надання машини аналогічної марки (моделі, модифікації) покупцям машин виплачується неустойка в розмірі 0,2 відсотка вартості машини, але не більше 60 відсотків її первинної вартості.

Виробник (продавець) звільняється від виконання вимог щодо відшкодування збитків, якщо на час ремонту неякісної машини, за письмовою заявою покупця, надасть йому, з доставкою на місце, справну машину аналогічної марки (моделі, модифікації).

8. Вимоги покупців щодо машин, на які не скінчились гарантійні строки, розглядаються виробниками негайно і усуваються у строки, передбачені частиною п'ятою цієї статті, після чого складаються документи, які визначають причини виникнення, вартість усунення недоліків та винну сторону.

9. Виробники зобов'язані відшкодовувати збитки продавців, підприємств, що виконують їх функції, які розглядали і задовольнили обґрунтовані претензії покупців до вироблених машин.

10. Вимоги покупців машин, передбачені частиною другою статті 9 цього Закону щодо машин, виготовлених за межами України або придбаних у посередників, задовольняються за рахунок продавця.

11. Вимоги покупця щодо відшкодування витрат на відновлення машини і збитків від її простою не підлягають задоволенню, якщо виробник, продавець, підприємство, що виконує їх функції, доведуть, що недоліки машини виникли внаслідок порушення покупцем вимог нормативно-технічної документації на машину.

Стаття 16. Гарантійні зобов'язання виробників, продавців, виконавців

1. Виробники, продавці, виконавці забезпечують можливість використання машин, результатів виконаних робіт, послуг за призначенням протягом строків їх амортизації, передбачених нормативно-технічною документацією або договором.

2. Виробники, продавці машин, виконавці робіт, послуг несуть гарантійні зобов'язання перед покупцями машин у забезпеченні протягом встановленого гарантійного строку експлуатації (або наробітку) відповідності цільовому (технологічному) призначенню і якості машин, встановлених нормативно-технічною документацією.

Гарантійний строк на комплектуючі вироби і складові частини вважається рівним гарантійному строку на машини, закінчується одночасно із закінченням гарантійного строку на машини і не може бути меншим 12 місяців.

При усуненні недоліків шляхом заміни комплектуючого виробу або складової частини машини, на які встановлено гарантійні строки, гарантійний строк на нові комплектуючий виріб і складову частину обчислюється від дня видачі покупцеві машини після ремонту.

Гарантійний строк експлуатації машин відрховується від дня введення їх в експлуатацію, але не пізніше 6 місяців від дня продажу для машин, що працюють протягом усього року, і не пізніше 12 місяців для машин із сезонним характером робіт.

Виробник має право прийняти рішення про припинення гарантійних зобов'язань, якщо ним (уповноваженим представником) будуть виявлені і зафіксовані у гарантійному талоні (сервісній книзі) суттєві порушення конкретних вимог нормативно-технічної документації на машину, які можуть призвести до передчасного виходу її з ладу.

Обґрунтоване рішення виробника про припинення гарантійних зобов'язань із зазначенням конкретних вимог нормативно-технічної документації, які були порушені, вступає в силу після письмового повідомлення про це покупця.

Недоліки машин, що виникли у гарантійний строк експлуатації не з вини покупців машин, усуваються виробником

або уповноваженим ним на те виконавцем робіт з технічного сервісу за рахунок виробника.

Стаття 17. Обов'язки виробників машин з організації технічного сервісу

1. Виробники машин зобов'язані забезпечити організацію робіт з технічного сервісу, а також випуск і поставку в необхідних обсягах і асортименті запасних частин, обмінних вузлів і агрегатів протягом усього строку виробництва машин, а після зняття з виробництва — протягом строку амортизації, а якщо такого не встановлено, то протягом десяти років.

Для виконання цих зобов'язань виробники машин створюють фірмову мережу підприємств технічного сервісу або на договірній основі передають відповідні повноваження іншим підприємствам технічного сервісу різних форм власності.

2. Виробники, продавці під час продажу (реалізації) машин зобов'язані інформувати покупців про підприємства, які виконують роботи, послуги з технічного сервісу.

3. Виробники, продавці, уповноважені виробником підприємства забезпечують передпродажне обслуговування машин, на замовлення покупців доставляють їх, виконують гарантійні зобов'язання з технічного обслуговування й усунення несправностей.

Витрати на передпродажний сервіс, періодичне технічне обслуговування й ремонт машин у гарантійний період експлуатації включаються у ціну машини.

Роботи з технічного сервісу виконують уповноважені виробником підприємства, продавці, дилери за рахунок передбаченої відповідної скидки з ціни машини.

4. Виробники на договірній основі забезпечують підприємства технічного сервісу сучасними технологіями ремонту й технічного обслуговування машин, комплектують їх нормативно-технічною документацією, ремонтно-технологічним обладнанням, навчають робітників і спеціалістів цих підприємств.

5. Виконавці робіт з технічного сервісу залежно від характеру і специфіки виконаних робіт, наданих послуг зобов'язані видавати покупцям розрахункові документи, що засвідчують факт виконання робіт, надання послуг.

6. Виконавці робіт з технічного сервісу зобов'язані протягом місяця відшкодувати збитки, що виникли у зв'язку з втратою, псуванням чи пошкодженням машин, прийнятих ними від покупців для виконання робіт або надання послуг. Виконавці не звільняються від відповідальності, якщо рівень їх наукових і технічних знань не дав змоги виявити особливі властивості машин, прийнятих ними від покупців для виконання робіт або надання послуг.

7. Виконавці робіт з технічного сервісу не несуть відповідальності за недоліки у виконаних роботах або наданих послугах, якщо доведуть, що вони виникли з вини самого покупця чи внаслідок дії непереборної сили.

Стаття 18. Якість і комплектність машин

Виробник, продавець може реалізовувати машини, які за якістю відповідають умовам договору, вимогам стандартів, технічних умов та інших документів, що встановлюють ці вимоги, мають сертифікат відповідності з маркуванням національним знаком відповідності.

Виробник, продавець несуть відповідальність за якість виготовленої, проданої машини.

Договорами можуть передбачатися підвищені порівняно із стандартами, технічними умовами чи іншою документацією вимоги щодо якості машин, а також щодо їх комплектності.

Машини повинні поставлятися комплекtnими. Відповідальність за комплектність машин несуть головне підприємство-виробник та продавець незалежно від того, які підприємства-суміжники виготовляють окремі вузли й агрегати машин. Якщо комплектність не визначена стандартами, технічними умовами, вона може визначатися договором. Договором може передбачатися постачання машин з додатковими складовими частинами або без окремих, не потрібних покупцеві частин, що включені до комплекту машини.

Виробник при зміні конструкції машини (модернізації) повідомляє про це продавців і покупців.

Виробник зобов'язаний забезпечити відповідність машин агрозоотехнічним, екологічним та експлуатаційно-технічним вимогам і використання їх впродовж усього терміну експлуатації (встановленого моторесурсу).

Стаття 19. Якість виконання робіт, послуг з технічного сервісу

Виконавець робіт, послуг з технічного сервісу зобов'язаний передати результати виконаної роботи, послуги у встановлені строки з якістю, що відповідає умовам договору, вимогам стандартів, технічних умов, іншої документації.

Виконавець несе відповідальність за якість і своєчасність виконання роботи, надання послуги.

Граничні і такі, що допускаються, значення показників якості виконаних робіт, наданих послуг з технічного сервісу встановлюються відповідною технічною документацією.

Розділ IV. ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ (ОБ'ЄДНАННЯ) ПОКУПЦІВ

Стаття 20. Громадські організації (об'єднання) покупців сільськогосподарських машин

З метою захисту своїх законних прав та інтересів покупці сільськогосподарських машин (юридичні й фізичні особи) мають право створювати на добровільній основі громадські організації (об'єднання) покупців.

Стаття 21. Права громадських організацій (об'єднань) покупців сільськогосподарських машин

1. Для досягнення цілей, передбачених статутом, громадські організації (об'єднання) покупців сільськогосподарських машин мають право:

організовувати юридичну і консультативну допомогу покупцям сільськогосподарських машин відповідно до законодавства України;

вивчати якісні властивості сільськогосподарських машин шляхом опитування покупців, узагальнювати громадську думку і пропозиції щодо вдосконалення та здешевлення машин;

одержувати від виробників, продавців, органів державної влади необхідну інформацію для реалізації своїх цілей і завдань;

представляти і захищати інтереси покупців сільськогосподарських машин в органах державної влади, перед виробниками та в суді;

сприяти розвитку міжнародного співробітництва у галузі захисту прав та інтересів покупців сільськогосподарських машин.

Розділ V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
5 червня 2003 року.
№ 900-IV.

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Митного тарифу України

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до розділу XX Митного тарифу України, затвердженого Законом України «Про Митний тариф України» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 24, ст. 125; Офіційний вісник України, 2001 р., № 18, ст. 781; Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 45, ст. 239; 2002 р., № 9, ст. 68, № 18—19, ст. 133, № 32, ст. 233, № 33, ст. 237; 2003 р., № 7, ст. 64, № 8—9, ст. 85; із змінами, внесеними законами України від 3 квітня 2003 року № 651-IV і № 652-IV) такі зміни:

1) цифри і слова
«9502 10 10 00 -- з пластмаси 1,5 євро за 1 шт 3 євро за 1 шт»
замінити цифрами і словами
«9502 10 10 00 -- з пластмаси 5 10»;

2) цифри і слова
«9503 41 00 00 -- м'які 2 євро за 1 шт 4 євро за 1 шт»
замінити цифрами і словами
«9503 41 00 00 -- м'які 10 20»;

3) цифри і слова
«9503 49 30 00 --- з пластмаси 0,3 євро за 1 шт 0,6 євро за 1 шт»
замінити цифрами і словами
«9503 49 30 00 --- з пластмаси 10 20».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 5 червня 2003 року.
№ 916-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про приєднання України до Протоколу до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків»

Верховна Рада України **постановляє:**

Внести зміни до Закону України «Про приєднання України до Протоколу до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 35, ст. 285), виклавши його в такій редакції:

«ЗАКОН УКРАЇНИ

Про приєднання України до Протоколу до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків

Верховна Рада України **постановляє:**

Приєднатися від імені України до Протоколу до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків, прийнятого в Мадриді 28 червня 1989 року, з такими заявами:

до підпунктів (b) та (с) пункту 2 Статті 5 Протоколу: строк для повідомлення про відмову в охороні буде становити 18 місяців, а у випадку, коли відмова в охороні може бути результатом заперечення проти надання охорони, то про таку відмову може бути повідомлено після закінчення 18-місячного строку;

до пункту 7 Статті 8 Протоколу: стосовно кожної міжнародної реєстрації, в якій Україна зазначена відповідно до Статті 3/ter, а також стосовно продовження такої міжнародної реєстрації Україна бажає одержувати замість частини річних відрахувань, утворених від додаткових і доданих зборів, індивідуальний збір, розмір якого становить:

за міжнародну реєстрацію знака для товарів і послуг — 500 доларів США;

за кожний клас Міжнародної класифікації товарів і послуг для реєстрації знаків понад три, до якого віднесено товари або послуги, для яких застосовується знак, — 100 доларів США;

за продовження міжнародної реєстрації знака для товарів і послуг на кожні 10 років — 500 доларів США».

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 5 червня 2003 року.
№ 941-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про приєднання України до Конвенції про міжнародні залізничні перевезення (КОТІФ)

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Приєднатися до Конвенції про міжнародні залізничні перевезення (КОТІФ) від 9 травня 1980 року з такими застереженнями:

1) посилаючись на § 3 статті 12 Конвенції, Україна не вважає себе зв'язаною положеннями § 1 і § 2 цієї статті;

2) Україна залишає за собою право відповідно до § 1 статті 3 додатка А до Конвенції (Єдині правила до договору про міжнародне залізничне перевезення пасажирів і багажу (ЦІВ) не застосовувати положення цієї Конвенції до пасажирів, які постраждали у нещасних випадках, що сталися на території України, якщо ці пасажирі є громадянами України або мають звичайне місце проживання в Україні.

2. Виконання зобов'язань, що випливають з Конвенції про міжнародні залізничні перевезення (КОТІФ), забезпечується Державною адміністрацією залізничного транспорту України (Укрзалізницею).

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 5 червня 2003 року.
№ 943-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Торговельної Угоди між Урядом України та Урядом Малайзії

Верховна Рада України **постановляє:**

Торговельну Угоду між Урядом України та Урядом Малайзії, підписану 19 серпня 2002 року в м. Куала-Лумпур, ратифікувати.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 5 червня 2003 року.
№ 947-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)

Цей Закон визначає організаційні та правові засади виділення власникам земельних часток (паїв) земельних ділянок у натурі (на місцевості) із земель, що належали колективним сільськогосподарським підприємствам, сільськогосподарським кооперативам, сільськогосподарським акціонерним товариствам на праві колективної власності, а також порядок обміну цими земельними ділянками.

Стаття 1. Особи, які мають право на земельну частку (пай)

Право на земельну частку (пай) мають: колишні члени колективних сільськогосподарських підприємств, сільськогосподарських кооперативів, сільськогосподарських акціонерних товариств, у тому числі створених на базі радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств, а також пенсіонери з їх числа, які отримали сертифікати на право на земельну частку (пай) у встановленому законодавством порядку;

громадяни — спадкоємці права на земельну частку (пай), посвідченого сертифікатом;

громадяни та юридичні особи України, які відповідно до законодавства України набули право на земельну частку (пай);

громадяни України, евакуйовані із зони відчуження, відселені із зони безумовного (обов'язкового) або зони гарантованого добровільного відселення, а також громадяни України, що самостійно переселилися з територій, які зазнали радіоактивного забруднення, і які на момент евакуації, відселення або самостійного переселення були членами колективних або інших сільськогосподарських підприємств, а також пенсіонери з їх числа, які проживають у сільській місцевості.

Громадянам, зазначеним в абзаци п'ятому частини першої цієї статті, земельні ділянки в натурі (на місцевості) виділяються із земель запасу чи резервного фонду в розмірі земельної частки (паю) члена сільськогосподарського підприємства, розташованого на території відповідної ради. У разі відсутності на території відповідної ради необхідних площ земель запасу чи резервного фонду земельна ділянка за їх згодою може бути виділена в натурі (на місцевості) меншого розміру або за рахунок земель запасу чи резервного фонду, розташованих на території іншої ради в межах області.

Право особи на земельну частку (пай) може бути встановлено в судовому порядку.

Стаття 2. Документи, що посвідчують право на земельну частку (пай)

Основним документом, що посвідчує право на земельну частку (пай), є сертифікат на право на земельну частку (пай), виданий районною (міською) державною адміністрацією.

Документами, що посвідчують право на земельну частку (пай), також є:

свідомство про право на спадщину; посвідчені у встановленому законом порядку договори купівлі-продажу, дарування, міни, до яких додається сертифікат на право на земельну частку (пай);

рішення суду про визнання права на земельну частку (пай).

Документом, що посвідчує право на земельну частку (пай) громадян України, зазначених в абзаци п'ятому частини першої статті 1 цього Закону, є трудова книжка члена колективного або іншого сільськогосподарського підприємства чи нотаріально засвідчена виписка з неї.

Стаття 3. Підстави для виділення земельних ділянок у натурі (на місцевості) власникам земельних часток (паїв)

Підставами для виділення земельних ділянок у натурі (на місцевості) власникам земельних часток (паїв) є рішення відповідної сільської, селищної, міської ради чи районної державної адміністрації.

Особи, власники сертифікатів на право на земельну частку (пай), які виявили бажання одержати належну їм земельну частку (пай) в натурі (на місцевості), подають до відповідної сільської, селищної, міської ради чи районної державної адміністрації заяву про виділення їм земельної частки (паю) в натурі (на місцевості).

Земельна частка (пай) виділяється їй власнику в натурі (на місцевості), як правило, однією земельною ділянкою. За бажанням власника земельної частки (паю) йому можуть бути виділені в натурі (на місцевості) дві земельні ділянки з різним складом сільськогосподарських угідь (рілля, багаторічні насадження, сінокоси або пасовища).

У разі подання заяв про виділення земельних часток (паїв) у натурі (на місцевості) більшістю власників земельних часток (паїв) у межах одного сільськогосподарського підприємства відповідна сільська, селищна, міська рада чи районна державна адміністрація приймає рішення про розробку проекту землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв).

Стаття 4. Особливості виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок єдиним масивом у спільну власність власникам земельних часток (паїв)

Особам, які мають право на виділення їм у натурі (на місцевості) двох чи більше земельних часток (па-

їв) із земель, що перебувають у користуванні одного сільськогосподарського підприємства, земельні ділянки за їх бажанням виділяються єдиним масивом.

Громадянам (подружжю) та іншим особам, які подали до відповідної сільської, селищної, міської ради чи районної державної адміністрації спільну заяву чи клопотання, підписані кожним із них, про виділення в натурі (на місцевості) належних їм земельних часток (паїв) єдиним масивом, виділяється одна земельна ділянка у спільну власність.

Стаття 5. Повноваження сільських, селищних, міських рад та районних державних адміністрацій щодо виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)

Сільські, селищні, міські ради та районні державні адміністрації в межах їх повноважень щодо виділення земельних часток (паїв) у натурі (на місцевості):

розглядають заяви власників земельних часток (паїв) щодо виділення їм в натурі (на місцевості) земельних ділянок і видачі документів, що посвідчують право власності на земельну ділянку;

приймають рішення щодо виділення земельних часток (паїв) у натурі (на місцевості);

уточнюють списки осіб, які мають право на земельну частку (пай);

уточнюють місце розташування, межі і площі сільськогосподарських угідь, які підлягають розподілу між власниками земельних часток (паїв);

укладають із землевпорядними організаціями договори на виконання робіт із землеустрою щодо виділення земельних часток (паїв) у натурі (на місцевості) та виготовлення технічної документації, яка необхідна для складання документів, що посвідчують право власності на земельну ділянку, якщо такі роботи виконуються за рахунок місцевого бюджету;

сприяють в укладанні договорів на виконання землевпорядними організаціями робіт із землеустрою щодо виділення земельних часток (паїв) у натурі (на місцевості) та виготовлення технічної документації, яка необхідна для складання документів, що посвідчують право на земельну ділянку, якщо такі роботи виконуються за рахунок осіб, які мають право на земельну частку (пай), або за рахунок коштів підприємств, установ та організацій, що орендують земельні частки (пай), проектів технічної допомоги тощо;

надають землевпорядним організаціям уточнені списки осіб, які мають право на земельну частку (пай);

розглядають та погоджують проекти землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв);

організують проведення розподілу земельних ділянок між особами, які мають право на виділення їм земельних часток (паїв) у натурі (на місцевості), в порядку, визначеному цим Законом;

оформляють матеріали обміну земельними частками (паями), проведеного за бажанням їх власників до моменту видачі державних актів на право власності на земельну ділянку;

приймають рішення про видачу документів, що посвідчують право власності на земельну ділянку, власникам земельних часток (паїв).

Сільські, селищні, міські ради приймають рішення щодо виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв) у межах населених пунктів, а районні державні адміністрації — за межами населених пунктів.

Стаття 6. Надання землевпорядним організаціям документів і матеріалів, необхідних для виконання робіт із землеустрою щодо виділення земельних часток (паїв) у натурі (на місцевості)

Органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, державні та інші землевпорядні організації зобов'язані безоплатно надавати в установленому законодавством порядку землевпорядним організаціям, які уклали договори на виконання робіт із землеустрою щодо виділення земельних часток (паїв) у натурі (на місцевості), наявні у них геодезичні та картографічні матеріали і документи, необхідні для виконання цих робіт.

Стаття 7. Розробка і затвердження проекту землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв)

Проект землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв) розробляється державними та іншими землевпорядними організаціями, які отримали в установленому законом порядку ліцензії на проведення землевпорядних робіт, погоджується відповідною сільською, селищною, міською радою чи районною державною адміністрацією і затверджується на зборах більшістю власників земельних часток (паїв) у межах земель, що перебувають у користуванні одного сільськогосподарського підприємства, та оформляється відповідним протоколом.

У проекті землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв) визначаються місце розташування земельних ділянок, їх межі та площі сільськогосподарських угідь, що підлягають розподілу між власни-

ками земельних часток (паїв), їх цільове призначення, дії обмежень (обтяжень) у використанні земельних ділянок, у тому числі земельних сервітутів.

У разі необхідності в проектах землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв) здійснюється перерахунок розміру в умовних кадастрових гектарах та вартості земельної частки (паю).

Із площі земельних ділянок, що підлягають розподілу, виключаються:

деградовані, малопродуктивні, а також техногенно забруднені сільськогосподарські угіддя, що підлягають консервації;

заболочені землі;

інші землі, які недоцільно використовувати для сільськогосподарських потреб.

Проект землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв) зберігається у відповідній сільській, селищній, міській раді за місцем проживання більшості власників земельних часток (паїв) та в районному відділі земельних ресурсів.

Стаття 8. Особливості проведення державної землевпорядної експертизи документації із землеустрою щодо виділення земельних часток (паїв) у натурі (на місцевості)

Документація із землеустрою щодо виділення земельних часток (паїв) у натурі (на місцевості) власникам земельних часток (паїв) включає:

проект землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв);

технічну документацію із землеустрою щодо складання документів, що посвідчують право власності на земельну ділянку.

Державній землевпорядній експертизі підлягає вибірково до 20 відсотків документації із землеустрою щодо виділення земельних часток (паїв) у натурі (на місцевості).

Державна землевпорядна експертиза документації із землеустрою здійснюється до моменту розподілу земельних ділянок між власниками земельних часток (паїв) у строк, що не перевищує 20 днів.

Стаття 9. Розподіл земельних ділянок між власниками земельних часток (паїв)

Розподіл земельних ділянок у межах одного сільськогосподарського підприємства між власниками земельних часток (паїв), які подали заяви про виділення належних їм земельних часток (паїв) у натурі (на місцевості), проводиться відповідною сільською, селищною, міською радою чи районною державною адміністрацією за місцем розташування земельних ділянок на зборах власників земельних часток (паїв) згідно з проектом землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв).

Розподіл земельних ділянок між власниками земельних часток (паїв) у межах одного сільськогосподарського підприємства проводиться за згодою не менш як двох третин власників земельних часток (паїв), а за її відсутності — шляхом жеребкування.

Результат розподілу земельних ділянок між власниками земельних часток (паїв) у межах одного сільськогосподарського підприємства оформляється відповідним протоколом, що підписується власниками земельних часток (паїв), які взяли участь у їх розподілі. До протоколу про розподіл земельних ділянок між власниками земельних часток (паїв) додаються проект землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв), список осіб, які взяли участь у їх розподілі.

Протокол про розподіл земельних ділянок між власниками земельних часток (паїв) затверджується відповідною сільською, селищною, міською радою чи районною державною адміністрацією і є підставою для прийняття рішення щодо виділення земельних часток (паїв) у натурі (на місцевості) та видачі державних актів на право власності на земельну ділянку власникам земельних часток (паїв).

Матеріали щодо розподілу земельних ділянок між власниками земельних часток (паїв) зберігаються у відповідній сільській, селищній, міській раді за місцем проживання більшості власників земельних часток (паїв) та в районному відділі земельних ресурсів.

Стаття 10. Забезпечення гласності щодо виділення земельних ділянок у натурі (на місцевості) власникам земельних часток (паїв)

Для забезпечення гласності щодо виділення власникам земельних часток (паїв) земельних ділянок у натурі (на місцевості) сільська, селищна, міська рада та районна державна адміністрація в межах своїх повноважень зобов'язані:

забезпечити розміщення в загальнодоступних місцях населених пунктів, у яких проживають власники земельних часток (паїв), оголошення про проведення зборів власників земельних часток (паїв) з питання розподілу земельних ділянок за два тижні до їх проведення. В оголошенні має міститися інформація про дату, місце і час проведення зборів власників земельних часток (паїв) та їх місце роботи, прізвище, номер службового телефону посадової особи, в якій можна отримати інформацію щодо проведення розподілу земельних ділянок між власниками земельних часток (паїв);

оприлюднити список осіб, які мають право на отримання земельної частки (паю)

в натурі (на місцевості), шляхом розміщення його в загальнодоступних місцях за 10 днів до початку проведення розподілу земельних ділянок.

Стаття 11. Особливості встановлення меж земельних ділянок у натурі (на місцевості) власникам земельних часток (паїв)

Встановлення меж земельних ділянок у натурі (на місцевості) власникам земельних часток (паїв) здійснюється на підставі технічної документації із землеустрою щодо складання документів, що посвідчують право власності на земельну ділянку.

Земельні ділянки, які будуть використовуватися їх власниками, самостійно закріплюються межовими знаками встановленого зразка кожна окремо.

Земельні ділянки, які їх власники або інші особи будуть використовувати єдиним масивом, закріплюються межовими знаками встановленого зразка лише по окружній межі єдиного масиву.

Стаття 12. Оформлення державних актів на право власності на земельну ділянку власникам земельних часток (паїв)

Оформлення державних актів на право власності на земельну ділянку власникам земельних часток (паїв) здійснюється землевпорядною організацією, яка виконала землевпорядні роботи щодо виділення земельних часток (паїв) у натурі (на місцевості).

Власнику однієї чи більше земельної частки (паю) в межах земель, що перебувають у користуванні одного сільськогосподарського підприємства, видається один державний акт на право власності на земельну ділянку.

Власникам земельних часток (паїв), яким земельні ділянки виділені в натурі (на місцевості) єдиним масивом, видається державний акт на право власності на земельну ділянку, який посвідчує їх право спільної часткової власності чи спільної сумісної власності.

Стаття 13. Використання нерозподілених (невитребуваних) земельних ділянок

Нерозподілені (невитребувані) земельні ділянки за рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради чи районної державної адміністрації можуть передаватися в оренду для використання за цільовим призначенням на строк до моменту отримання їх власниками державних актів на право власності на земельну ділянку, про що зазначається у договорі оренди земельної ділянки, а власники земельних часток (паїв) чи їх спадкоємці, які не взяли участь у розподілі земельних ділянок, повідомляються про результати проведеного розподілу земельних ділянок у письмовій формі, у разі якщо відоме їх місцезнаходження.

Стаття 14. Обмін земельними ділянками

У разі якщо власник земельної ділянки, яка знаходиться всередині єдиного масиву, що використовується спільно власниками земельних ділянок чи іншими особами для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, виявляє бажання використувувати належну йому земельну ділянку самостійно, він може обміняти її на іншу земельну ділянку на межі цього або іншого масиву.

Обмін земельними ділянками здійснюється за згодою їх власників відповідно до закону та посвідчується нотаріально.

Сільські, селищні, міські ради та районні державні адміністрації в межах своїх повноважень сприяють обміну земельними ділянками.

Стаття 15. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

розробити та затвердити методику розподілу земельних ділянок між власниками земельних часток (паїв);

розробити рекомендації щодо обміну земельними ділянками, одержаними власниками земельних часток (паїв) у натурі (на місцевості);

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

3. Частину першу статті 4 Декрету Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93 «Про державне мито» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 13, ст. 113, № 26, ст. 281, № 49, ст. 459; 1994 р., № 28, ст. 241, № 29, ст. 257, № 33, ст. 300; 1995 р., № 14, ст. 90; 1996 р., № 9, ст. 43, № 41, ст. 192, № 52, ст. 306; 1997 р., № 6, ст. 46, № 9, ст. 70, № 18, ст. 131; 2000 р., № 19, ст. 143, № 29, ст. 232, № 46, ст. 398, № 50, ст. 436; 2001 р., № 24, ст. 124; 2002 р., № 32, ст. 223; 2003 р., № 10—11, ст. 87, № 14, ст. 100; із змінами, внесеними Законом України від 3 квітня 2003 року № 664-IV) доповнити пунктом 45 такого змісту:

«45) громадяни, власники земельних часток (паїв), яким виділили в натурі (на місцевості) земельні ділянки, за посвідчення договорів міни земельних ділянок».

Президент України Л. КУЧМА.
м. Київ, 5 червня 2003 року.
№ 899-IV.

Кіровоградська філія Агентство з питань банкрутства (організатор торгів) проводить аукціон з продажу активів банкрута — Реабілітаційного науково-виробничого центру «Горн» (код ЄДРПОУ — 13751877, м. Кіровоград, вул. Маланюка, 11), пакету акцій ВАТ Інвестиційна компанія «АЙКО». Характеристика акцій: прості, іменні, номінальна вартість 0,1 грн.; пакет акцій складає 471 400 грн., або 23,57%, статутний фонд емітента становить — 200 000 грн., або 2 000 000 акцій. Початкова ціна пакету акцій 113 136 грн. (0,24 грн. за одну акцію). Публічні торги відбудуться 11 серпня 2003 року о 9 годині за адресою: м. Кіровоград, вул. Леніна, 64/53.

Засоби платежу: грошові кошти.

Реєстраційний збір (20 грн. 40 коп.) та застава 2,5% від початкової ціни продажу вносяться на рахунок 260095483 в ОД АПБ «Аваль», МФО 323538, код ОКПО 26297434, одержувач — Кіровоградська філія Агентство з питань банкрутства.

Заяви до участі в публічних торгах приймаються з 9.00 до 18.00 годин (крім суботи та неділі) за адресою: м. Кіровоград, вул. Леніна, 64/53, кім. 202, тел. 24-88-71. Кінцевий термін 8 серпня 2003 року.

Ознайомитися з фінансово-матеріальним станом емітента ВАТ Інвестиційна компанія «АЙКО» можна за адресою: м. Кіровоград, вул. Леніна, 64/53, кім. 202. Додаткова інформація за адресою: м. Кіровоград, вул. Леніна, 64/53, кім. 202, тел. 24-88-71.

ПП «Промторгсировина» (30524193) об'являє про ліквідацію. Претензії приймаються протягом місяця за тел. 578-08-28.

Константиновская ОГНИ уведомляет, что Хозяйственным судом Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема, 157) возбуждено дело о банкротстве № 32/78Б 21.05.2003 г. в отношении Частного предприятия «Иринка» (85100, г. Константиновка Донецкой области, ул. Калмыкова, 27/36, р/с 26003301550528 в Константиновском отделении «Проминвестбанка, МФО 334350. Код ОКПО 23119005»). 21.05.2003 г. введен мараторий на удовлетворение требований кредиторов.

Введена процедура распоряжением имуществом на 6 месяцев и назначен распорядителем имуществом арбитражный управляющий Соловьев Вячеслав Борисович (лицензия № 249689, адрес: 84333, г. Краматорск Донецкой обл., а/я 1618).

Претензии кредиторов принимаются в 30-и дневный срок со дня опубликования объявления.

АТВТ «Трест «Південатоменергобуд» повідомляє про припинення фінансово-господарської діяльності свого підрозділу — Чигиринського будівельно-монтажного управління.

Документально підтверджені претензії приймаються протягом 2-х місяців за адресою: 07300, м. Вишгород Київської області, проспект І. Мазепи, 8.

Господарський суд Львівської області Постановою від 03 червня 2003 року визнав банкрутом СУПП «Пет пласт», м. Новояворівськ, вул. Привокзальна, 8, код ЄДРПОУ —31179863 та відкриває ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Качмара Олександра А. Ліцензія АА № 249552 від 12 листопада 2001 року.

Хозяйственный Суд Автономной Республики Крым (95000, г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) по делу № 2-5/4184-2003 от 12.06.2003 года признано банкротом Коллективное предприятие «Сакское карьероуправление объединения «Крымагроострой» (96500, АР Крым, г. Саки, ул. Промышленная, 9, р/с 2600048702621 в Сакское отделние УСБ г. Евпатория; МФО: 324076; ОКПО: 0545076) и открыта ликвидационная процедура.

Ликвидатором назначен арбитражный управляющий Герасимов И. А. (лицензия серии АА № 140432 от 10.06.2002, 04593, г. Симферополь, ул. Гагарина, 36, кв. 52).

Заявления кредиторов принимаются в течение одного месяца со дня опубликования настоящего объявления.

Керуючий санацією фірми **«Житомирінвест» ВАТ** оголошує про продаж майна:

№ п/п	Найменування об'єкта та його загальна характеристика:
1.	ДП «Агросервіс» Житомирська обл. Андрушівський р-н с. Івниця Загальна площа — 18 га Комплекс для переробки сільськогосподарської продукції.

Зацікавлених осіб просимо звертатися: «Житомирінвест» ВАТ по тел.: (0412) 37-51-19; 37-32-70 або за адресою: 10014, м. Житомир, вул. Чапаєва, 7.

Господарський суд Вінницької області (м. Вінниця, вулиця Хмельницьке шосе, 7) порушив справу за № 5/438-03 про визнання банкрутом ТОВ «Урожай» код ЄДРПОУ 03730727.

Юридична адреса — 23430, село Курашівці Муровано-Куриловецького району Вінницької області, розрахунковий рахунок № 260034654 відкритий в ТББВ АПББ «Аваль» в смт. Муровані Куриловці Вінницької області, МФО 302247.

Розпорядником майна призначено Бойка Олега Васильовича, ліцензія серії АА № 249518.

Претензії кредиторів та можливих санаторів приймаються в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) від 19 березня 2003 року визнано банкрутом відсутнього боржника за справою № 6/48-38/35 приватне мале підприємство «ЗОДІАК» (м. Львів, вул. Кошобинського, 25/7; ЄДРПОУ 19164661, п. р. 26000001128616 в першій філії АТ «Кредит Банк Україна»);

Відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатор - арбітражний керуючий Машевський Володимир Євстахійович (Ліцензія Серія АА № 250139 від 05.12.2001 року, проживає м. Львів, тел. 8 050 370 74 94).

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) порушено справу № 25/28 про визнання банкрутом товариства з обмеженою відповідальністю «Ластінг, ЛТД». 69037, м. Запоріжжя, вул. Рекордна, 20, Код ЄДРПОУ 23847265, поточний рахунок 26007300267001 в АБ «Наш Банк» м. Запоріжжя, МФО 313690.

Розпорядником майна призначено Войтановича О. Й. (69076, м. Запоріжжя, вул. Жукова, 14, кв. 168).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення.

Господарським судом міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) постановою від 19.06.2003 р. № 24/424-6 Приватне підприємство «Ойл-Ресурс» (02125, м. Київ, пр-т Алішера Навої, 76; код ЄДРПОУ № 32107433; р/р 26002001013 у КФ ВАТ СКБ «Дністер», МФО 300722) визнано банкрутом, та розпочата ліквідаційна процедура.

Ліквідатором майна призначено Качкурова Фаріта Васильовича, ліцензія серія АА № 25136, видана Міністерством економіки та з питань Європейської інтеграції України 12.12.2001 р. (04053, м. Київ, вул. Артема, 40-А, тел. (8044) 461-97-07).

Господарським судом Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушено справу № 6/142-7/45 про банкрутство ТзОВ «Нива» (81301, Львівська обл., Мостиський р-н, с. Годині, р/р 26007301413 в Мостиському відділенні Ощадного банку, МФО 325208, ЗКПО 4950164).

Розпорядником майна призначено Дуплику П. Г. (ліцензія серія № АА №250381 від 28.03.02 р.) який проживає за адресою: 82100, Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Котляревського, 55, тел.: (0322) 390-555.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом 30 (тридцяти) днів з дня публікації оголошення.

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) постановою про результати розгляду підготовчого засідання від 18.06.2003 р. порушив справу № 15/23 Б про банкрутство ТОВ «Птахопідприємство «Маяк» (юридична адреса: 85051, с. Маяк Добропільського району Донецької області: п/р 26000301570554 у філії відділення Промінвестбанку м. Добропілля, МФО 334118, ЄДРПОУ 00851956). Мараторій введено 25.03.2003 р.

Розпорядник майна - Шолохова Ірина Борисівна, Ліцензія № 047997 (83100, м. Донецьк, пр. Ілліча, 83а/80, тел. 3817994).

11 серпня 2003 р. о 10 год. 00 хв. за адресою: м. Ужгород, пл. Б. Хмельницького, 2/508, відбудеться аукціон з продажу за грошові кошти наступного майна:

що знаходиться за адресою: Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Грушевського, 2: Фаршмішалька ФМ у кількості 1 штука за ціною 5250,00 грн., Склад-ангар (склад-модуль) (будівля) у кількості 1 штука за ціною 62036,06 грн., Адміністративний корпус (будівля) у кількості 1 штука за ціною 534762,20 грн., Автомобіль ЗІЛ-131 у кількості 1 штука за ціною 1820 грн., Автобус КАВЗ-270 у кількості 1 штука за ціною 2170 грн., Автомашина ГАЗ 3307 у кількості 1 штука за ціною 2380 грн., контора в смт. В. Березний (будівля) у кількості 1 штука за ціною 2783,00 грн., воловня з прибудовою в смт. В. Березний у кількості 1 шт. за ціною 5314,00 грн., торговий павільйон-кіоск «Свіжина» по вул. Заньковецької (будівля) у кількості 1 штука за ціною 5820,00 грн.;

що знаходиться за адресою: Закарпатська область, Тячівський р-н, с. Бедевля, вул. Вайнагія, 100 та вул. Закарпатська, 7 - нерухоме та рухоме майно, придатне для виробництва прального порошку та мила, що належить Малому підприємству «Скорпіон»;

що знаходиться за адресою: Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Електрозаводська, 35 — автотранспортні засоби;

що знаходиться за адресою: Закарпатська область, м. Свалява по вул. Київська, 8 — вбудовані приміщення магазину за ціною 79791,60 грн.;

що знаходиться за адресою: Закарпатська область, с. Середнє, вул. Лінська, 7 — магазин, сарай, навіс, огорожа за ціною 4200,00 грн.

З усіх питань організації та проведення аукціону слід звертатися до організатора торгів — Філії Агентства з питань банкрутства в Закарпатській області - за адресою: м. Ужгород, пл. Б. Хмельницького, 2/508, тел. (03122) 3-59-37.

Филиал ГХУ Агентства по вопросам банкротства в Донецкой области и ликвидатор ООО «Сумир» сообщают о проведении конкурса по продаже активов. На конкурс выставляется группа инвентарных объектов, расположенных по адресу: г. Дебальцево, пгт. Мироновский, ул. Энергетиков, 44 — здание магазина, площадь — 122,4 кв. м; сарай, площадь основания — 5,9 кв. м; замощение, площадь — 59,4 кв. м, начальная цена продажи — 3816,66 грн. без НДС, гарантийный взнос —190,83 грн. Гарантийный взнос в размере 5 % от начальной цены реализуемого имущества и регистрационный сбор для регистрации участников конкурса — 17 грн. перечисляются на р/сч. 260077397 в ДОД АПББ «Аваль» г. Донецка, МФО 335076, ОКПО 26252727 Филиалу ГХУ Агентства по вопросам банкротства в Донецкой области. Для участия в конкурсе необходимо подать письменную заявку и конкурсное предложение организатору конкурса Филиалу ГХУ Агентства по вопросам банкротства в Донецкой области, по адресу: г. Донецк, бульв. Шевченко, 20. Срок подачи заявок 25 календарных дней со дня публикации в газете по 01 августа 2003 г. включительно. Заседание конкурсной комиссии состоится после 30 календарных дней со дня публикации информации 07 августа 2003 г., в Филиале ГХУ Агентства по вопросам банкротства в Донецкой области по адресу: г. Донецк, бульв. Шевченко, 20 в 11.00. Справки по телефонам: 381-76-17/14.

<p>У № 108 від 12.06.2003 р. опублікована об'ява про ліквідацію ТОВ «Гарант-Сервіс».</p> <p>Реквізити банкрута слід читати: 83014, м. Донецьк, вул. Лівобережна, 62, ЄДРПОУ 24164597.</p>	<p>ТОВ</p> <p>«Український фондвий союз» повідомляє про прийняття (23 березня 2003 року) рішення про зменшення статутного фонду.</p> <p>Контактний телефон: 440-1364.</p>
---	---

8 серпня 2003 р. за адресою: м. Ужгород, пл. Б. Хмельницького, 2/507 об 11 год. 00 хв. відбудеться аукціон за грошові кошти з продажу транспортного засобу марки: «КРАЗ-25651» (рік випуску 1992 р.) Початкова вартість 3095,00 (три тисячі дев'яносто п'ять) в т. ч. ПДВ.

Для участі в аукціоні потенційним покупцям слід подати заявки на участь у торгах до 05.08.2003 р. та внести в безготівковому порядку кошти в розмірі 10 % від початкової ціни продажу товару Філії Агентства з питань банкрутства в Закарпатській області на розрахунковий рахунок 2600014776 в АПББ «Аваль» в м. Ужгороді, код 26252740.

З усіх питань організації та проведення аукціону слід звертатися за адресою: м. Ужгород, пл. Б. Хмельницького, 2/507, тел (03122) 3-59-37.

Хозяйственным судом Днепропетровской области (49600, г. Днепропетровск, ул. Куйбышева, 1-а) Постановлением от 17.06.03 г. по делу № Б 26/3/03 Коммунальное эксплуатационное предприятие «Днепродзержинскгорэлектротранс» (код ЕДРПОУ 03328103, 51931, Днепропетровская область, г. Днепродзержинск, ул. Республиканская, 9-а, р/с 26005100460001 в АКБ «Укрсоцбанк» г. Днепродзержинска, МФО 305051) признано банкротом, открыта ликвидационная процедура. Ликвидатором по делу назначен арбитражный управляющий Мишин Валерий Петрович (лицензия серия АА № 047984).

Постановою господарського суду Сумської області № 7/48 від 13.06.2003 р. Відкрите акціонерне товариство «Енергоремонтний завод» (41500, Сумська обл., м. Путивль, вул. Кірова, 39, код 30924069, р/р 26004301690357 в ПББ м. Путивль, МФО 337450) визнано банкрутом.

Постановою господарського суду Сумської області № 7/47 від 13.03.2003 р. Дочірнє підприємство «Інек-Суми» спільної українсько-російської фірми «Інек» у формі товариства з обмеженою відповідальністю (40030, м. Суми, вул. Першотравнева, 13, код 23049836, р/р 2600145 в СОД АПББ «Аваль» м. Суми) визнано банкрутом.

Ліквідатором боржника призначено арбітражного керуючого Шевича Олександра Миколайовича, ліцензія АА 249990 від 19.10.2001 р.

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня виходу оголошення за адресою: м. Суми, вул. Кірова, 25, кім. 906 (0542) 218-869.

Агентство з питань банкрутства
РЕГІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ БАНКРУТСТВА
Договір з Міністерством економіки
від 24.05.2001 за № 14

проводить навчальний курс АРБИТРАЖНИЙ КЕРУЮЧИЙ
(РОЗПОРЯДНИК МАЙНА, КЕРУЮЧИЙ САНАЦІЄЮ, ЛІКВІДАТОР)
з 21 по 26 липня 2003 р.

Центр надає повний комплекс послуг з юридичного забезпечення процедури банкрутства

Адреса центру: 03113, м. Київ, пр-т Перемоги, 57, 10 поверх (044) 495-21-18, 495-21-19, 495-21-20
e-mail: arbiter@ukr. net http/www. arbiter. kiev. ua

Послуги арбітражного керуючого у справах про банкрутство

Господарським судом м. Києва по справі № 24/373-б порушено справу про банкрутство приватного підприємства «Компанія «Укрторгконтракт», яке знаходиться за адресою: 01021, м. Київ, вул. Лепська, 19/7, кв. 37, поточний рахунок 260095398 в АПББ «Аваль», МФО 300335, ідентифікаційний код 25275301.

Розпорядником майна ПП «Компанія «Укрторгконтракт» (ідентифікаційний код 25275301) призначено арбітражного керуючого Титаренко М. О. (ліцензія Міністерства економіки та з питань Європейської інтеграції України № 249637 серія АА).

Господарський суд Вінницької області (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) постановою по справі № 10/73-03 про банкрутство СТОВ «Довіра» (Вінницька область, Ямпільський район, с. Гальжбіївка, р/р 31112068900002 в УДК м. Вінниця, МФО 802015, код ЄДРПОУ 03731632) визнав вищевказане підприємство банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Калініна П. О., ліцензія АА № 047972 від 19.10.01 року. Тел. (0432) 32-57-16.

Господарський суд Вінницької області (21100, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) постановою від 02.04.2003 р. у справі № 256/10-1471 визнав Виробничє підприємство «Завод залізобетонних конструкцій» ТОВ, ЄДРПОУ 01267627 (21100, м. Вінниця, вул. Київська, 138, р/р 26005301292 в Вінницькому центральному відділенні Промінвестбанку МФО 302571) банкрутом та розпочав ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Шербанюка О. В. (ліцензія АА № 315464 від 18.07.2002 р.).

ОГОЛОШЕННЯ

Хозяйственным судом Запорожской области

(69001, г. Запорожье, ул. Тюленина, 21) признаны банкротами и открыты ликвидационные процедуры по следующим пред-приятиям:

— ЧП «Элекс», Постановлением от 09.06.2003 по делу № 25/20, код ЕГРПОУ 23286832, р/сч № 26001208063001 в БО КБ «Приватбанк», МФО 313399; юр. адрес: 71100, Запорожская обл., г. Бердянск, ул. Мазина, 50, кв.16.

— Предприятие «Азовмаш» Всеукраинской организации ин-валидов «Союз организаций инвалидов Украины», Постановле-нием от 09.06.2003 г. по делу № 25/27, код ЕГРПОУ 30921109, р/сч № 26001415 в БО АПББ «Аваль», МФО 313485; юр. адрес: 71100, Запорожская обл., г. Бердянск, ул. Коммунаров, 67.

— ДП «Передвижная механизированная колонна № 126» ОАО «Запорожсельстрой», Постановлением от 09.06.2003 г. по делу № 19/66, код ЕГРОПУ 19283093, р/сч № 26003204485001 в ЗРУ КБ «Приватбанк», МФО 313399; юр. адрес: 72100, Запорожская обл., г. Приморск, ул. Кары, 12.

— ОАО «Приморский молокозавод», Постановлением от 09.06.2003 г. по делу № 19/70, код ЕГРПОУ 00445647, р/сч № 26009204714088 в ЗРУ КБ «Приватбанк», МФО 313399; юр. адрес: 72100, Запорожская обл., г. Приморск, ул. Комсомольская, 1.

— ООО «Оптовая база», Постановлением от 09.06.2003 г. по делу № 19/69, код ЕГРПОУ 23852059, р/сч № 26009301160641 в БО УАК «Проминвестбанк», МФО 313117; юр. адрес: 71100, Запорожская обл., г. Бердянск, ул. Димитрова, 44, кв. 78.

— ООО «Коралл Плюс», Постановлением от 09.06.2003 г. по делу № 25/25, код ЕГРПОУ 30694298, р/сч № 26008006169001 в АБ «Муниципальный», МФО 313537; юр. адрес: 71100, Запо-рожская обл., г. Бердянск, ул. Горького, 13/7.

— ООО «Азовагрокомплект», Постановлением от 09.06.2003 г. по делу № 25/24, код ЕГРПОУ 30375311, р/сч № 2600930011968 в БФ АКБ СР «Укрсоцбанк», МФО 313452; юр. адрес: 71100, Запорожская обл., г. Бердянск, ул. Свободы, 101.

— ООО «Совместное предприятие «Авангард», Постанове-нием от 09.06.2003 г. по делу № 25/22, код ЕГРПОУ 30507711, р/сч № 26003301160540 в БО УАК «Проминвестбанк», МФО 313117; юр. адрес: 71100, Запорожская обл., Бердянский р-н, с. Новопетровка, ул. Степная, 7.

— ООО «Абрис», Постановлением от 09.06.2003 г. по делу № 19/68, код ЕГРПОУ 22150728, р/сч № 26009301160425 в БО УАК «Проминвестбанк», МФО 313117; юр. адрес: 71100, Запорож-ская обл., г. Бердянск, ул. Урицкого, 3.

— Бердянское городское коммунальное предприятие «Ком-бинат отдыха, питания, торговых услуг», Постановлением от 09.06.2003 г. по делу № 25/21, код ЕГРПОУ 30694277, р/сч № 26009209547001 в БФ КБ «Приватбанк», МФО 313399; юр. ад-рес: 71100, Запорожская обл., г. Бердянск, ул. Степанянца, 1.

— Коллективное предприятие «Бердянская специализирован-ная ремонтно-строительная фирма «Дюйм», Постановлением от 09.06.2003 г. по делу № 25/23, код ЕГРПОУ 13618635, р/сч № 2600630011978 в БФ АКБ СР «Укрсоцбанк», МФО 313452; юр. ад-рес: 71100, Запорожская обл., г. Бердянск, ул. Шевченко, 13/20.

— ДП «Югпром» ООО «Проминвест», Постановлением от 09.06.2003 г. по делу № 19/67, код ЕГРПОУ 30419641, р/сч № 26006208671001 в БО КБ «Приватбанк», МФО 313399; юр. ад-рес: 71100, Запорожская обл., г. Бердянск, ул. Шевченко, 71.

— Частный предприниматель Назаров Геннадий Александро-вич, Постановлением от 09.06.2003 г. по делу № 25/26, ИНН 2420215458, р/сч 26006330106180 в БФ АКБ СР «Укрсоцбанк», МФО 313452, юр. адрес, 71100, Запорожская обл., г. Бердянск, ул. Химииков, 9, кв. 85.

Ликвидатором назначен Арбитржный управляющий Василь-цов Сергей Анатольевич (лицензия — серия АА № 140487; 71100, Запорожская область, пр. Труда, 33/55, офис № 407, тел (06153) 7-18-00).

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріж-жя, вул. Тюленіна, 21) порушено наступні справи про банкрутство:

— справа № 19/70 про банкрутство ВАТ «Приморський моло-козавод» (72100, Запорізька обл., м. Приморськ, вул. Комсо-мольська, 1, р/р № 26009004714088 ЗРУ КБ «Приватбанк», МФО 313399 код ЄДРПОУ 00445647).

— справа № 19/67 про банкрутство ДП «Південпром» това-риства з обмеженою відповідальністю «Промінвест» (71100, За-порізька обл. м. Бердянск, вул. Шевченко, 71, р/р № 26006208671001, БВ УАК «Приватбанк», МФО 313399, код ЄД-РПОУ 30419641).

Розпорядником майна призначено Васильцова Сергія Анато-лійовича (ліцензія АА № 149487, м. Бердянськ, вул. Морозова, 3, кв.136, тел.(06153) 7-18-00).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протя-гом місяця з дня опублікування оголошення.

Печать МП «Етіко»,

код 19485193, зареєстрованное в Дарницком ра-йоне Киева, считать недействительной в связи с утерей.

Дніпропетровська філія Агентства з питань банкрутства

проводить публічні торги (аукціон) з продажу майна підприємства-банкрута — СВК «Промінь» (справа № Б26/256/01). Загальна ха-рактеристика об'єкту продажу, який знаходиться за адресою: Дніпропетровська область, Криворізький р-н, с. Орджонікідзе, вул. 2 Польова, 4. Лот № 1 — будівля корівника, загальною пло-щею 1604 кв. м. Початкова ціна об'єкта продажу за лотом № 1 складає 7240 (сім тисяч двісті сорок) грн. 00 коп. Загальна харак-теристика об'єкту продажу, який знаходиться за адресою: Дніпро-петровська область, Криворізький р-н, с. Орджонікідзе, вул. 2 Польова, 11. Лот № 2 — будівля молокопункту, загальною площею 253,1 кв. м. Початкова ціна об'єкта продажу за лотом № 2 скла-дає 6010 (шість тисяч десять) грн. 00 коп. Гарантійні внески учас-ників аукціону (5% від початкової ціни) та реєстраційний збір за реєстрацію учасників аукціону —17 грн. перераховується на раху-нок Організатора торгів — філії ДГУ Агентства з питань банкрут-ства в Дніпропетровській області: р/р 26006351680200 в АПББ «Аваль» МФО 305653, код ЄДРПОУ 26252710 до 05.08.2003 р. За-явки на участь в аукціоні приймаються до 05.08.2003 р. включно за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, б. 48, кім. № 7, з 9.00 до 18.00 (крім вихідних). З питань ознайом-лення з об'єктами та оформлення участі в аукціоні звертатися за тел. (056) 744-19-31.

Публічні торги відбудуться 08.08.03 р., о 12.00 за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, б. 48, кім. № 7.

Переможцем аукціону визнається той учасник, який запропо-нував найвищу ціну за об'єкт продажу. Результати публічних торгів (аукціону) оформлюються протоколом, який є підставою для укладання протягом 15 днів договору купівлі-продажу між покуп-цем та боржником.

Хозяйственным судом АР Крым (95000, г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбуждено дело № 2-6/9552-2003 о банкротстве ЗАО «Симферопольская конфетная фабрика» (95013, АР Крым, г. Симферополь, ул. Севас-топольская, 39, р/с 26005120381001 в Ф. ОАО МКБКРД г. Симферополя МФО 384685 ОКПО 31592242).

Распорядитель имущества Дружина Юрий Григорьевич (лицензия АА № 250416 выдана Министерством экономики и по вопросам Европейской интеграции в Укра-ине 20.03.2002 г., проживает: г. Херсон, ул. Гоголя, 17, кв. 5).

Хозяйственный суд АР Крым принимает письменные заявления с требованиями к должнику, а также документы, которые их подтверждают на протяжении 30 дней со дня опубликования заявления.

Ухвалою господарського суду Івано-Франків-ської області порушено справу про банкрутство № Б-7/308 щодо спілки пайовиків «Галичина» (с. Томашівці, Калуського району, Івано-Фран-ківської області). Розпорядником майна призна-чено арбітражного керуючого Ковальського І. І. (ліцензія АА № 249768, адреса: 77344, Івано-Франківська обл., Калуський р-н, с. Піїло, вул. Львівська, 18, тел. (050) 373-48-05).

Постановою господарського суду Івано-Франківської області від 27.03.03 по справі № Б-11/254 ВКФ «УБМ» (77111, Україна, Івано-Франківська обл., смт. Буриштин-2, код ЄД-РПОУ 20542217) визнано банкрутом та відкри-то ліквідаційну процедуру. Ліквідатором приз-начено арбітражного керуючого Ковальського Ігоря Ігоровича. Тел. (050) 373-48-05.

ТзОВ «Манус»

ліквідується. Код ЄДРПОУ № 23882764. Претензії приймаються протягом двох місяців з дня публі-кації за адресою: м. Львів, вул. На-укова, б. 26, кв. 33.

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 5) ухва-лою від 12.06.2003 р. визнав банкрутом Кири-лівське орендне виробниче управління житло-во-комунального господарства, що знаходить-ся за адресою: 72563, Запорізька обл., Яки-мівський р-н, смт Кирилівка, вул. Степова, 1. Підприємство розрахункових рахунків в уста-новах банків немає. Код ЄДРПОУ 033445449.

Ліквідатором призначено Алексееву Люд-милу Олексіївну, ліцензія № 250235 від 26.12.01 р. (70410, Запорізька обл., Запо-різький р-н, с. Лукашево, вул. Щаслива, 5).

Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця.

Господарським судом Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) порушено справу № 8/238 про бан-крутство «Чорнухинського комбінату ко-мунальних підприємств», ідентифікацій-ний код 03351415 (37100, Полтавська область, смт. Чорнухи, вул. Гоголя, 13, р/р 26002100007223 в Полтавський обл ф-л Київ АПББ «Аваль» МФО 331605).

Розпорядник майна — Кірічевський Володимир Якович (ліцензія № АА 047895 від 11.10.01 року).

Претензії кредиторів та можливі зая-ви санаторів приймаються протягом мі-сяця з дня опублікування оголошення.

Господрський суд Донецької області (83078, м. Донецьк, вул. Артема, 157) 02.06.2003 р. порушив справу № 15/67 Б про банкрутство товариства з обмежеою відпові-дальністю «Компанія «Промкерам», 83105, Донецька область, м. Слов'янськ, вул. Свер-длова, 2, п/р 26000403200000 у Донецькій філії АКБ «Укрсіббанк» м. Донецьк, МФО 335827, код ЄДРПОУ 31049674, ІПН 310496705225.

Розпорядником майна призначений Зай-цев Дмитро Сергійович (ліцензія АА № 249804, видана 19.10.2001 р. Міністерством економіки та з питань Європейської інтеграції України), адреса: 83122, м. Донецьк, вул. Куй-бишева, б. 223/225, кв. 95.

Заяви осіб, які бажають взяти участь в са-нації, та заяви про майнові вимоги кредито-рів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування цього оголошення.

Закрите акціонерне товариство «Ізма-ільський винзавод» повідомляє, що за-гальні збори акціонерів відбудуться 26 серп-ня 2003 р. об 11:00 за адресою: Україна, Одеська обл., м. Ізмаїл, вул. Гагаріна, 44. Реєстрація акціонерів проводиться за міс-цем проведення зборів з 9:00 до 10:45.

Порядок денний:

1. Про внесення змін і доповнень до уста-новчих документів ЗАТ «Ізмаїльський винза-вод».

2. Зміни до органів управління ЗАТ «Ізма-ільський винзавод».

Для участі у загальних зборах потрібно мати: акціонерам — документ, що посвідчує особу (паспорт), представникам акціонерів — доручення на право представництва та документ, що посвідчує особу.

Довідки за телефоном: (04841) 5-33-50.

СПОРТ

■ Легка атлетика

Успіх особистий і командний

Українська спортсменка Людмила Блонська виграла золоту медаль в особистому заліку на Куб-ку Європи з легкоатлетичного багатоборства. Жі-ноча збірна України стала бронзовим призером.

■ Футбол

І «десерт»

на завершення

Минулих вихідних фінішував міжнародний ди-тячий турнір «Оболонь-2003». П'ять фінальних поєдинків відбулися на стадіоні футбольної школи «Зміна». Ось їх результати. Вікова група 1993 року народження. «Металург» (Запоріжжя) — «Зміна» (Київ). 3:1. 1992 року народження. «Арсенал» (Ки-їв) — «Металург» (Запоріжжя). 2:0. 1991 року на-родження. «Локомотив» (Київ) — «Арсенал» (Ки-їв). 0:0 (пенальті — 4:2). 1989 року народження. РУФК (Київ) — ФК «Київ». 0:1.

Справжнім десертом на цьому чудовому «бенке-ті» став поєдинок найстарших. Щоправда, учасни-ки фіналу в обох командах у групі-1987 були на рік молодші. «Динамо» (Тбілісі) — «Арсенал» (Київ). 2:1. За гостей прийшли повболівати представники посольства Грузії в Україні, численні земляки і нові київські друзі.

Обидві команди продемонстрували дуже при-вабливий футбол. Але підопічні відомого в мину-лому гравця Томазі Костави були трохи сильніші.

— Якщо відверто, — сказав він нашому кореспон-дентові, — коли їхали до Києва, то на перемогу особ-ливо не сподівалися. Але поступово дібрали смаку. Ми просто розчулені теплим прийомом. Даємо най-вищу оцінку організації змагань. Повірте, що так са-мо висловився, якби посіли не перше, а останнє міс-це. Залюбки прийдемо до вас і наступного року...

Отже, учасники турніру мають дякувати ЗАТ «Оболонь», народному депутатові Олександру Слободяну, Оболонській райдержадміністрації столиці, київській федерації футболу. І її віце-пре-зидентові Віктору Хлусові особливо.

Підбили підсумки

Останньою подією, що підбиває підсумки сезо-ну-2002/2003 в Україні, стала XII конференція ПФЛ. Щоправда, за півгодини до її початку в то-му ж таки залі члени виконкому Федерації футбо-лу України спільно з членами ради ліги прийняли рішення про включення до складу команд вищої ліги на сезон-2003/2004 «Металурга» (Запоріжжя) замість збанкрутілого ФК «Олександрія».

Однак іншої думки були в Охтирці. Представ-ник цього міста «Нафтовик» посів у чемпіонаті першої ліги четверте місце. Його президент Віта-лій Новиков і вболівальники вважають, що саме їхній колектив заслужив право на підвищення. Для цього і умови відповідні має.

Однак ці претензії було визнано необґрунтова-ними, мовляв, у регламенті немає пояснення з приводу ситуації, що склалася. Було враховано краще матеріальне становище і вищий рейтинг за-порізького «Металурга».

Тепер про конференцію. Найбільше йшлося про підсумки 12-го чемпіонату країни. З доповід-дю на цю тему виступив президент ПФЛ, народ-ний депутат України Равіль Сафіуллін.

Нещодавно ліга підписала колективний договір із Всеукраїнською профспілкою «Футбол України», яку зареєстровано Міністерством юстиції України і голо-вою якої став Ігор Гатауллін. З огляду на це президент ПФЛ висловив сподівання, що тепер буде покладено край діяльності різних організацій, котрі не так захи-щали інтереси футболістів, як намагалися отримати прибуток шляхом відвертого шантажування клубів.

Сталися зміни і в керівництві ліги. Перший ві-це-президент ПФЛ Йожеф Сабо попросив звіль-нити його від цієї посади з огляду на завантаже-ність у клубі, а віце-президент ПФЛ Микола Лав-ренко автоматично залишив лігу, бо ФК «Олек-сандрія» припинив членство у ПФЛ. Першим ві-це-президентом ліги делегати конференції обрали президента «Кривбасу» Сергія Поліщука, а місце віце-президента отримав Юрій Фек, який очолює стрийський «Газовик-Скалу».

Не залишилася поза увагою й наступна атеста-ція футбольних клубів. Як зазначив у своєму вист-упі перший віце-президент ФФУ Сергій Сторо-женко, жодний із 16 клубів вищої ліги не отримав відповідної ліцензії. І якщо до 30 листопада поба-жання й зауваження атестаційної комісії не буде враховано, КДК буде готовий застосувати будь-які штрафні санкції — від зняття очків до переведен-ня команди до нижчого дивізіону.

Жорсткішими стали заходи, спрямовані на впо-рядкування стадіонів. Клуби вищої ліги мають об-ладнати поля з підігрівом до 1 вересня 2003 року.

А вже наступної суботи стартує новий чемпіо-нат країни. І, як завжди, прихильники футболу пов'язують з ним нові сподівання. Хай же вони справдяться.

В. Б.

Як Купала зустрічали

СВЯТО

У столичному Гідропарку Івана Купала святкували в супроводі народного хору «Гомін» Леопольда Ященка, чоловіка майже так само легендарного, як сам Купало. Окрім «Гомону», співали ще «Чарівниця» та «Стежина». За мостом через Венеціанську протоку зібралась публіка середнього й старшого віку. Вони підхоплювали з дитинства знайомі пісні. Молоді пісень не співали, але охоче плели вінки, прикрашали деревце Мариноньку на честь богині Марени й танцювали зі свічками довкола того деревця. А після заходу сонця стрибали парами через вогонь. Якщо купальське полум'я не роз'єднає, то бути їм разом довіку — хто в це вірить, хто ні, а цікаво ж спробувати! А ще пускали з гори вогненне колесо, символ Сонця. Охочі могли кинути в купальський вогонь якийсь непотріб, щоб старе й погане згоріло, а лишилося добре та світле. Не завадив і рясний липневий дощик, що з невеликими перервами супроводжував свято Купала, ніби старався очистити всіх ще й своєю небесною водою. А на вогні просто неба готували страви, там збиралися компанії, частувалися й співали до ранку. А дів-

Фото Анастасії СМІРНОЇ.

чата вночі пускали на воду вінки зі свічками: до якого берега пристане, звідти й буде суджений. Віриш—не віриш, а теж цікаво! Квітку папороті,

здається, ніхто не знайшов, та й без неї в Гідропарку було весело й по-справжньому затишно.

Олена ПОНОМАРЕНКО.

У Голу Пристань, де папороті цвіт

Фото Геннадія КАБАЧЕНКА.

Пісні й танці переповнили невеличке херсонське містечко в ніч на Івана. На мальовничому березі Дніпра народився фестиваль «Купальські зорі».

Ще зранку вулицями Голої Пристані з центральної площі вирушили вози з фольклорними колективами — збирати старі речі для ритуального нічного багаття. А у фестивальному містечку на набережній розгорнувся ярмарок народних ремесел. Чого лише на нім не було! Від смішних поролонових носиків та

вушок до справжніх купальських вінків. Майже десять тисяч гостей та учасників з усіх областей України прийняв фестиваль. Охочі змагалися у пивному чемпіонаті, у силі й спритності, у танцях та співах, у конкурсі веслярів — на дошках, плотах, колодах і навіть тазиках. А опівночі на березі могутнього Славути спалахнуло вогнище. За водою попливли вінки із запаленими свічками.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсонська область.

ФОТОФАКТ

У Київському державному коледжі естрадного та циркового мистецтва відбувся черговий випуск студентів.

На знімку: лауреати І всеукраїнського конкурсу артистів естради, гімнасти на ремнях Євген Шукін та Валерій Ємець.

Фото Анастасії СЕЛЕНТЯ.

КАЛЕНДАР

Мабуть, жодного старого більшовика не згадують так часто й прихильно у нинішній Україні, як Скрипника. Адже його ім'я пов'язане з українізацією, а це нібито вже індульгенція проти всіх гріхів! Утім, скрипниківська (власне, більшовицька) «українізація» була явищем неоднозначним. ГПУ все бачило: «Несмотря на то, что твердое проведение нами украинизации лишает контрреволюционеров возможности пользоваться для своей демагогии выигрышными козырями, шовинистические элементы пытаются ее критиковать. Они твердят, что единственным результатом украинизации явится то, что «кацапы», находящиеся на госслужбе, обдирая в интересах Москвы украинского крестьянина, будут гово-

рять с ним на ломаном украинском языке». З другого боку, Скрипник узявся за справу круто: чиновників (не найвищих, звісно), котрі не знали української мови, просто гнав з роботи! Було видно почерк силовика: адже до того, як стати наркомом освіти (1927), він був наркомом внутрішніх справ, наркомом юстиції та генпрокурором УСРР. Отож і за новий український правопис узявся, як справжній революціонер. Затверджений 1928 року, цей правопис дістав назву «скрипниківського» і був, як на нормального українця, не зовсім природний. Сергій Єфремов вважав, що нарком рубає «проблему правопису», як Македонський рубав Гор-

діїв вузол. Єфремов, старий інтелігент, Скрипника не любив, писав про нього: «неглибокий, обмежений і претензійний суб'єкт, амбіційний і упертий. Поводиться вдесерто гірше, ніж старорежимний міністр — ті, принаймні, в археологію не лізли, а цей то правопис декретує, то археологію турбує, і не знаєш за що завтра візьметься. Хіба що за акушерство не береться!» Нарком не лишився в боргу: він зіштовхував лобами Єфремова, Кримського й Грушевського, комунізував Академію наук, та й Єфремова арештували за участь у міфічній СВУ саме за часів Скрипника.

... Коли голод 1932—1933 років важко було при-

ховати, комуністи знайшли винного: це Скрипник, бо він проводив «неправильну українізацію!» При тім, що Скрипник був уже головою Держплану, Постишев викликав його на Політбюро ЦК КП(б) У й змусив каятися в шкідництві на ниві народної освіти. Кілька варіантів каяття визнали незадовільними. 7 липня 1933 року Скрипник пішов із засідання й застрелився у себе в кабінеті. А «його» правопис виправили за зразком російського. Мабуть, не варто милуватися фігурою цього грішника, котрий так багато зробив для зміцнення в Україні монстра більшовизму. Але він мав мужність не піти добровільно на заріз до того монстра, і тому постріл за зачиненими дверима Скрипника заслуговує на добру пам'ять.

Віктор ГРИНЕВИЧ.

ЕКСПЕДИЦІЇ

Уперед і вниз... Що там?

Людина, здавалося б, уже побувала в усіх, навіть найнедоступніших місцях. Після підкорення обох полюсів планети, найвищих гірських вершин, найглибших морських западин на поверхні Землі начебто і не залишилося «білих плям». Що стосується поверхні, то так воно, в загальних рисах, і є. Але у нашій планеті є і своєрідний зворотний бік — світ печер. Загадковий світ, межі якого жодна сучасна техніка не в змозі визначити навіть приблизно. Вивчає його спелеологія, що являє собою унікальний сплав серйозної науки і доволі екстремального спорту.

Відкриття в спелеології не рідкість — щороку у світі відкривають сотні нових печер. І часто-густо незвідані — не десь в екзотичних країнах, а зовсім поряд, в буквальному сенсі у нас під ногами. Близькість ця, утім, не означає доступності.

Спільний проект «Підземний полюс України», який здійснюють Київський спелеологічний клуб і спелеопідводники команди «CAVEX», передбачає вивчення найглибшої печери нашої країни — «Солдатської». Встановлена глибина цього карстового провалля, розташованого на масиві Карабі-ялла в Криму, — 517 метрів. Досліджена частина закінчується галереєю, що цілком заповнена водою, — сифоном. Метою розпочатого минулої суботи штурму печери є або встановлення остаточної глибини «Солдатської», або виявлення її продовження в сухій позасифоненій частині. Будь-які прогнози щодо можливої реальної глибини печери поки що передчасні (на сьогодні найглибшою у світі є кавказька печера «Вороняча» — 1710 метрів).

Члени експедиції за десять днів мають подолати складну комбінацію вертикальних прірв, вузьких переходів і глибоких завалів. Цілковита темнота, стовідсоткова вологість і температура води близько семи градусів роблять навіть транспортування спорядження і облаштування на півкілометровій глибині підвісного базового табору надто складним завданням. Не кажучи вже про штурм кінцевого сифона.

Детальний звіт про експедицію читачі «Голосу України» зможуть прочитати після її завершення.

Олег ДЕНИСОВ.

Постріл Скрипника

Учора минуло 70 років з дня загибелі Миколи Скрипника

КАЛЕНДАР

Мабуть, жодного старого більшовика не згадують так часто й прихильно у нинішній Україні, як Скрипника. Адже його ім'я пов'язане з українізацією, а це нібито вже індульгенція проти всіх гріхів! Утім, скрипниківська (власне, більшовицька) «українізація» була явищем неоднозначним. ГПУ все бачило: «Несмотря на то, что твердое проведение нами украинизации лишает контрреволюционеров возможности пользоваться для своей демагогии выигрышными козырями, шовинистические элементы пытаются ее критиковать. Они твердят, что единственным результатом украинизации явится то, что «кацапы», находящиеся на госслужбе, обдирая в интересах Москвы украинского крестьянина, будут гово-

рять с ним на ломаном украинском языке». З другого боку, Скрипник узявся за справу круто: чиновників (не найвищих, звісно), котрі не знали української мови, просто гнав з роботи! Було видно почерк силовика: адже до того, як стати наркомом освіти (1927), він був наркомом внутрішніх справ, наркомом юстиції та генпрокурором УСРР. Отож і за новий український правопис узявся, як справжній революціонер. Затверджений 1928 року, цей правопис дістав назву «скрипниківського» і був, як на нормального українця, не зовсім природний. Сергій Єфремов вважав, що нарком рубає «проблему правопису», як Македонський рубав Гор-

діїв вузол. Єфремов, старий інтелігент, Скрипника не любив, писав про нього: «неглибокий, обмежений і претензійний суб'єкт, амбіційний і упертий. Поводиться вдесерто гірше, ніж старорежимний міністр — ті, принаймні, в археологію не лізли, а цей то правопис декретує, то археологію турбує, і не знаєш за що завтра візьметься. Хіба що за акушерство не береться!» Нарком не лишився в боргу: він зіштовхував лобами Єфремова, Кримського й Грушевського, комунізував Академію наук, та й Єфремова арештували за участь у міфічній СВУ саме за часів Скрипника.

... Коли голод 1932—1933 років важко було при-

ховати, комуністи знайшли винного: це Скрипник, бо він проводив «неправильну українізацію!» При тім, що Скрипник був уже головою Держплану, Постишев викликав його на Політбюро ЦК КП(б) У й змусив каятися в шкідництві на ниві народної освіти. Кілька варіантів каяття визнали незадовільними. 7 липня 1933 року Скрипник пішов із засідання й застрелився у себе в кабінеті. А «його» правопис виправили за зразком російського. Мабуть, не варто милуватися фігурою цього грішника, котрий так багато зробив для зміцнення в Україні монстра більшовизму. Але він мав мужність не піти добровільно на заріз до того монстра, і тому постріл за зачиненими дверима Скрипника заслуговує на добру пам'ять.

Віктор ГРИНЕВИЧ.

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.

Редколегія:
Леонід БРОВЧЕНКО,
Анатолій ГОРЛОВ,
Сергій ДЕМСЬКИЙ,
Віталій ЖЕЖЕРА,
Іван ІЛЛЯШ,
Світлана ПИСАРЕНКО,
Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою:
www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

© Платні матеріали.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників —
40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети
«Голос України»
Зам. 0311120.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: <http://uamedia.visti.net/golos>